

Elinvoiman palvelualue

Talouden ja toiminnan seuranta
tilinpäätösennuste 2025

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
17.3.2026

Raportti esitetään 1.6.2025 voimaan tulleen organisaation ja sitovuuksien mukaisina ja niin, että luvuissa on mukana koko käyttösuunnitelmavuosi. Talous esitetään tilinpäätösennusteena, tilinpäätös käsitellään kaupunginhallituksessa 30.3.2026 ja kaupunginvaltuustossa 13.4.2026.

Elinvoimajohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli tärkeä kasvun rakentamisen vuosi: Lahteen kotiutui kaksi sen historian suurinta yksityistä investointia, korkeakouluille varmistui yhteensä viiden eri kandiohjelman rahoitus, LUT-konsernin kanssa käynnistettiin kampuksen siirtoa keskustaan valmisteleva työ ja kaupunkikulttuurin saralla kerättiin useita onnistumisia. Vaikea työllisyystilanne painoi kaupungin elinvoimaa, jota ratkottiin useilla työllisyyspalvelujen toimenpiteillä.

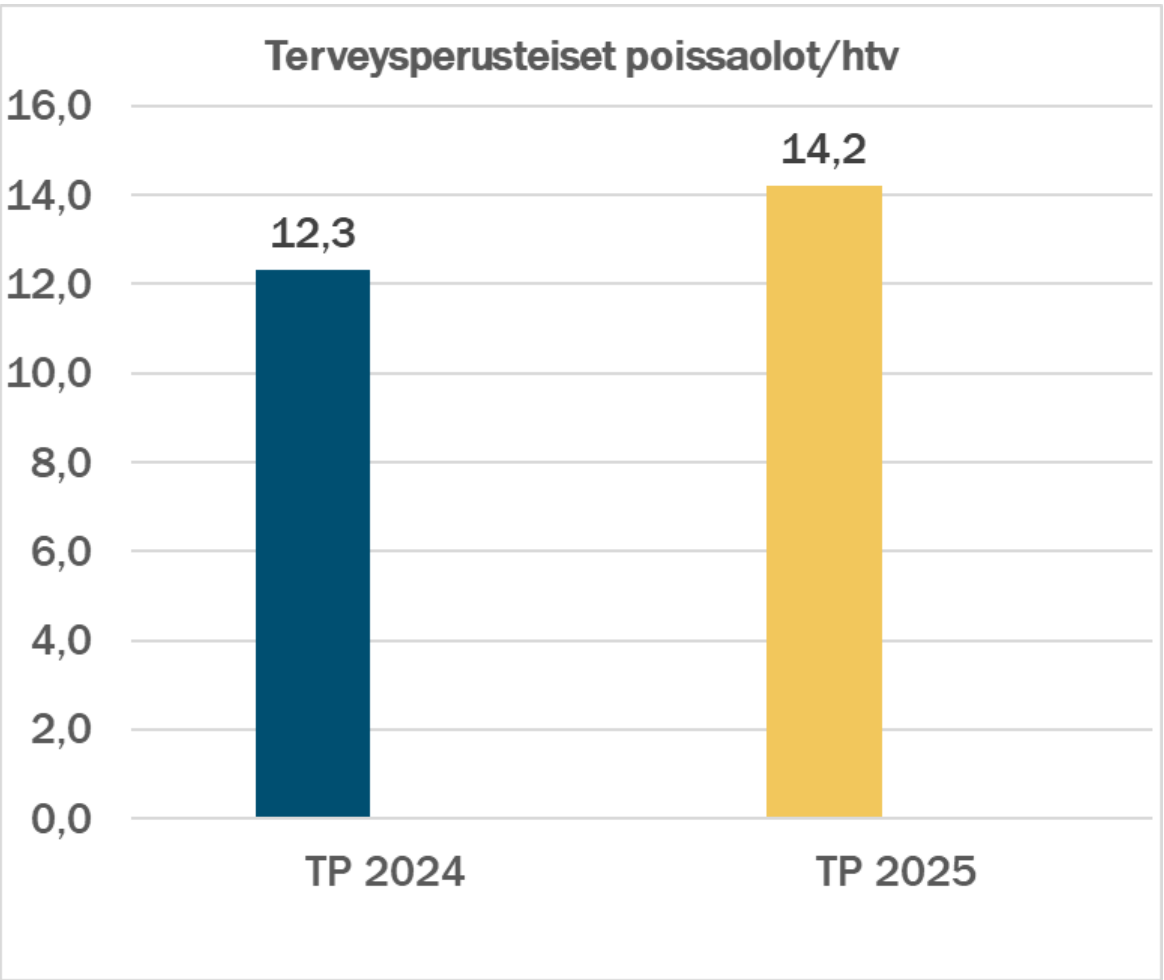
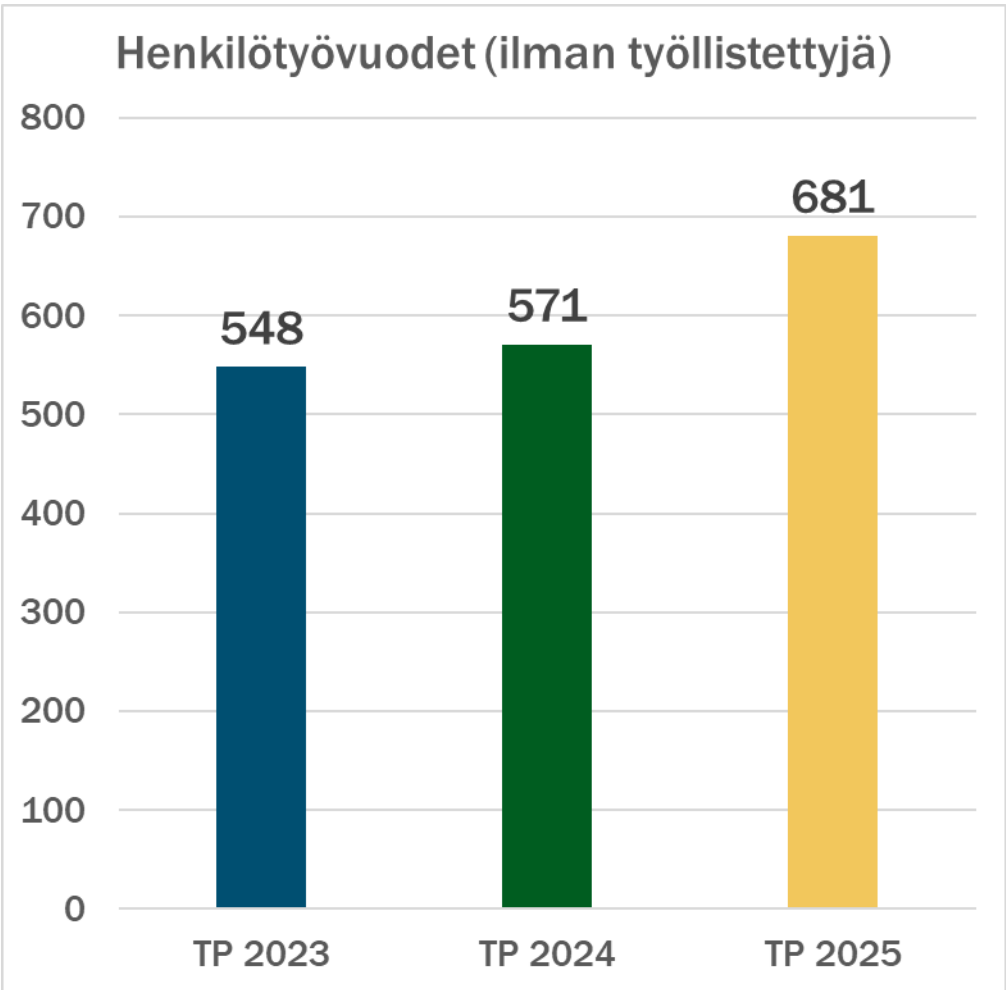
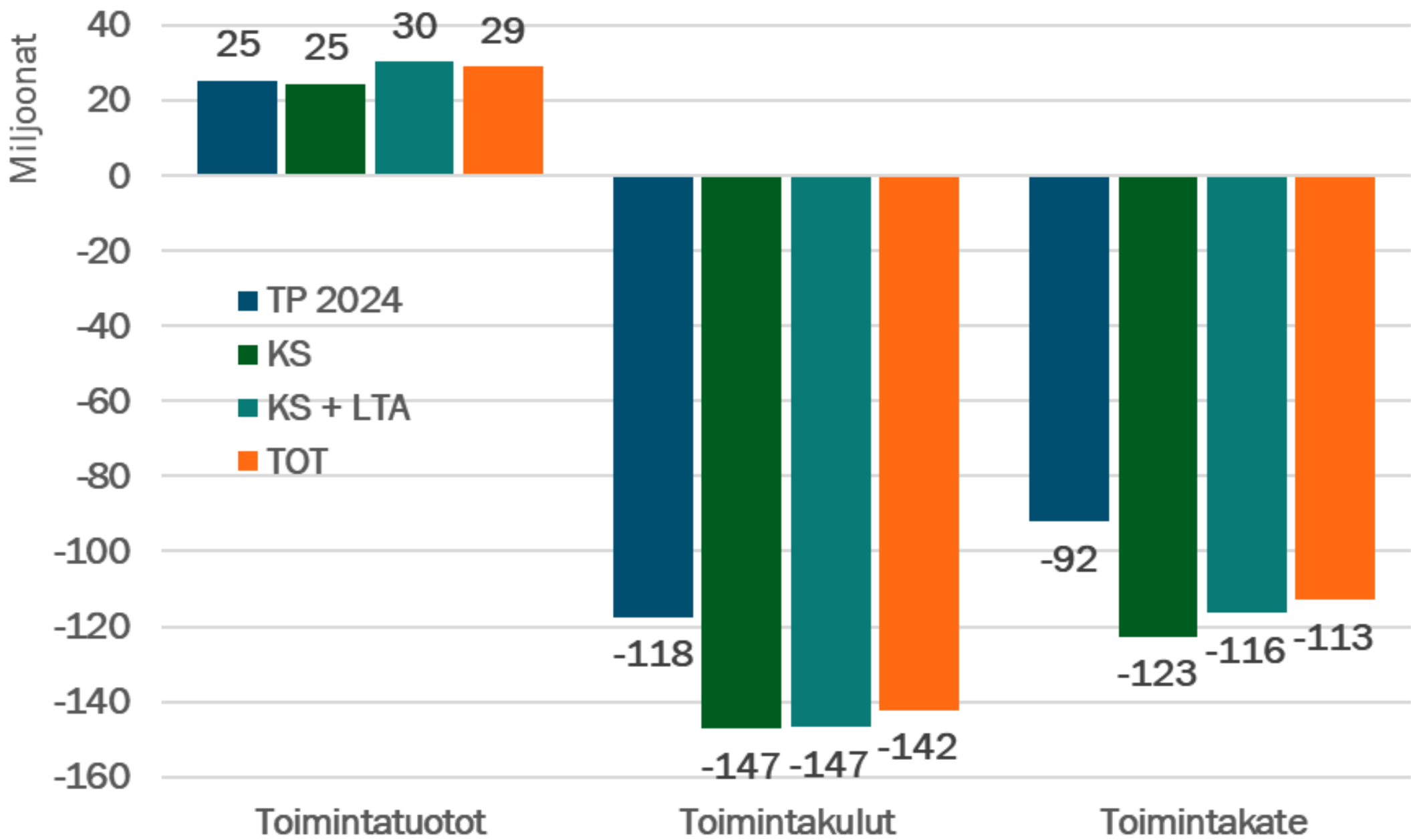
Kaupungin hallintosäännön muutoksesta johtuen elinvoiman palvelualue uudisti organisaatiotaan 1.6. lukien.

Kesän organisaatiomuutoksessa palvelualueeseen lisättiin tuloja +12,6 milj. euroa ja menoja +51,2 milj. euroa. Lisäksi elinvoiman palvelualueen käyttösuunnitelmaa muutettiin kaksi kertaa, joissa lisättiin tuloarviota +5,3 milj. euroa ja vähennettiin menoja -1,4 milj. euroa. Näiden lisäksi vuoden aikana tehtiin määrärahasiirtoja palvelualueen sitovuuksien välillä.

Elinvoiman palvelualueen vuoden 2025 toimintatuotot jäivät tavoitteistaan -1,2 milj. euroa pääosin työllisyyspalvelujen saaman avustuksen kirjaustavan vuoksi. Poikkeamaan vaikuttivat myös hanketoiminnan projektit, jotka eivät toteutuneet odotetulla tavalla. Työllisyyspalvelujen muut tuotot sekä liikuntapalvelujen ja kaupunginorkesterin tuotot paransivat kokonaistilannetta. Alkuperäiseen käyttösuunnitelmaan verrattuna maahanmuuttotyön laskennallisia korvauksia saatiin vuoden aikana +3,3 milj. euroa enemmän.

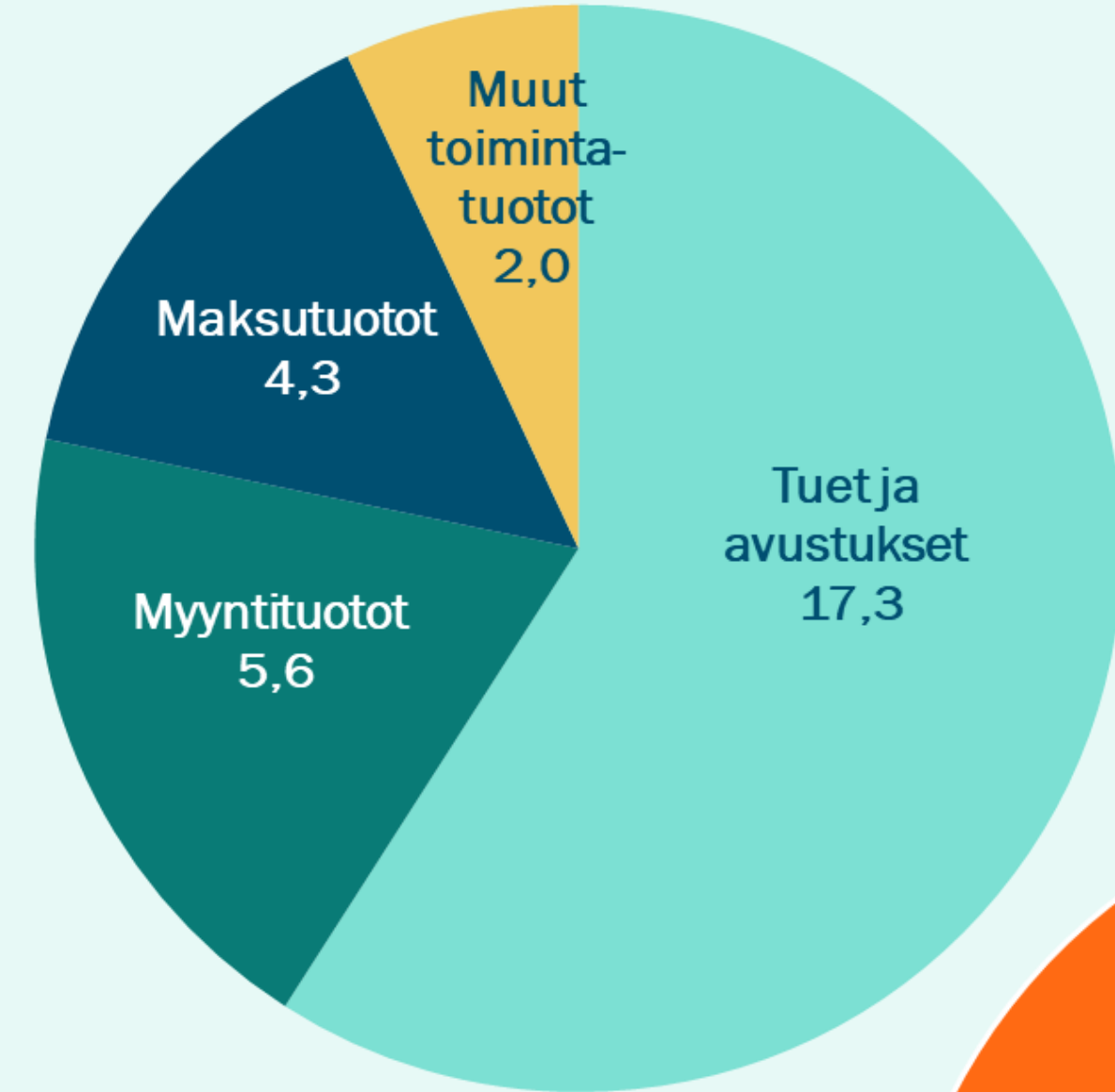
Menoista jäi toteutumatta -4,7 milj. euroa, josta merkittävimmät osuudet yksittäisiin palveluyksiköihin kohdistuivat työllisyyspalveluihin (-2,7), elinvoiman yhteisiin ja hanketoimintaan (-0,8) sekä tapahtuma- ja kulttuuripalveluihin (-0,6). Kaupungin rahoitusvastuu työttömyysturvasta ylitti sille varatut määrärahat +0,9 milj. euroa, mutta ylitys pystyttiin kattamaan työllisyyspalvelujen omista menoista.

Palvelualueen henkilöstömenot alittuivat -0,9 milj. euroa (josta työllisyys-palvelut -0,6), palvelujen ostot -1,6 milj. euroa (-1,1), avustukset -2,0 milj. euroa (-1,0) ja muut toimintakulut -0,3 milj. euroa.

Toimintatuotot

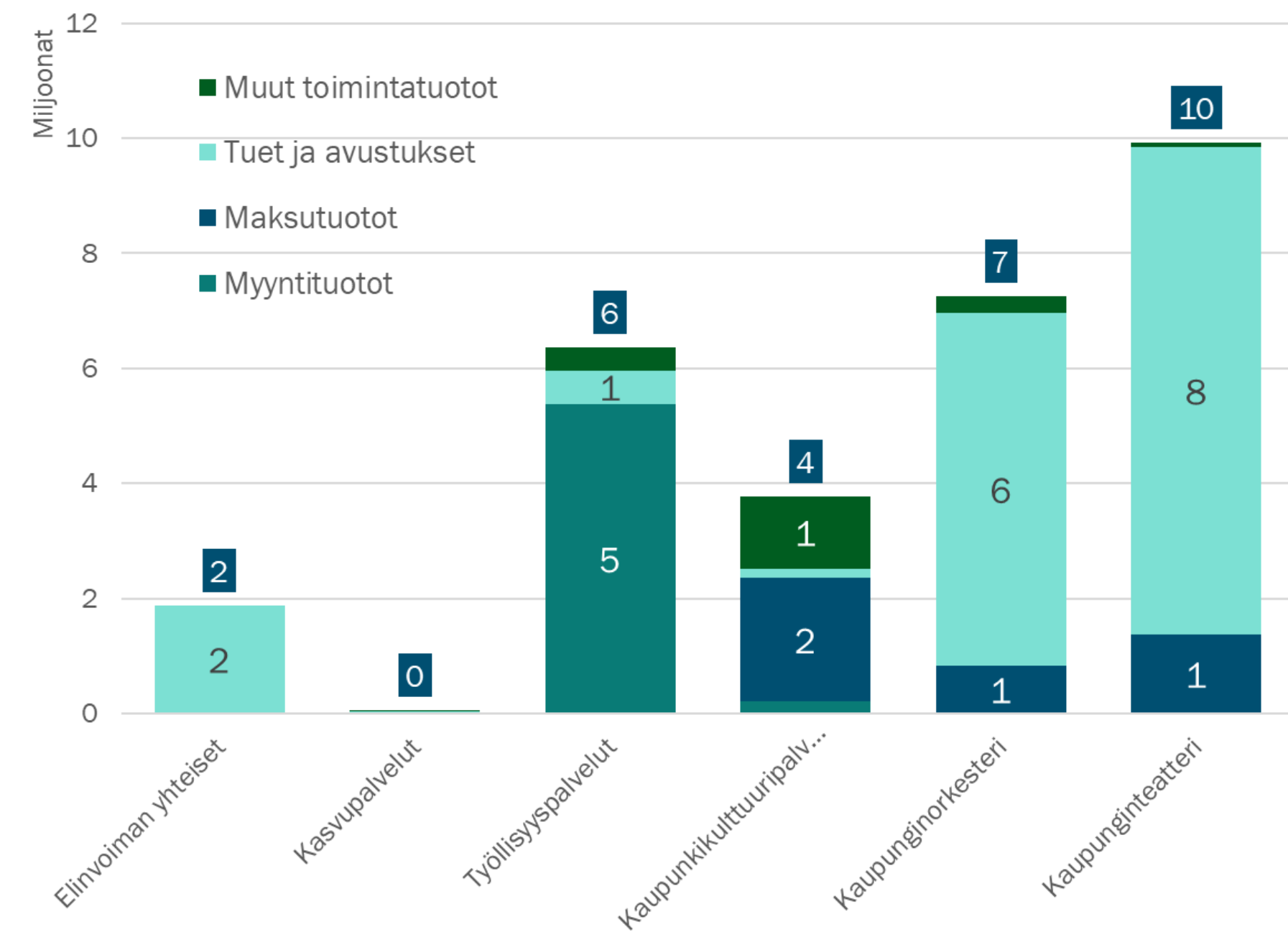
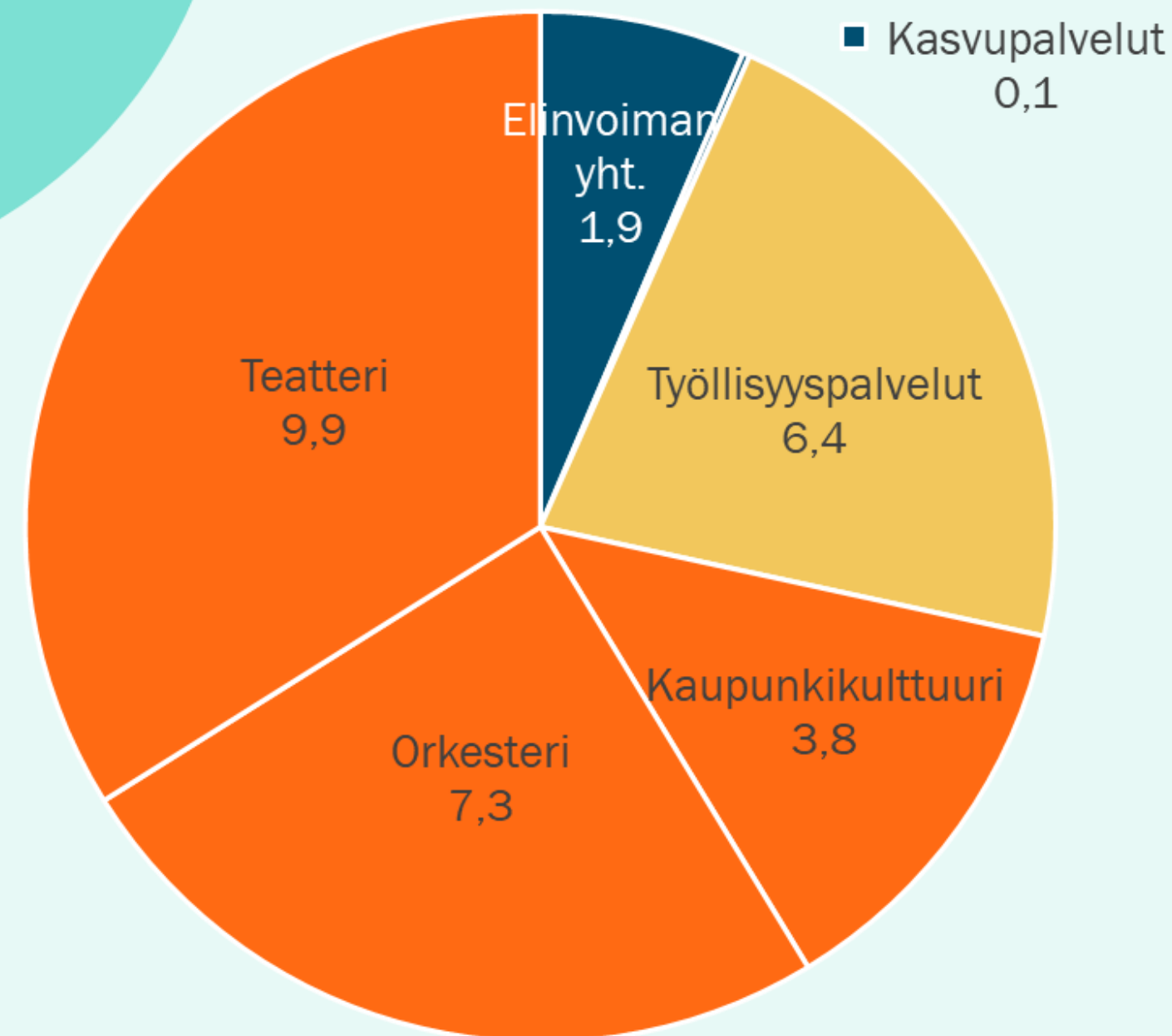
Tiliryhmittäin

TOIMINTATUOTOT

29,3
milj. euroa
(2024: 25,5)

Sitovuuksittain

POIKKEAMA -1,2 milj. euroa

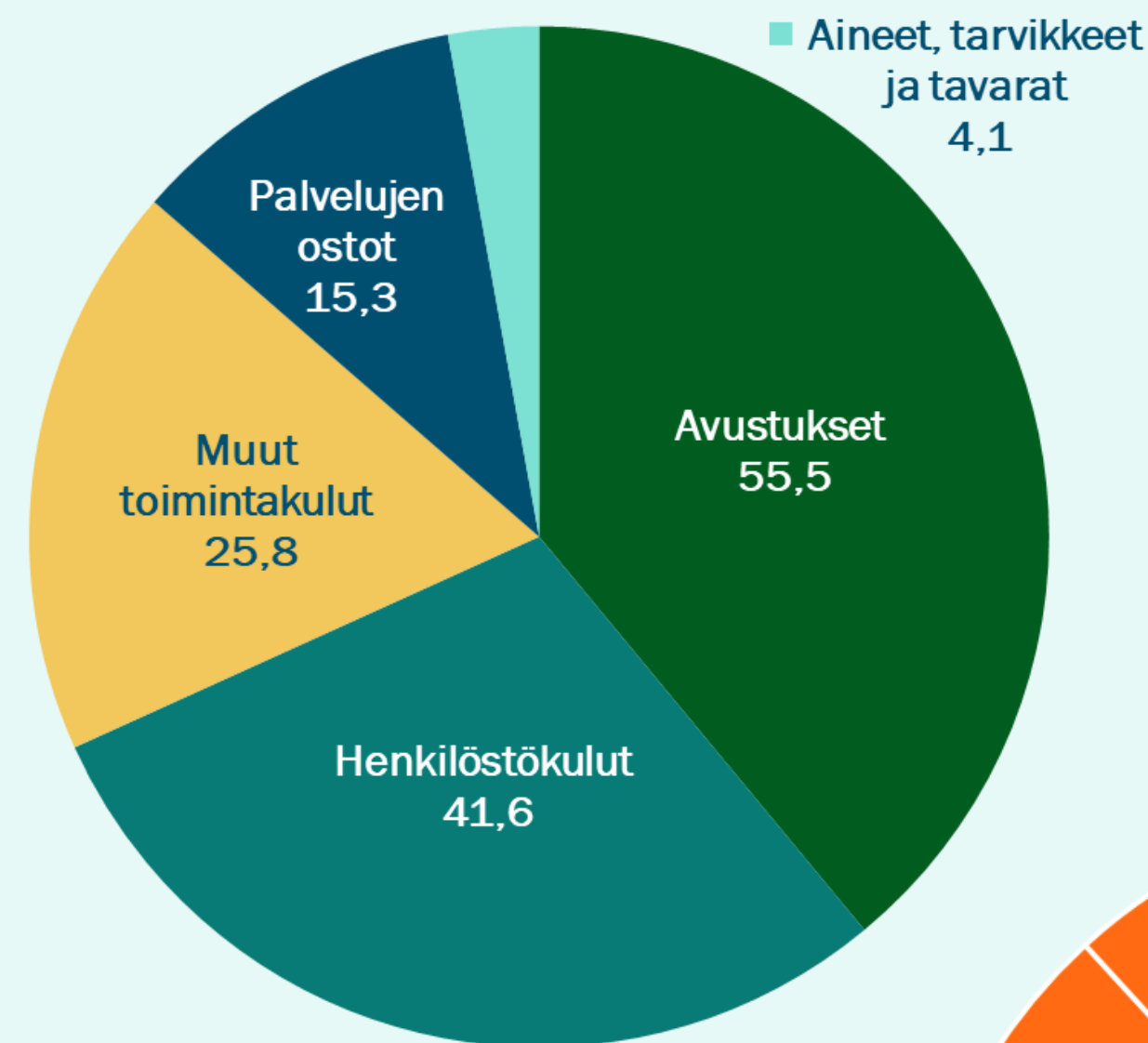
Elinvoiman palvelualueen vuoden 2025 toimintatuotot jäivät tavoitteistaan -1,2 milj. euroa.

Poikkeamaan vaikuttaa merkittävimmin työllisyyspalvelujen valtiolta vuoden 2024 rästimaksujen hoitamiseen myönnetty avustus, joka kirjattiin tilinpäätöskirjauksella taseeseen. Muut tilinpäätöskirjaukset ja kertaluontoiset tulot pienensivät vaikutusta. Työllisyyspalvelujen tuotot alittuivat -1,0 milj. euroa.

Hankekehitysyksikön avustukset jäivät tavoitteestaan -0,7 milj. euroa. Liikuntapalvelut (+0,3, pääsymaksut) ja kaupunginorkesterit (+0,2, kertaluonteinen) ylittivät tuottotavoitteensa.

Toimintakulut

Tiliryhmittäin

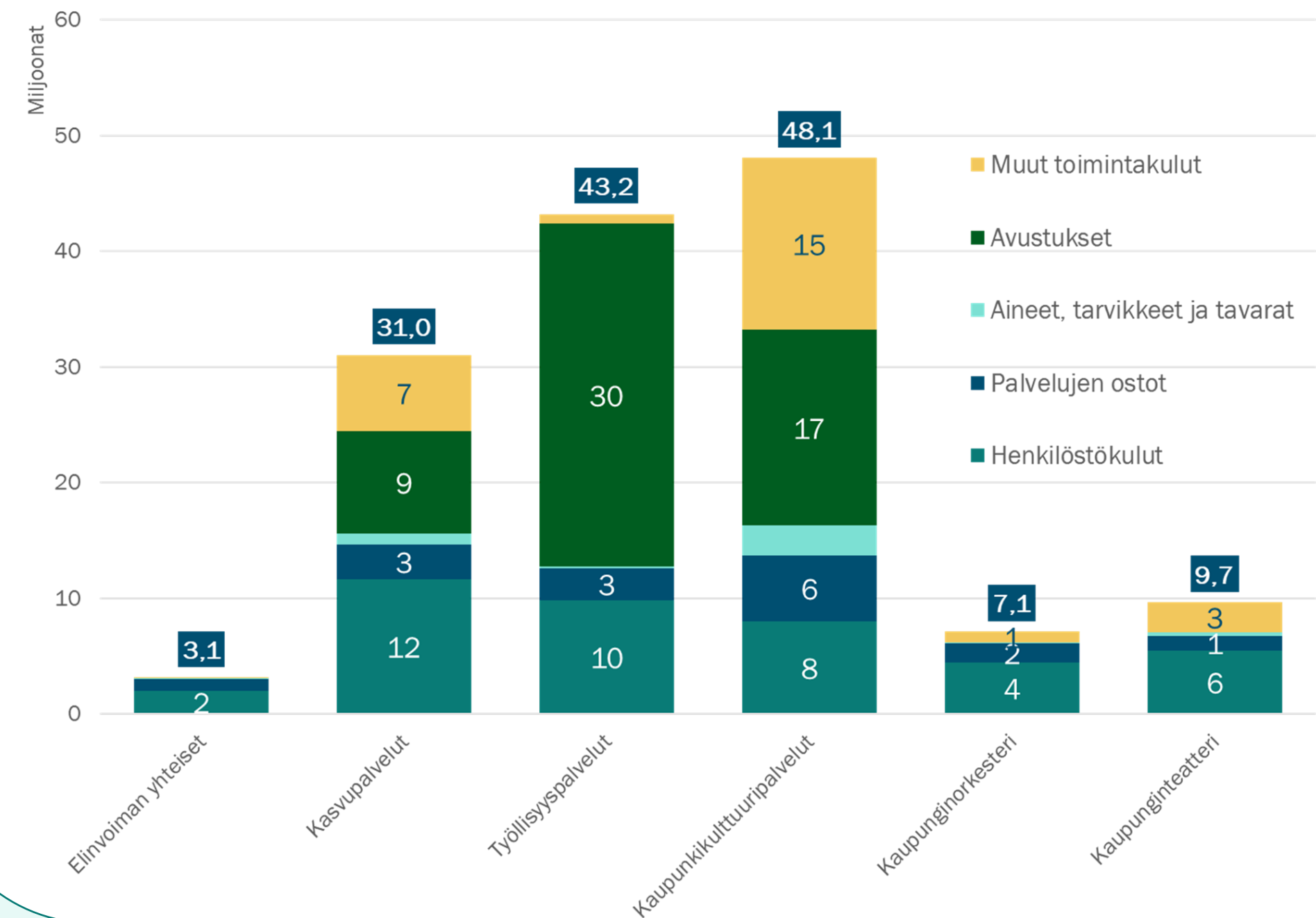
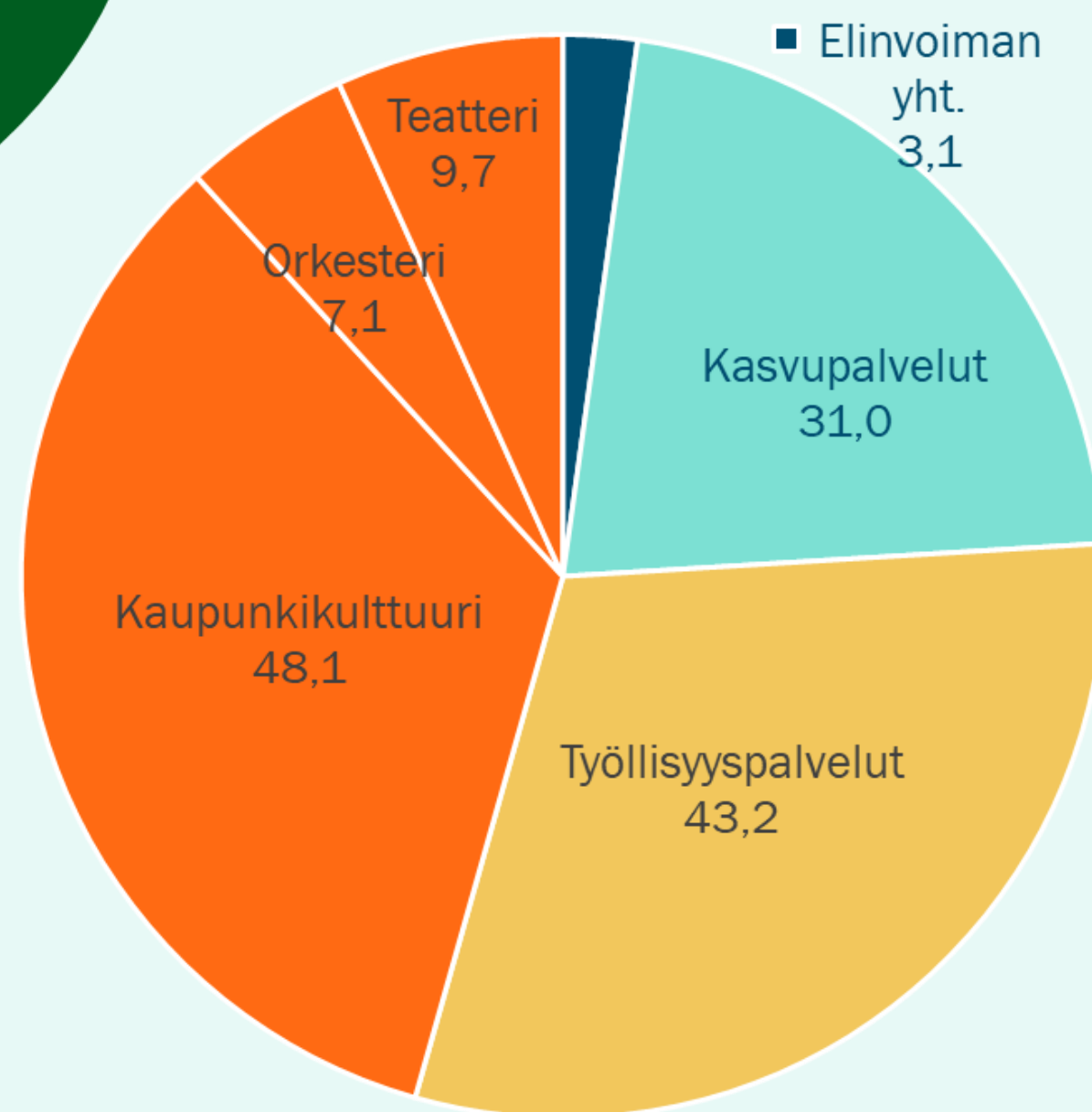

TOIMINTAKULUT

142,2

milj. euroa
(2024: 117,6)

Sitovuuksittain

POIKKEAMA -4,7 milj. euroa

Toimintakuluihin varatuista määrärahoista jäi toteutumatta -4,7 milj. euroa.

Työllisyyspalvelujen osuus toimintakulupoikkeamasta on -2,7 milj. euroa. Työttömyysturvan rahoitusvastuu ylittyi noin +0,9 milj. euroa. Työllisyyspalvelujen vastuualueelta säästyy henkilöstökuluja (-0,6) kevään yt-neuvottelujen pitkittymisen ja syksyn rekrytointikiellon vuoksi. Työllistämisen edistämisen menoja jäi toteutumatta (-2,8). Myönnettävissä tuissa näkyy menekin lasku haastavan työllisyystilanteen ja muuttuneiden palkkatukien myöntöperusteiden takia. Vuoden aikana otettiin käyttöön uusi järjestöille kohdistettu vuosiavustus työllistämiseen, joka jaksotettiin työsuhteiden ajalle. Siihen kohdistuvat kulut painottuvat tuleville vuosille. Lisäksi muut tilinpäätöskirjaukset vaikuttivat toteumaan.

Elinvoiman yhteiset ja hankekehitysyksiköltä jäi toteutumatta menoja -0,8 milj. euroa.

Tapahtuma- ja kulttuuripalveluissa (-0,6) varauduttiin toimijoiden tukemiseen ja tapahtumien järjestelyihin, mutta tapahtumia peruuntui ja niitä toteutettiin varautumista edullisemmin. Toimintavuonna ei toteutettu merkittäviä tapahtumahakuja, myöskin vieraanvaraisuuden menoista säästettiin.

Toiminnan katsauksen kooste 1/2

Elinvoiman yhteiset ja hankekehitys

- Vietiin eteenpäin keskitettyä hankepalveluiden toimintaa ja vahvistettiin strategista hanketyöskentelyn osaamista palvelualueella.
- Hankekehitykselle tuloutui kaupungin YT-menettelyn seurauksena suunniteltua vähemmän ulkoista henkilöstömenoihin perustuvaa rahoitusta (hankkeissa jäi täyttämättä syksystä -25 asti vapaana olleita työtehtäviä rekrytointikiellon vuoksi). Tämä kertautui myös etenkin isoissa työllisyshankkeissa merkittävästi ns.flat rate – rahoituksen vähenemisenä, joka tuloutuu rahoittajalta sidottuna henkilöstömenoihin
- Edunvalvonnassa edistettiin erityisesti Fazer-veron kaatumista, Lantorata-hanketta, vos-uudistuksen vaikuttamista sekä käynnistettiin edunvalvontatyön tiiviimpi yhteistyö maakuntaliiton kanssa.

Työllisyyspalvelut

- Tammikuun 2025 Lahden työttömien määrä oli 9 033 ja joulukuussa 2025 työttömien määrä oli 10 163. Työttömien määrä kasvoi vuoden aikana 1 30 henkilöllä.'
- Tammikuun työttömyysaste oli 15,9 % ja joulukuun 17,9 %.
- Lahden työttömyysaste on ollut 12. suurimman kaupungin välisessä vertailussa korkein koko kuluneen vuoden ja nuorisotyöttömyys korkein toukokuusta 2025 lukien.
- International House -palvelut siirtyvät osaksi työllisyyspalveluja 1.6.2025 lukien.

Toiminnan katsauksen kooste 2/2

Kasvupalvelut

- Valmisteltiin kaupungin uusia kärkiohjelmia: uuden ajan yliopistokaupunki ja kestävä kasvun ympäristökaupunki
- Fazerin investointipäätös tehtiin heinäkuun alussa ja vastuualue on edistänyt tehtaan rakentamisajalle toimenpiteitä, joilla varmistetaan paikallisten alihankintayritysten ja osaajien kytkeminen projektiin.
- LUT-yliopiston kauppakorkeakoulun laajentuminen Lahteen varmistui elokuussa kaupungin ja yksityisen rahoituksen turvin. Koulutus käynnistyy syksyllä 2026.
- DayOne päätti 1,2 miljardin euron datakeskusinvestoinnista Kiveriöön. Datakeskushankkeeseen liittyy myös 2,5 miljoonan lahjoitus LUTille.
- Ministeriö vahvisti vuoden alussa LUTin rakennus- ja yhdyskuntatekniikan ja LAB:n laboratorioanalyytikon koulutusvastuut; valmistelu käynnistyi yhdessä korkeakoulujen kanssa.
- Lahden kaupungin elinkeinoselvitys elinkeinoasioiden kehittämistarpeista valmistui.
- Ilmasto-ohjelman päivitys sekä luontoposiivisuustiekartan valmistelut käynnissä.
- Ympäristöpääkaupunkivuoden 5-vuotisraportti valmistui ja luovutettiin komissiolle.
- Ympäristökasvatuksen ohjelma valmistui ja otettiin käyttöön.
- Lukioissa lukuvuonna saavutettiin opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelmien mukaiset tavoitteet. Kevään yhteishaussa kaikki lukioden opiskelijapaikat saatiin täytettyä, jonossa noin 50 opiskelijaa.
- Syksyn ylioppilaskirjoituksissa YTL:n tietojärjestelmistä johtuvaa pientä häiriötä.
- Uusi ympäristöjohtaja aloitti 23.9.2025.

Kaupunkikulttuuripalvelut

- Uusi vastuualue muodostui 1.6.2025 ja kaupunkikulttuurijohtaja aloitti tehtävässään 1.9.2025
- Käynnistettiin suunnittelutyö kulttuurimatkailun tuotteistamiseksi ja vahvistamiseksi yhteistyössä Lahti Regionin kanssa.
- Liikuntapalvelut toteuttivat suunnitelman mukaisesti kauden toimintaansa ja valmistelivat erilaisia perusparannus- ja investointihankkeita, ml. Vesiliikuntakeskus.
- Sinfonia Lahti toteutti kauden ohjelmistoaan; syksyn Sibelius-festivaali oli menestys. Sinfonia Lahden ja Apulannan konsertit olivat finalistina vuoden tapahtumaksi 2024.
- Museo toteutti suunnitelman mukaisesti kauden toimintaansa ja uusia näyttelyitä avattiin eri museoissa. Lahden museot valittiin Vuoden museoksi 2025 ja ehdolle Euroopan vuoden museoksi 2026.
- Teatteri toteutti kauden monipuolista ohjelmistoaan; syksyn alkuun oli useampi uusi kantaesitys.
- Tapahtuma- ja kulttuuripalveluissa valmisteltiin erilaisia tapahtumakumppanuuksia, sopimuksia ja tulevia tapahtumia, mm. Winter World Masters Games 2028, INTERKULTUR-kuorotapahtuma 2026. Lisäksi toteutettiin mm. Lahti 120 v. juhlavuotta. Lahden Nuorisoteatteri toteutti kaksi produktiota Lastenkulttuurikeskus Efekti palkittiin Suomen Lastenkulttuuriliiton Vuoden 2024 Lastenkulttuuriteko -palkinnolla.
- Osallisuuden ja hyvinvoinnin asiantuntijapalveluissa edistettiin hyvinvointityötä ja kaupunkilaisten osallisuutta. Kaupunginhallitus asetti kumppanuuspöytien uudet jäsenistöt toiminta on käynnistyi syksyllä.
- MM2029-kisojen järjestelytoimikunnan työskentelyä vietiin eteenpäin.

Elinvoiman palvelualue 2025 (vertailuluku TP 2024)

KASVUPALVELUT

67 %

(65)

Kasvihuonepäästöt vähentyneet vuodesta 1990

TYÖLLISYYSPALVELUT

214 693

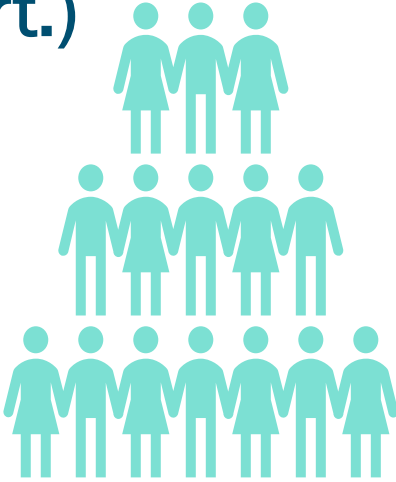
(ei vert.)

Asiakaspalvelutapahtumaa

4 220

(6 710)

International House -käyntiä

KAUPUNKIKULTTUURI

1 600

(1 600)

Kaupunkikulttuurin toteuttamaa tapahtumaa

20 %

TK-menojen kasvu

(Päijät-Häme 570 euroa/asukas)

24,9 milj. euroa

(TA2025: 24,0)

Työttömyysturvan rahoitusvastuu

126 hlöä

(ei vert.)

Perustanut yrityksen starttirahalla

49 895

(49 136)

Kaupunginteatterin katsojat

83 376

(68 768)

Sinfonia Lahden kuuntelijat

150 000

(150 000)

Kaupunginmuseon asiakasta

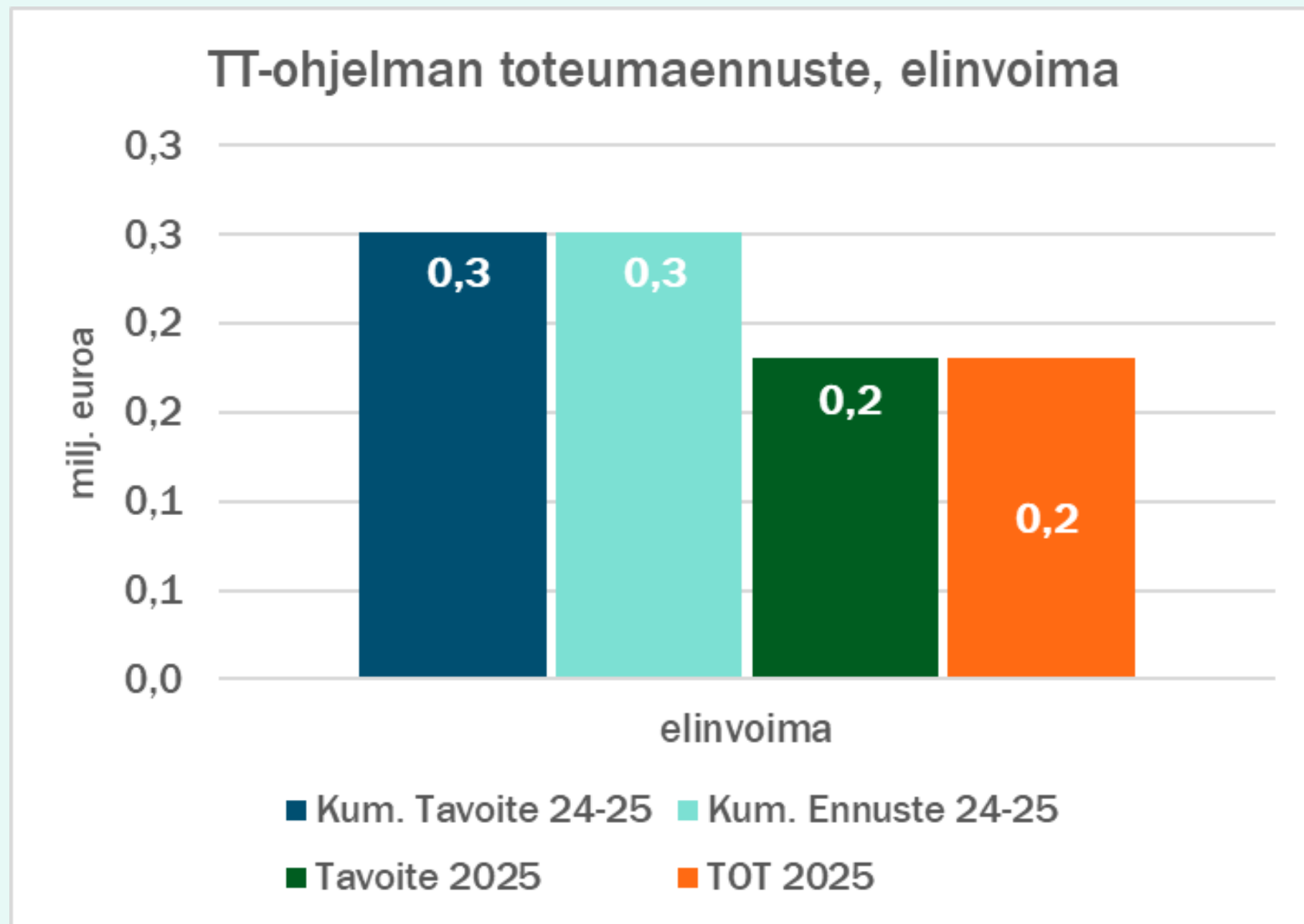

8 877

(8 184)

Korkeakouluopiskelijoiden määrä

Talouden tasapaino-ohjelma

Tuloksen parantaminen

Menoja vähentämällä

-0,16 milj. euroa (tavoite -0,16)

Tuloja lisäämällä

ennuste +0,02 milj. euroa (tavoite +0,02)

Vuodelle 2025 suunniteltuja toimenpiteitä

- Lukiossa opetuskannettavien siirtäminen palvelulaitteiksi, opintojaksojen määrän vähentäminen lukuvuodelle 2025-2026
- Museossa, liikunta- ja kulttuuripalveluissa toiminnan sopeuttaminen ja tehostaminen sekä palveluostojen vähentäminen
- Osallisuus ja hyvinvointipalveluissa kokousten määrän tarkastelu
- Teatterilla vierailijoiden käytön vähentäminen
- Orkesterissa tulojen lisääminen

Elinvoiman yhteiset

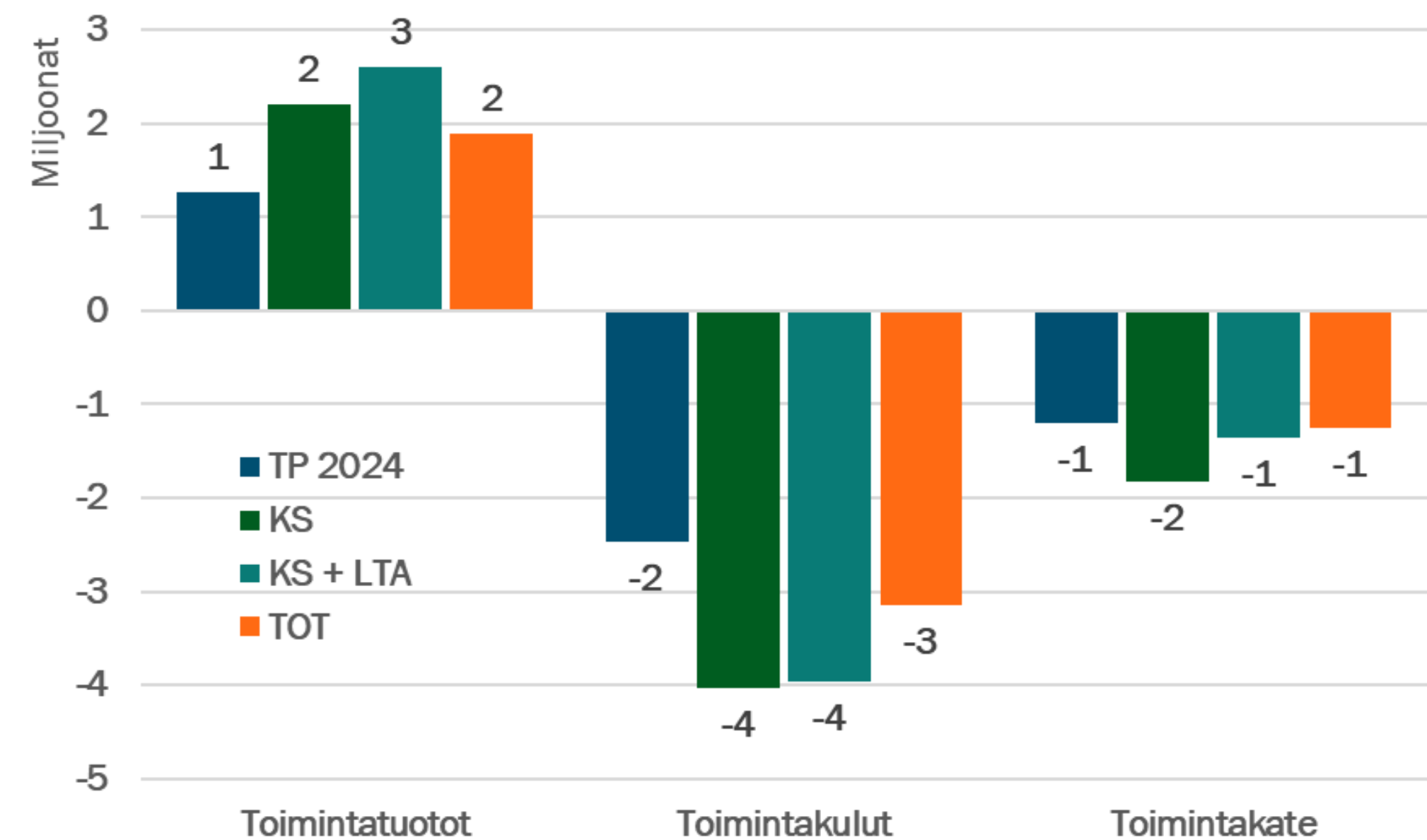
sis. hankekehityspalvelut

Talouden toteuma ja poikkeamat

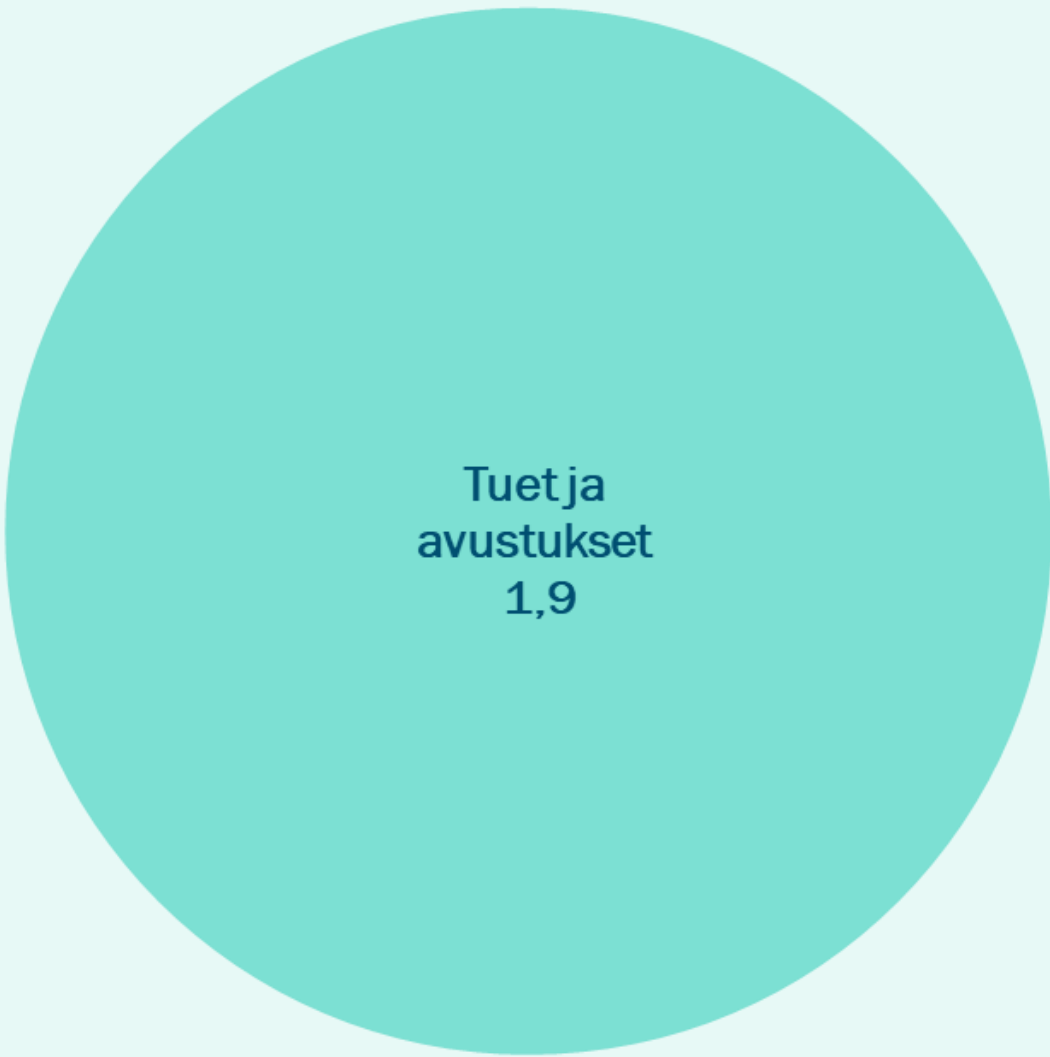
Poikkeama: toimintakate -0,1 milj. euroa

Elinvoiman yhteisistä jäi saamatta tuloja -0,7 milj. euroa, mutta menoja jäi toteutumatta -0,8 milj. euroa pääosin projektien etenemisistä johtuen. Sitovuuden toimintakate parani +0,1 milj. euroa suhteessa käyttösuunnitelmaan. Toimintakulusäästöistä henkilöstöön kohdistui -0,3 milj. euroa ja palvelujen ostoihin -0,5 milj. euroa. Yt-menettelyn aikainen rekrytointikielto on vaikuttanut palkkakertymään ja se taas on vaikuttanut suuremmissa ESR-rahoitteisissa hankkeissa flat rate -rahoituksen saamiseen.

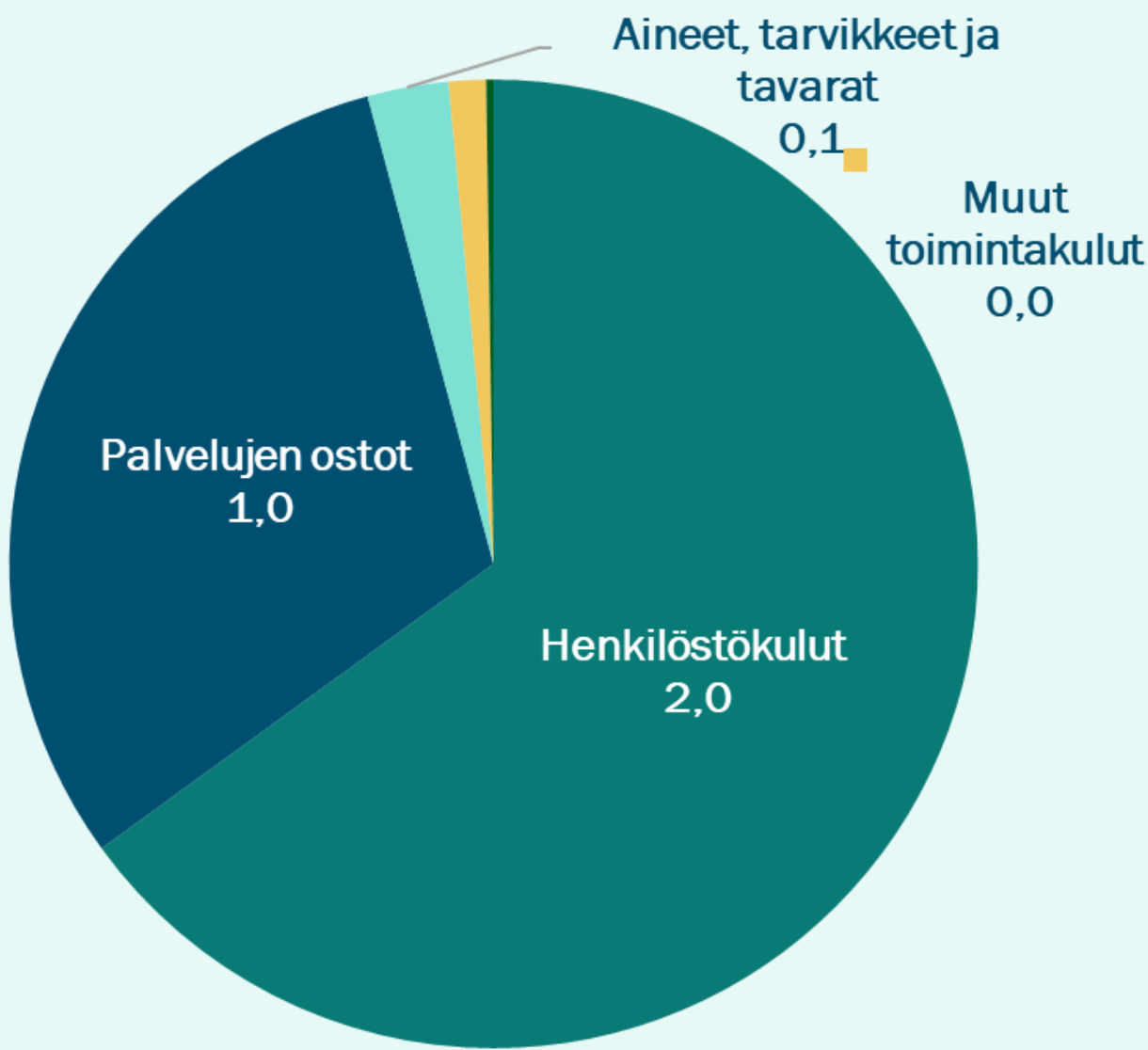
TOIMINTATUOTOT

1,9
milj. euroa
(2024: 1,3)

TOIMINTAKULUT

3,1
milj. euroa
(2024: 2,5)

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Elinvoiman yhteiset ja hankekehityspalvelut

Elinvoiman yhteiset

- Toteutettiin elinvoiman palvelualueen organisaatiouudistus 1.6.2025 alkaen. Tässä yhteydessä seuraavat palveluyksiköt yhdistyivät sivistyksen palvelualueelta elinvoiman palvelualueelle: liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, osallisuus- ja hyvinvointi, museopalvelut, kaupunginorkesteri ja kaupunginteatteri.
- Toteutettiin aktiivisesti monenlaisia edunvalvontatoimia, ml. makeisvero, kehysriihi ja vos-uudistus.

Hankekehityspalvelut

- Palvelualueelle perustettu hankekehityspalvelujen yksikkö edistää palvelualueen hankekyvykkyyttä ja systemaattisen hanketyöskentelyn mallia. Yksikkö varmistaa osaltaan läpileikkaavien strategisten painopisteiden sisällyttämisen uusiin hankevalmisteluihin. Etenkin elinkeino- ja ympäristökehitysyksikön ja hankekehitysyksikön yhteistä työskentelyä on tiivistetty edistämään strategista hanketoimintaa mm. tulevia rahoitushakuja silmällä pitäen.
- avoite on saavuttaa laadukkaalla hankevalmistelulla suurempia rahoituksia ja kansainvälistä rahoitusta palvelualueen yksiköiden substanssikehitystyöhön.
- Yksiköstä johdetaan kahta merkittävästi EU-rahoitettua työllisyshanketta (TOTTA! ja International Work Lahti).

Hankekehityspalvelujen hankkeet

TOTTA!

- Hankkeessa edistetään pitkään työttömänä olleiden osatyökykyisten asiakkaiden siirtymää pois työttömyydestä etenkin tuottamalla näyttöä työkyvystä.
- Raportointikaudella: 290 pitkäaikaistyötöntä yli 30-vuotiaasta lahtelaista asiakasta, joista työllistynyt 13 . Kuntoutukseen ohjautunut 17 ja sairauslomalle 25. Työkokeiluun on lähtenyt 43 asiakasta.
- Mehiläisen ostopalvelulääkärien kautta asiakkaita ohjattu etenkin sairauspäivärahalle ja kuntoutustoimenpiteisiin. Työkokeiluista saadaan puuttuvaa tietoa asiakkaan työ- ja toimintakyvystä mm. eläkehakua varten.
- Hanke toteuttaa toiminnallisen työkyvyn kuvauksen (TTK) pilottia Lahden Ympäristöpajalla, jossa työkykyä selvitetään todellisissa työtehtävissä. Lausunto TTK:sta tuo lääkärille lisätietoa, kun haetaan sairausperusteisia etuuksia.

International Work Lahti (IWL)

- Hanke edistää Lahden seudun vieraskielisten nopeaa työllistymistä avoimille työmarkkinoille.
- Raportointikaudella: 392 asiakasta joista työllistynyt 112 henkilöä eri toimialoille ja yrittäjiksi on ryhtynyt 6 asiakasta. Työllistyneistä 36 oli yli vuoden työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä.
- IWL on lisännyt Lahdessa asuvien kansainvälisten osaajien ja loppuvaiheen opiskelijoiden työelämävalmiuksia ja vahvistanut heidän asemaansa työmarkkinoilla. Hankkeen asiakasvirrassa näkyy huomattavaa kasvua alueella korkeakoulutettujen työttömien määrässä.
- Career Collective ja Business Corner -palvelukonseptit: vahvistaneet kansainvälisten osaajien työelämäverkostoja ja valmiuksia työllistyä tai ryhtyä yrittäjiksi. Hankkeen kehittämä tekoälyä hyödyntävä WORKIT Lahti -sovellus on tuonut työllistymiseen uuden digitaalisen kanavan+ laajaa kiinnostusta eri puolilla valtakunnallisissa verkostoissa.

Kasvupalvelut

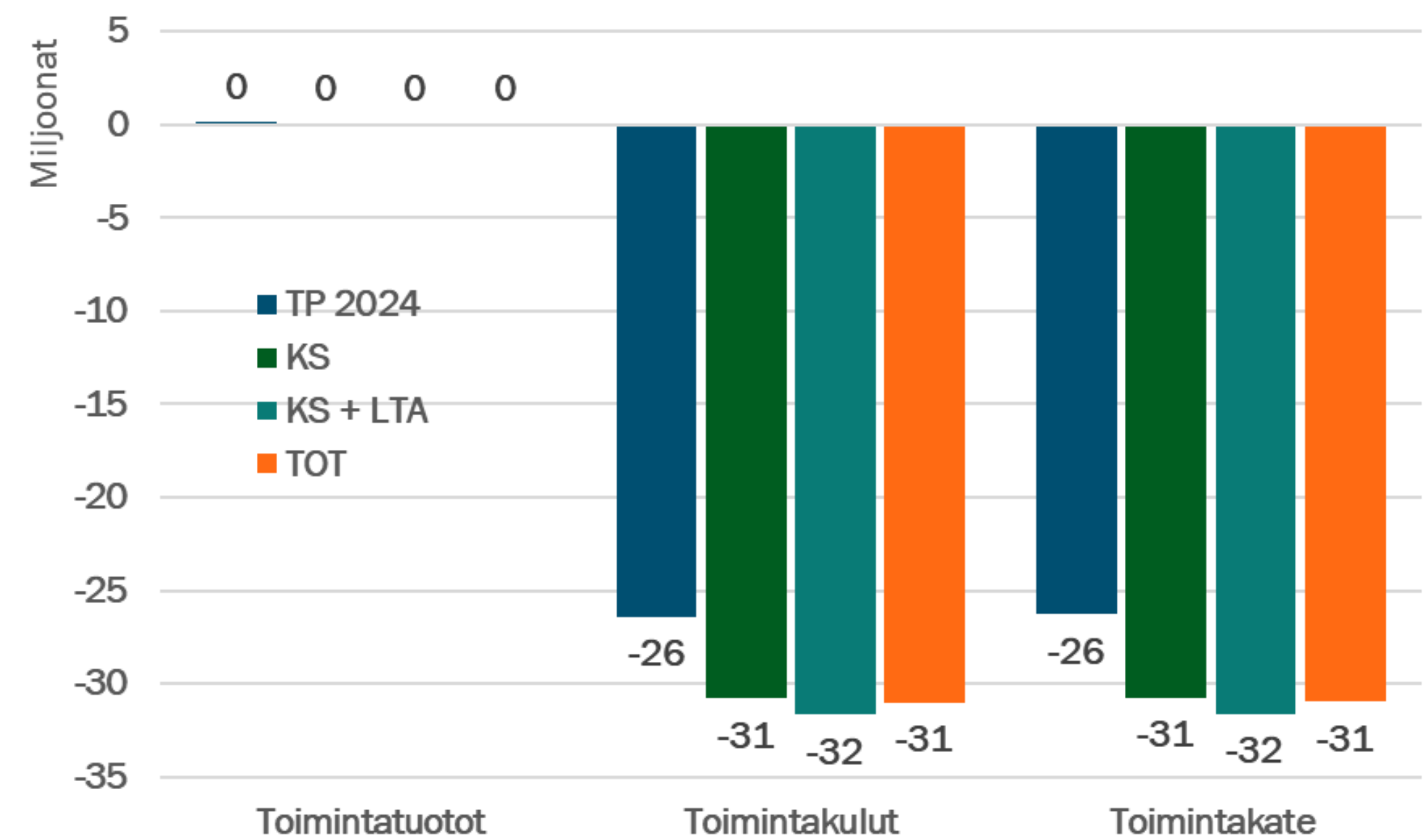

Talouden toteuma ja poikkeamat

Poikkeama: tulot +0 milj. euroa, menot -0,6 milj. euroa

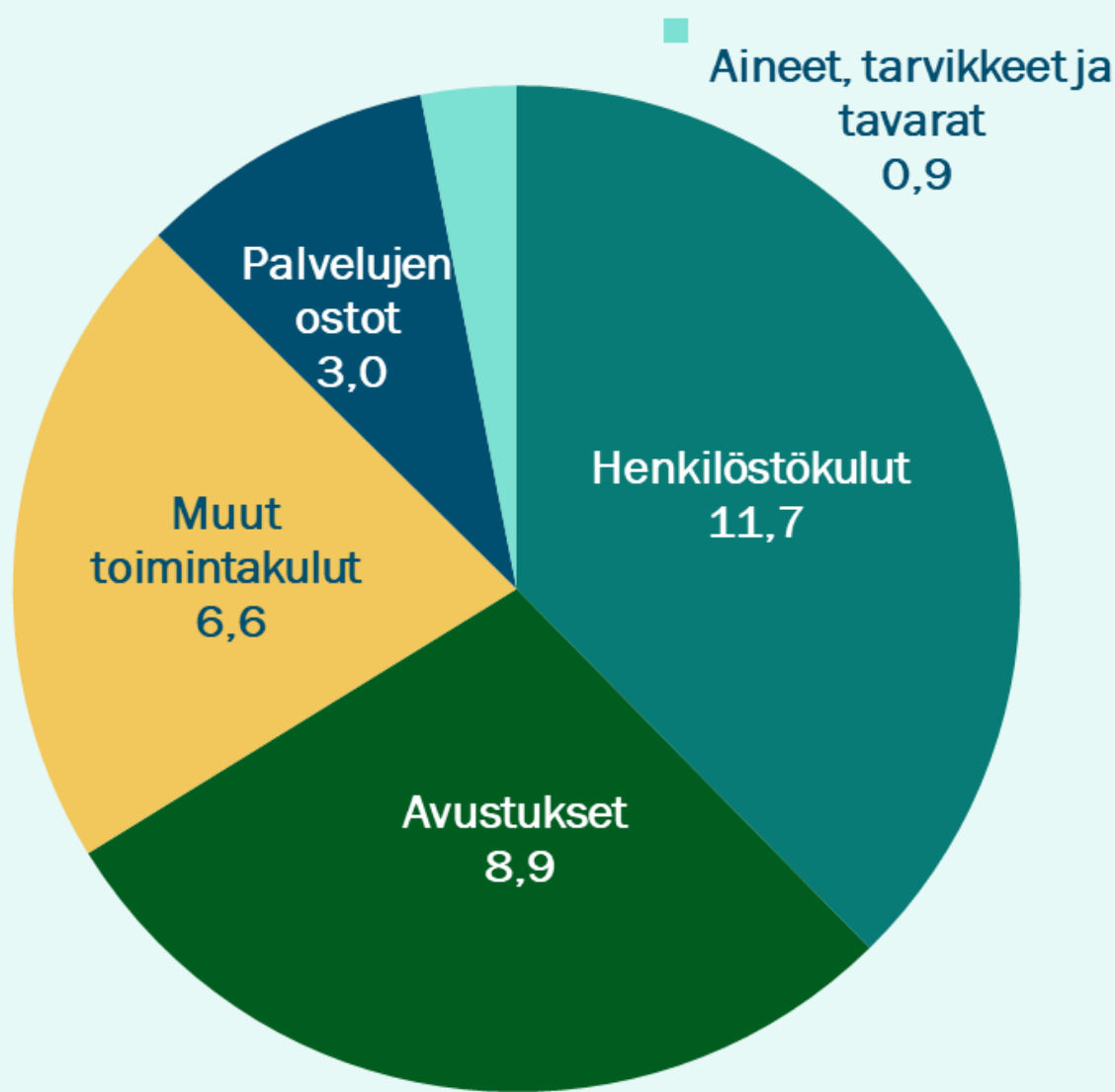
Kasvupalvelujen avustuksiin varattuja määrärahoja, kuten lisärahoitus kansainvälisen ja kotimaisen kulttuurimatkailun palvelujen tuotteistamiseen ja markkinointiin, jäi käyttämättä mm. valtiontukiriskin vuoksi. Yrityspalveluseteleihin ja muihin avustuksiin varattuja määrärahoja jäi käyttämättä, koska tki- ja kestävän kasvun seteleitä ei haettu koko myöntövaltuuden edestä. Vaikutus yhteensä -0,4 milj. euroa.

Henkilöstömenoista säästyi mm. yt-menettelyn rekrytointikiellon vuoksi lähes -0,1 milj. euroa. Palvelujen ostoista ja muista toimintamenoista säästyi tasaisesti kaikilta palvelusyksiköltä -0,2 milj. euroa.

TOIMINTAKULUT

31,0
milj. euroa
(2024: 26,4)

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Kasvupalvelut 1/2

Kasvupalvelujen yhteiset

- Valmisteltiin kaupungin uusia kärkiohjelmia: uuden ajan yliopistokaupunki ja kestävän kasvun ympäristökaupunki
- Fazerin investointipäätös tehtiin heinäkuun alussa ja vastuualue on edistänyt tehtaan rakentamisajalle toimenpiteitä, joilla varmistetaan paikallisten alihankintayritysten ja osaajien kytkeminen projektiin.
- LUT-yliopiston kauppakorkeakoulun laajentuminen Lahteen varmistui elokuussa kaupungin ja yksityisen rahoituksen turvin. Koulutus käynnistyy syksyllä 2026. 75 kandiopiskelijaa vuosittain + maisteriohjelmat.
- DayOne päätti 1,2 miljardin euron datakeskusinvestoinnista Kiveriöön. Datakeskushankkeeseen liittyy myös 2,5 miljoonan lahjoitus LUTille.
- Toimintaa toteutettiin pääsääntöisesti palveluyksiköiden kautta.

Elinkeino- ja ympäristökehitys

- Vuoden 2025 myynnin ja markkinoinnin yrityspalvelusetelit myönnettiin 42 yritykselle. Lisäksi myönnetty 8 kappaletta kestävän kasvun ja TKI-kehittämisen seteleitä.
- Toteutettu Lahden kaupungin elinkeinoselvitys elinkeinoasioiden kehittämistarpeista.
- Puolustus- ja kaksikäyttöteollisuusklusterin rakentaminen yhteistyössä Ladecin kanssa aloitettiin.
- Valmisteltu Lahden softa-alan osaamiskeskittymän virallista perustamista
- Ilmastojohtamista kehitettiin ja ilmasto-ohjelmaa päivitettiin EU:n kaupunkimission tarjoaman konsulttipalvelun vauhdittamana.
- Ympäristöpääkaupunkivuoden 5-vuotisraportti valmistui ja luovutettiin komissiolle.
- Ympäristökasvatuksen ohjelma valmistui ja otettiin käyttöön.
- Osallistuttiin kahteen horisonttihakemukseen (AgeXheat ja CHAMPION)
- Kestävän liikkumisen teemavuotta 2025 toteutettiin Kelpo-hankkeen tuella.
- Kestävän kaupunkilogistiikan ZERO-TRAIL-hanke käynnistyi
- Ilmastonmuutokseen varautumisen ja sopeutumisen HELLE-hanke käynnistyi
- Planetaarista terveyttä edistävä One Health Gov –hanke käynnistyi
- Luontoposiitivinen elämä -jatkohankkeelle vahvistettiin rahoitus Sitralta ja Kestävä Lahti -säätöiltä. Luontoposiitivisuustiekartta viimeisteltiin.
- Lahti allekirjoitti kaupunkien toimintakehotuksen, jossa EU:ta pyydetään tunnustamaan kaupungit keskeisiksi toimijoiksi yhteisen terveyden (One Health/planetaarinen terveys) edistämisessä.

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Kasvupalvelut 2/2

Korkeakoulu- ja innovaatiopalvelut

- Ministeriö vahvisti LUTin rakennus- ja yhdyskuntatekniikan ja LAB:n laboratorioanalyytikon koulutusvastuut; valmistelu käynnistyi yhdessä korkeakoulujen kanssa.
- LUT-yliopiston kauppakorkeakoulun laajentuminen Lahteen varmistui elokuussa kaupungin ja yksityisen rahoituksen turvin. Koulutus käynnistyy syksyllä 2026. 75 kandiopiskelijaa vuosittain + maisteriohjelmat.
- DayOne-kasvusopimuksessa sovittiin fysiikan kandiohjelman rahoituksesta LUT-yliopistolle.
- Kaupunki sitoutui kemian kandidaattiohjelman rahoitukseen joulukuussa.
- Toteutettiin TKI-innovaatiokyvykkyyden selvitys yhdessä LAB-ammattikorkeakoulun kanssa ja suunniteltiin jatkokehitystoimia.
- Tehtiin päätös LAB-ammattikorkeakoulun Muotoiluinstituutin tukemisesta TKI-toiminnan vahvistamiseksi.
- Neuvoteltiin työ- ja elinkeinoministeriön kanssa Lahden seudun innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen päivitys ja valmisteltiin seuraava rahoitushaku syksyille.
- Tehtiin yhteistyötä opiskelijajärjestöjen ja korkeakoulujen kanssa opiskelijakulttuurin kehittämiseksi; mm. edistettiin opiskelijoiden vappuasioita, syksyn orientaatiota ja toimintaa keskustassa.
- TEdistettiin Jyväskylän, Kuopion, Lahden ja valtion välistä elinvoimakumppanuutta Suomi liikkeelle -teemoissa.

Lukiokoulutuspalvelut

- Lukuvuonna saavutettiin opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelmien mukaiset tavoitteet.
- Kevään yhteishaussa kaikki lukioden opiskelijapaikat saatiin täytettyä, jonoon jäi noin 50 opiskelijaa
- IB-linjan laajentamiseen tähtäävissä neuvotteluissa edistytettiin.

Työllisyyspalvelut

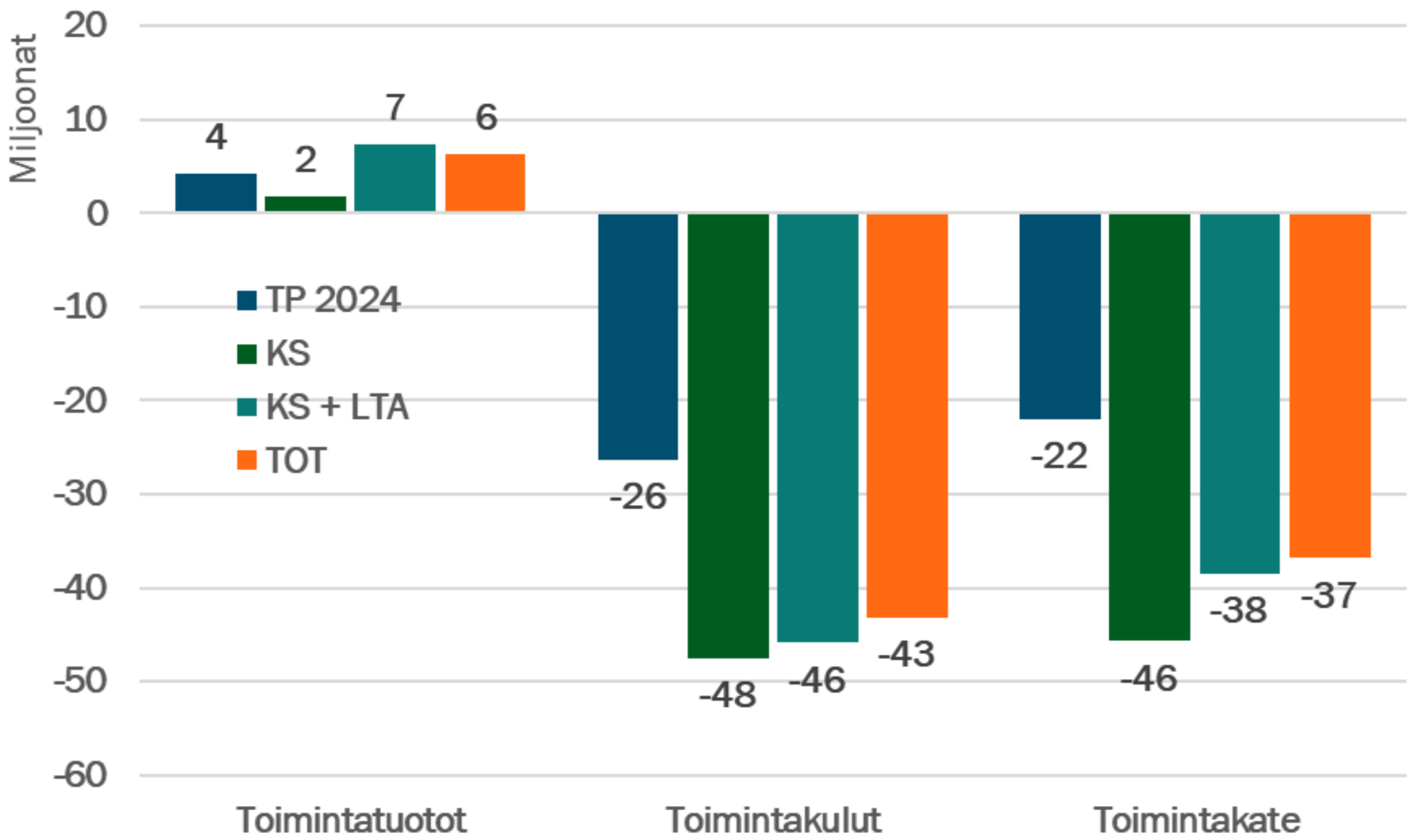

Talouden toteuma ja poikkeamat

Poikkeama: tulot -1,0 milj. euroa, menot -2,7 milj. euroa

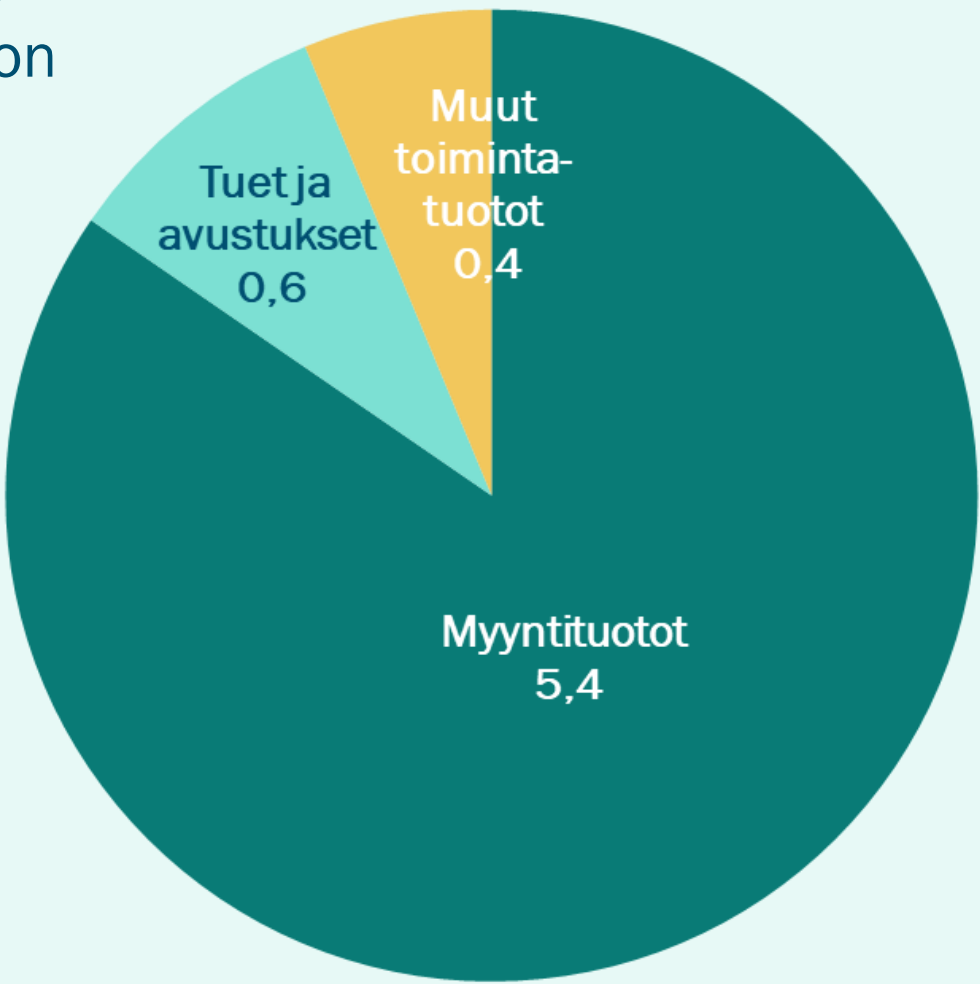
Työllisyyspalvelujen tulot alittuivat noin -1,0 euroa valtiolta saadun vuoden 2024 rästien maksamiseen tarkoitetun avustuksen kirjaustavan muutoksen vuoksi. Avustus kirjattiin tilinpäätöskirjauksena taseeseen. Muut tilinpäätöskirjaukset ja työllisyyspalvelujen kertaluontoiset tulot pienensivät vaikutusta. Vuoden aikana saatiin maahanmuuttotyön laskennallisia korvauksia 5,1 milj. euroa, +3,3 milj. euroa alkuperäistä käyttösuunnitelmaa enemmän.

Menot alittuivat -2,7 milj. euroa. Hankalan työmarkkinatilanteen vuoksi työttömyysturvan rahoitusvastuu ylitti talousarvion noin +0,9 milj. euroa, mutta ylitys pystyttiin kattamaan muista toiminnasta. Toteuman arviointia vaikeutti Kelan loppusyksyllä toteuttamat taannehtivat rahoitusosuuksien laskutukset. Työllistämisen edistämisen menoja jäi toteumatta -2,8 milj. euroa. Toteutumiseen vaikuttivat hankala työmarkkinatilanne sekä vuoden vaihteen tilinpäätöskirjaukset/jaksotukset: valtiolta saatua avustusta vuoden 2024 menorästeihin kirjattiin menoja vähentäväksi (-1,4), kun taas syksyllä myönnettyä vuosiavustusta jaksotettiin tuleville vuosille (-0,9). Henkilöstökuluja jää toteutumatta -0,6 milj. euroa alkuvuoden toiminnan järjestämisestä ja yt-neuvottelujen rekrytointikiellon vuoksi.

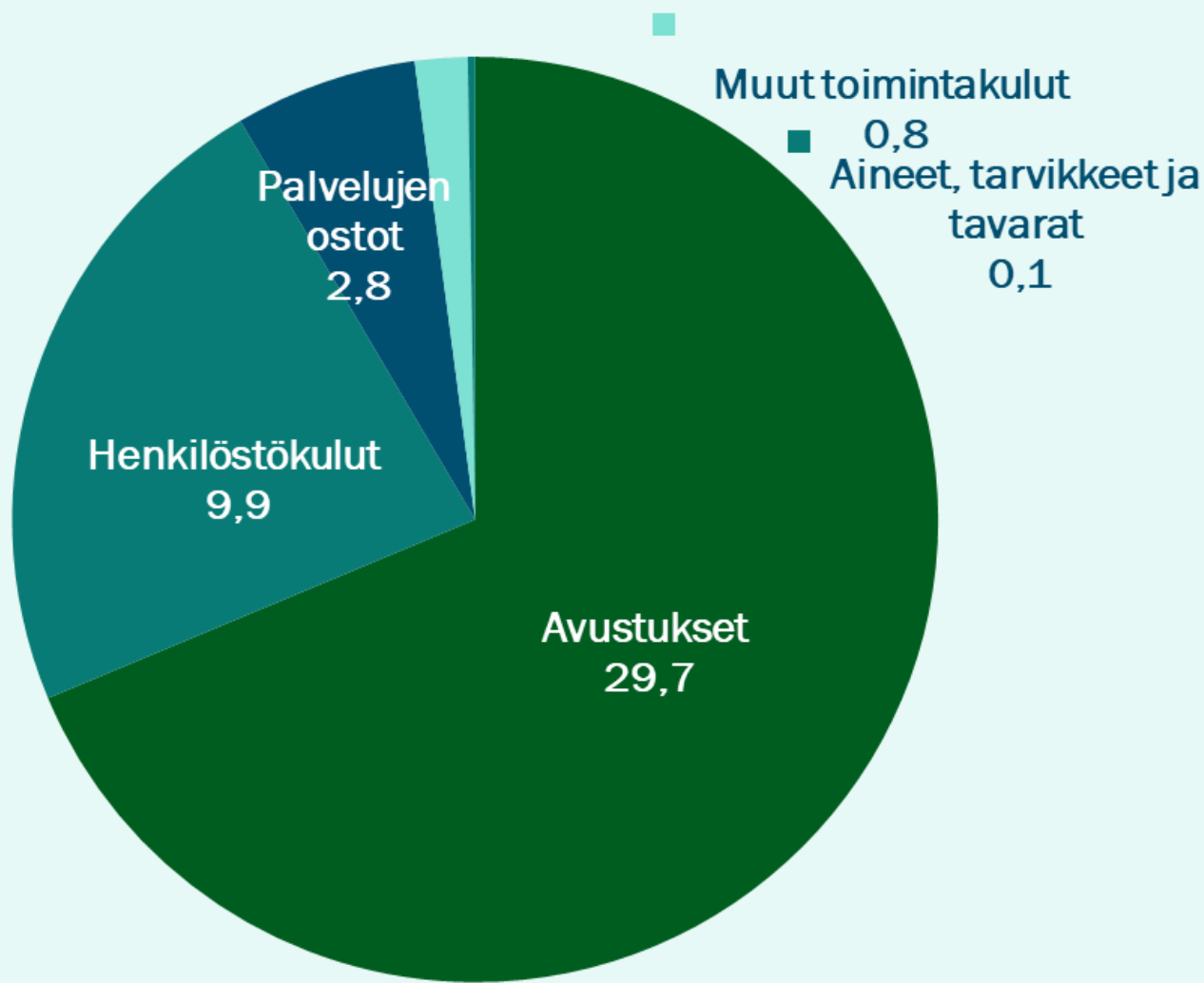
TOIMINTATUOTOT

6,4
milj. euroa
(2024: 4,3)

TOIMINTAKULUT

43,2
milj. euroa
(2024: 26,3)

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Työllisyyspalvelut 1/5

TE-uudistus

- Valtiolta siirtyi 117 henkilöä liikkeen luovututuksen johdosta kaupungin palvelukseen. Työllisyyspalvelun pysyväisluonteinen organisaatio käynnisti toimintansa 1.6.2025. Valtiolta siirtyneiden henkilöiden palkkauksen perusteista käyty neuvotteluja KT:n kanssa ja kesäkuussa korjattiin aiemmin tehtyjä palkkapäätöksiä.
- Uuteen taso-palkkajärjestelmään siirryttiin 1.10.2025 lukien.

Palveluiden kehittäminen

- Tulosperusteisen palveluhankinta, pitkäaikaistyöttömyyden ehkäiseminen, on kilpailutettu ja käyttöönoton valmistelu aloitettu palvelutuottajien kanssa.
- Rakennusalan työnhakijoiden osaamiskartoitus toteutettiin 15.10.–20.12.2025. Salpauksen toteuttamaan kartoitukseen ohjattiin 175 asiakasta 1 635:stä läpikäydystä asiakkaasta.
- Työttömän työkyvyn arviointi –pilotti hankittiin Mehiläiseltä. Asiakasohjaus käynnistyi joulukuun aikana. .
- Yhdistyksille suunnatun uuden vuosiavustuksen haku oli avoinna 1.–26.9. Hakemuksia tuli yhteensä 17 kappaletta. Avustusta myönnettiin yhdistyksille n. 1,1 milj. €.
- Työllisyyspalvelujen palvelusuunnitelma on päivitetty vuoteen 2026.
- Kotoutumiskoulutus on uudistettu

Muuta

- Omaehtoisten koulutusten, työvoimakoulutusten ja työkokeilujen pituutta on linjattu lyhyemmäksi ja tehokkaammaksi.
- Työttömien aktivointiaste on laskenut. Tähän on vaikuttanut mm. vuorotteluvapaajärjestelmän lopettaminen, työkokeilun keston lyhentyminen, työvoimakoulutuksen volyymin lasku sekä yrityksissä toteutetut lomautukset ja irtisanomiset.
- Palkkatukiin varatut määrärahat on priorisoitu yksityissektorille ja olemme voineet myöntää palkkatukea koko vuoden ajan.
- Kaupunki ei myönnä palkkatukea itselleen, vaan palkkatukien sijaan tehdään suoraa työllistämistä linjatulle kohderyhmälle.
- Ulkopuolisille työnantajille maksettavan Lahti-lisän avulla työllistettyjä on ollut 15 ja rekrytointipalkkion avulla työllistettyjä yksi.
- Kaupungin työttömyysturvan rahoitusvastuu kasvoi viime vuodesta, koska kaupungin vastuu laajeni lakimuutoksesta johtuen. Vuoden 2025 osalta rahoitusvastuun kustannukset olivat 24,9 milj €.

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Työllisyyspalvelut 2/5

Alkupalvelut-toimintayksikkö

- Uusien työnhakijoiden palveluprosessia on saatu yhtenäistettyä luomalla kattavan ohjeistuksen sisältävä sähköinen alkupalvelumanuaali.
- Palveluprosessiin on sisällytetty digitaalinen alkuinfo henkilöasiakkaille.
- Uusien työnhakijoiden alkuhaastattelut on pyritty järjestämään pääsääntöisesti kasvokkaisina tapaamisina.
- Käynnistyneitä työnhakuja 9 075 kpl (sisältää kotoutumisasiakkaat).

Ohjaus- ja neuvontapalvelut -toimintayksikkö

- Aulapalvelussa on tavattu ja annettu ohjausta ja neuvontaa 6 352 henkilöasiakkaalle.
- Henkilöasiakkaiden puhelinpalvelussa on palveltu 10 794 asiakasta.
- Ostopalveluna hankittava, päivystysluonteisesti toimiva CV- ja digiklinikka (opastusta työnhakuasiakirjojen tekoon, työhaastatteluun, vinkkejä työnhakukanavista jne.) on palvellut 1 468 asiakasta.
- Neuvontaa ja ohjausta täydentämään on käynnistetty myös päivystysluontoinen palvelu, jossa hoidetaan tarvittaessa asiakkaan alkuhaastattelu ja työllistymissuunnitelman laatiminen ilman ajanvarausta.

Ammattialakohtaiset toimintayksiköt

- Uravalmennusta on hankittu ammattialatoimintayksikkökohtaisesti nuorille, aikuisille ja maahanmuuttajataustaisille yhteensä yhdeksän valmennusta, 15 asiakasta/valmennus, osallistujamäärä 135 asiakasta
- Räätäli-valmennusta on hankittu 180 asiakkaalle
- Rakennusalan työnhakijoiden ammattitaito-osaamiskartoitus toteutettu 175 asiakkaalle, 1 653 asiakkaan tiedot läpikäytiin ja analysoitiin tarve kartoitukselle.
- Työvoimakoulutuksena on toteutettu yrittäjäkoulutusta, ravintola-alan osaajaksi -koulutusta, baarityöntekijän ja kahvilatyöntekijän -koulutus, hoiva-avustaja- ja lähihoitajakoulutus, liiketoiminnan osaajaksi -koulutus, elintarvikealan koulutus sekä aikuisten TUVA-koulutus (tutkintoihin valmistava koulutus).
- Lupakortteja on hankittu 80 asiakkaalle.
- Omaehtoisia opintoja työttömyysetuudella suoritettaviksi on tuettu 132 asiakkaalle, oppisopimuksia 20 asiakkaalle.

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Työllisyyspalvelut 3/5

Kohtaantopalvelut

- Palveluyksikön keskeinen tehtävä on hoitaa kysyntälähtöistä työnvälitystä työnantajille ja työnhakijoille

Työnantajapalvelut-toimintayksikkö

- Avoimia työpaikkoja on ollut 1 308 kpl
- Palkkatukipäätöksiä on tehty 374 kpl
- Starttirahapäätöksiä on tehty 283 kpl
- Hoidettuja muutosturvatilanteita 136 kpl
- Kesäkuusta lähtien esittelypaikkoja on ollut avoinna jatkuvasti, kerrallaan noin 20 kpl.

Nopeasti työhön -toimintayksikkö

- Yksikön toiminta alkoi 1.6.2025
- Perustehtävänä on henkilökohtainen työnvälitys ja piilotyöpaikkojen etsiminen sekä työnhakutaitojen kouluttaminen, jota voidaan tarjota myös ennaltaehkäisevänä palveluna esimerkiksi irtisanomisajalla.
- Palvelun aloitti 461 asiakasta, joista 98 työllistyi palvelun aikana
- Oman tuotannon verkko- ja ryhmävalmennukset ovat korkealaatuisia ja mahdollistavat kustannustehokkaan palvelutuotannon
- Kuusi verkkokurssia, joita on suorittanut 850 asiakasta
- Työnhakupajoja on pidetty 12 kpl ja yhteensä 64 asiakasta

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Työllisyyspalvelut 4/5

Kotoutuminen-toimintayksikkö

- Työnhakijaksi ilmoittautuneita kotoutujia oli tammikuussa Lahdessa noin 1 200 henkilöä.
- Kotoutumiskoulutuksen jonoja on saatu lyhennettyä ja koulutusta monipuolistettua.
- Maahanmuuttajien työttömyysaste on edelleen korkea. Työmarkkinatilanne haastaa.
- Yliopiston ja ammattikorkeakoulun kasvu Lahdessa sekä Lahden muuttovoiton muodostuminen maahanmuutosta ennustavat kotoutumispalveluiden tarpeen kasvua.
- Toimintayksikössä otettu käyttöön tekoälytulkkauksen pilotti.

Prosessien tuki -toimintayksikkö

- Kaikki valtiolta siirtyneet maksatukset saatiin alkuvuodesta ajan tasalle valtiolta jääneen maksuvelan jälkeen.
- YA-järjestelmässä hoidettiin vuoden aikana 1 162 starttirahan maksatusta, 3 379 palkkatukimaksatusta ja 4 023 harkinnanvaraisen kulukorvauksen maksatusta
- Tiloihin, arkistointeihin ja postiin/yhteydenottoihin liittyvät prosessit toimivat aikataulussa.

Ympäristöpaja-toimintayksikkö

- Työkokeilijoita on ollut pajalla vuoden alusta 22.
- Pitkäaikaistyöttömiä 55+-vuotiaita 15 henkilöä puolen vuoden määräaikaaisilla työsopimuksilla.
- Ympäristöpajalla on TOTTA!-hankkeen kanssa tiiviissä yhteistyössä pilotoitu Toiminnallisen työkyvyn kuvaus -arviointimenetelmää.
- Ympäristöpajan toiminnassa on tänä vuonna käynnistynyt opinnollistaminen. Tutkinnon osia voi suorittaa Kiinteistö- ja puhtauspalvelualan perustutkinnosta ja Ympäristöalan perustutkinnosta yhteistyössä Salpauksen kanssa.
- Yhteistyö kaupungin eri yksiköiden kanssa on ollut kasvussa. Erityisesti synergia kaupunkiympäristön palvelualueen kanssa on ollut huomattavaa. Tämä tuo säästöjä kaupungille ja työtä työllistetyille.
- Kaupungin ja seurakunnan yhteisesti ylläpitämässä toimintakeskus Takataskussa on vuoden alusta ollut työkokeilussa tai kartoituksessa yhteensä 59 henkilöä.

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Työllisyyspalvelut 5/5

International House Lahti

- Palveluyksikkö siirtyi 1.6.2025 osaksi työllisyyspalvelujen vastuualueetta.
- Palvelutorilla toteutettiin arjen International House -palveluita; ohjaus- ja neuvontakäyntejä vuoden aikana palvelupisteellä yhteensä 4 220
- Vuoden aikana vastaanotettiin pakolaisina 17 henkilöä, joista viisi henkilöä oli 2024 pakolaiskiintiöstä ja 12 henkilöä 2025 pakolaiskiintiöstä. Yksi vastaanotettu oli hätätapaus
- Lahdessa on noin 1 400 pakolaistaustaista asiakasta, joista arvioidaan saatavan noin 5,2 milj. euroa laskennallisia korvauksia.
- Aamiaisklubeja ja muita yleisötapahtumia (ELY- keskus, LAB&LUT, TEM, Lahden teollisuusseura jne. Yhteensä tavoitettu arviolta noin 2 500 henkeä
- Newcomer's Guide kehitystyö jatkuu
- Kehitettiin monikielisen yhteiskuntaorientaation opetuskäytäntöjä ja sisältöjä lain mukaisesti. Lahden OPS esiteltiin ELHY:ssä marraskuussa.
- Toteutettiin yhteensä kuusi arabian, ukrainan, englannin ja farsin yhteiskuntaorientaation ryhmiä. 70 henkilöä suoritti orientaation.
- Yhteistyö LAB:n & LUT:n kanssa kansainvälisten opiskelijoiden orientaatiotilaisuudessa ja heidän puolisoiden osalta alkupalveluissa – osallistujia yhteensä noin 3 000
- LAB Studios:n yhteistyönä kaksi CV-kuvauspäivää joissa yhteensä 113 osallistujaa.
- Opiskelijajärjestöjen tehtävä yhteistyö on säännöllistä.
- Mukana Opiskelija-asumisen strategian luomisessa

- Ohjattu yritysaihiota hakemaan StartHub:iin.
- Toteutettiin aktiivisia kotouttamis- ja verkostoitumistoimia, mm. osallistavaa teatteriesitystä työpajoja osallisuuden, kaupunkisuunnittelun ja ympäristöpalvelujen kanssa.
- International Work -hankkeen kanssa tiivistä yhteistyötä. Uudenlaisia tapojen edistäminen kotoutumisen ja vieraskielisten työllistymisen osalta - Reactor- oppimisalusta ja asiakasohjausta.
- ETNO – Rasismi ja Nuoret: Neljän toimenpiteen seuranta kaupungissa; mm. sitouduttiin syrjinnästä vapaaseen aluekampanjaan (STM)
- MDI:n toteuttama Lahden maahanmuuton tilannekuva 8/2025
- Männikkömetsän kielikartoitus Lahdessa (neljä kieltä) 9/2025
- Valmistelua MDI:n Tulevaisuuden tekijät -projektiin

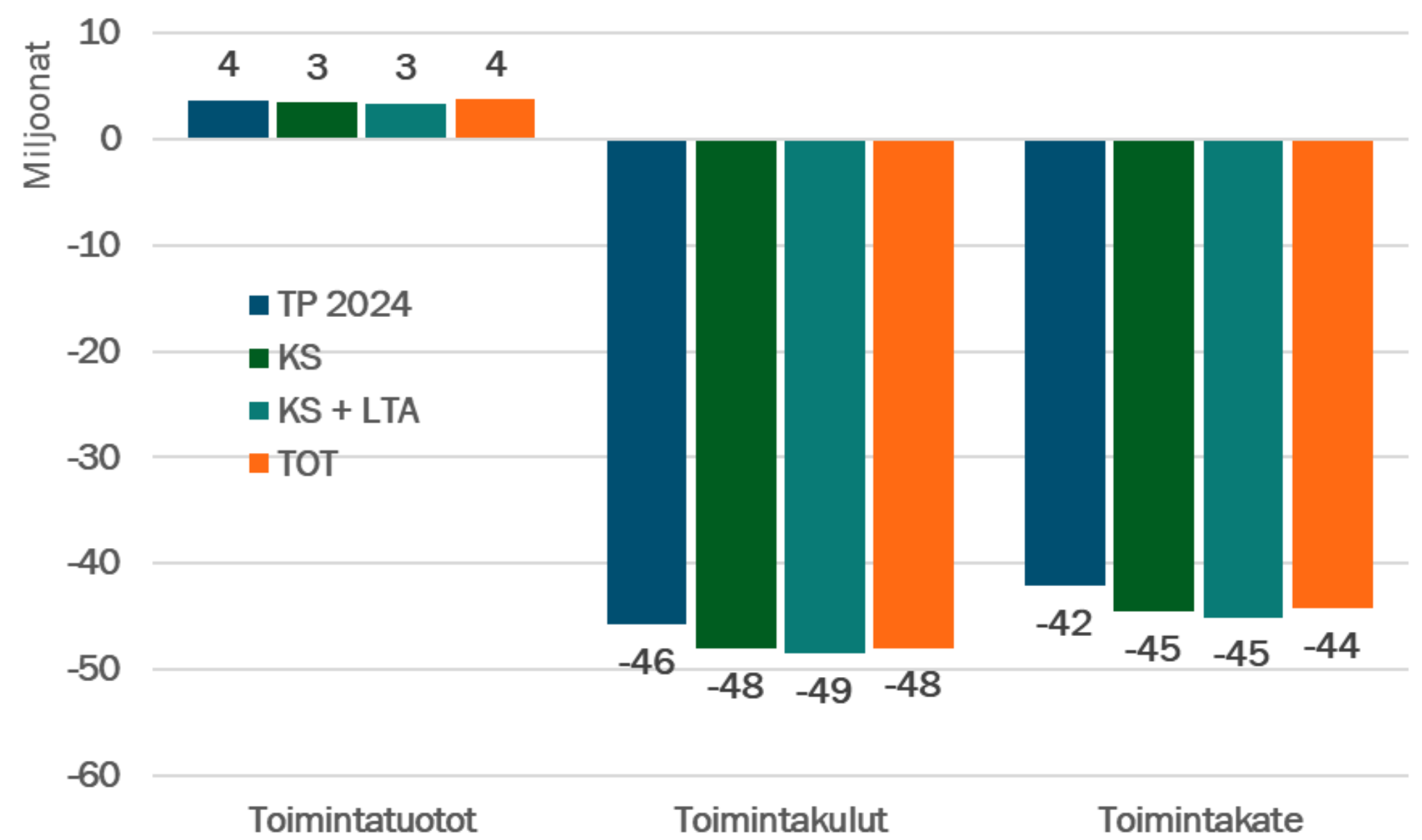
Kaupunkikulttuuri- palvelut ilman taseyksiköitä

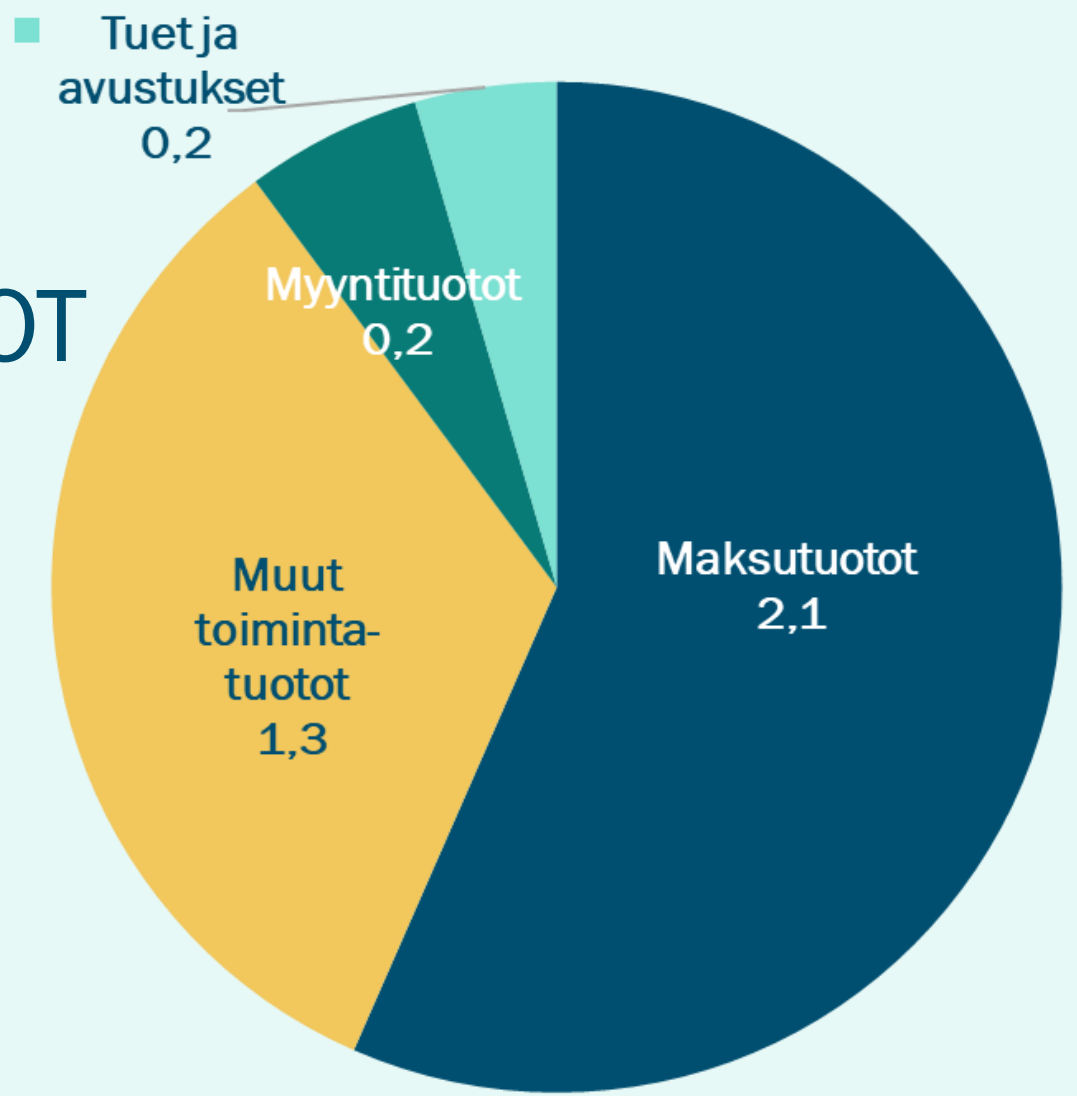
Talouden toteuma ja poikkeamat

Poikkeama: tulot +0,4 milj. euroa, menot -0,5 milj. euroa
Tuottoja kertyi +0,4 milj. euroa käyttösunnitelmaa enemmän. Niistä +0,3 milj. kertyi liikuntapalveluista uimahallien ja kuntosalien asiakasmäärien kasvusta ja vuokratilojen korkeasta käyttöasteesta johtuen. Tuotoista +0,1 milj. euroa kertyi tasaisesti muista palveluyksiköistä.

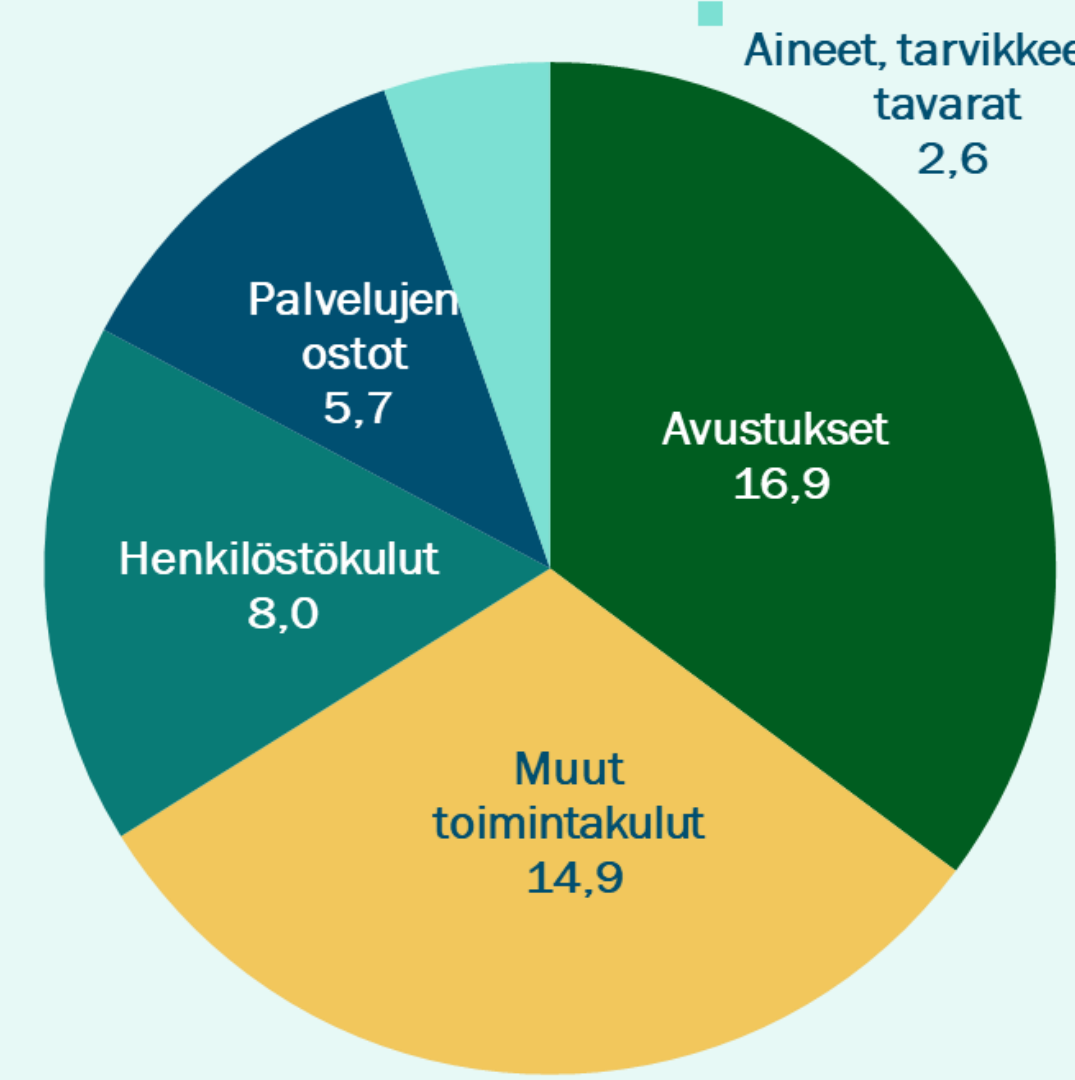
Menoja jäi toteutumatta -0,5 milj. euroa. Poikkeamaa syntyi -0,6 milj. euroa tapahtuma- ja kulttuuripalveluista, jossa varauduttiin toimijoiden tukemiseen ja tapahtumien järjestelyihin. Tapahtumia kuitenkin peruuntui ja niitä toteutettiin varautumista edullisemmin. Toimintavuonna ei toteutettu myöskään merkittäviä tapahtumahakuja, ja myös vieraanvaraisuuden menoista säästettiin. Osallisuuden ja hyvinvoinnin asiantuntijapalveluista säästyi -0,1 milj. euroa mm. henkilöstömenoista ja veteraanien palvelujen ostoista. Liikuntapalvelujen menot ylittyivät +0,3 milj. euroa, joka johtui alueiden kunnossapitokuluista sekä uimahallien vedenkäytön taannehtivasta tasauslaskusta.

TOIMINTATUOTOT
3,8
milj. euroa
(2024: 3,7)

TOIMINTAKULUT
48,1
milj. euroa
(2024: 45,8)

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Kaupunkikulttuuripalvelut 1/4

Kaupunkikulttuuripalvelujen yhteiset

- Kaupunkikulttuurin toiminnot (pl. tapahtumapalvelut) yhdistyivät sivistyksen palvelualueelta elinvoiman palvelualueelle 1.6. alkaen, jolloin muodostui uusi kaupunkikulttuurin vastuualue.
- Henna Eskonsipo-Bradshaw aloitti vastuualueen vetäjänä kaupunkikulttuurijohtajana 1.9.2025 alkaen.
- Loppuvuodesta vastuualuetta koski koko kaupungin yt-neuvottelut ja aktiivisesti säätötoimenpiteet.
- Loppuvuodesta käynnistettiin erilaisia koko vastuualuetta koskevia kehittämistoimia ml. suunnittelutyö kulttuurimatkailun tuotteistamiseksi, viestintä- ja markkinointiyhteistyön tiivistäminen ja Rakkaudella Lahti-kampanjan valmistelut.

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Kaupunkikulttuuripalvelut 2/4

Tapahtuma- ja kulttuuripalvelut

- Toteutettiin menestyksekkäs TapahtumaExpo alueen tapahtumatoimijoille, viranomaisille ja muille sidosryhmille. Mukana 140 osallistujaa.
- Edistettiin uudistetun Menoinfo-tapahtumakalenterin käyttöönottoa Keskisuomalaisen kanssa ja Lahden oma Pro-versio on valmistunut.
- Luotiin uusi TAVATA-verkostoitumisalusta tapahtumien ja yritysten välille. Mukana n. 100 toimijaa.
- Saatiin valmiiksi tapahtumainfran kehittämissuunnitelma.
- Osallistuttiin Tapahtumateollisuus NYT -seminaariin, jossa oli myös Lahden oma puheenvuoro.
- Myönnettiin noin 30:lle tapahtumalle kaupungin tuki/kumppanuus.
- Valmistettu ja tuotettu useita Lahden 120-vuotisjuhlavuoden tapahtumia ja -juhlallisuuksia.
- Viimeisteltiin onnistuneesti Lahti Host City-hanketta ja valmisteltiin uutta EVER - Lahden seudun tapahtuma- ja matkailuklusteri (Event Tourism Cluster) -hankehakua.
- Valmisteltiin Winter World Masters Games 2028 -tapahtuman sopimusta ja toteutusta paikallisesti.
- Valmisteltiin INTERKULTUR-kuorotapahtuman 2026 sopimus ja tuotantoa.
- MM2029-kisojen valmistelutyöryhmätyöskentely käynnissä.
- Mukana kansallisessa kv-tapahtumien bidding-strategiatyössä.

- Mukana kansallisessa tapahtumien tiedolla johtamisen projektissa
- Lahden Lasten 42. Talvikarnevaalit järjestettiin 01-02. Eri ohjelmakokonaisuuksia oli noin 30, esityksiä 72 ja kävijöitä 12 800.
- Lahden Nuorisoteatteri toteutti kaksi produktiota (Yökoulu ja hirveä hammaskeiju sekä Rambo). Esityksiä oli yhteensä 24 ja yleisömäärä 3 000 kävijää.
- Osallistuttiin OSBU-ideointien arviointityöhön tapahtuma- ja kulttuurialan ehdotusten osalta.
- Myönnettiin kulttuurialan projekti- ja työskentelyapurahoja sekä vuosiaavustukset.
- Kansallisen veteraanipäivän juhla järjestettiin Ristinkirkolla.
- Lastenkulttuurikeskus Efekti palkittiin Suomen Lastenkulttuuriliiton Vuoden 2024 Lastenkulttuuriteko -palkinnolla.
- Käynnistettiin Efektin esiintyjien tarjoushaku syksyille 2025.
- Palvelukoteihin ja tuetun asumisen yksikköihin järjestettiin keväällä 2025 yhteensä 33 esitystä, joissa yleisöä oli noin 800 henkilöä.
- Lahden Kesänäyttämö esitykset 15, joita oli yhteensä 12, keräsivät 1.730 hengen yleisön. Kesänäyttämöllä oli palkattuna 26 kesätyöntekijää.
- Orkester Nordenilla oli konsertit Lahdessa ja Helsingissä, 1200.hlö
- Tuotettiin Puistokonsertti, Joulukylä ja Uudenvuoden ilotulitus
- Uusi kv-tapahtuma Spartan rantautui Lahteen ja täytti tavoitteet.

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Kaupunkikulttuuripalvelut 3/4

Liikuntapalvelut

- Liikuntapalveluiden tulot toteutuivat suunniteltua paremmin. Tulojen kertymään vaikutti uimahallien kävijämäärän kasvu. Varattavien liikuntatilojen käyttöaste pysyi korkeana ja vuokratuloja kertyi odotettua enemmän.
- Liikuntapalveluiden kulut ylittyivät hieman.
- Investointien määrä oli suuri. Kiisapuiston tekonurmen vaihto sujui aikataulussa. Radiomäen urheilualueen perusparannus alkoi kesäkuussa ja valmistui lokakuun loppussa..
- Liikuntaneuvonnalla on ollut hyvin asiakkaita ja koulu PT toiminta on vakiintunut osaksi koulujen tukipalveluita. Liikunnan edistämisen eteen tehty kehitystyö herätti valtakunnallista kiinnostusta. Lahden kaupungin liikuntapalvelut palkittiin opetus- ja kulttuuriministeriön "suomen liikuttavin kunta" palkinolla.
- Ohjatun liikunnan palveluissa täyttöaste oli 70 %. Palveluihin osallistui noin 1400 asiakasta viikoittain.
- Varattavien liikuntatilojen prime time -vuorojen käyttöaste oli 80 %, tilojen välillä on eroavaisuuksia.
- MM2029 valmistelut jatkuivat FIS Delegaatio tarkisti keväällä järjestelyt ja antoi hyvän palautteen järjestelyiden tilasta. Urheilukeskuksen investoinnit jatkuivat. Mäkikatsomon uudistuksella. J-mutkan turvallisuutta parannettiin,. Karpalon pienet hyppyrimäet asetettiin käyttökieltoon ja mäkien uusiminen tuli ajankohtaiseksi.
- Suurtapahtumia järjestettiin useampia, merkittävimät olivat Salpausselän kilpailut, Finlandiahiihto ja Spartan esteratajuoksu.

Kaupunginmuseo

- Malva nimettiin ehdokkaaksi Euroopan Vuoden Museoksi 2026.
- 609 lausuntoa kulttuuriperinnöstä. Katselmuksia, maastotarkastuksia ja neuvontakäyntejä 107. Collecteen lisätty 21 selvityshanketta.
- Mastolassa oli esillä perusnäyttelyn lisäksi Retroa vai romua -näyttely. Yle 100 -näyttelyä suunniteltiin. Historiallisessa museossa päänäyttely sekä vaihtuvat näyttelyt Pieni Pala Pariisia sekä Aurinkolinna. Hiihtomuseossa esillä L.U.M.I. ja perusnäyttelyt. Malvassa Juuret, Pneuma, Fantasmagoria, Maiseman tasot, Maistiaisia, Kaikuja merestä, Muodonmuutoksia, Julistettriennale, FantAsko, Outo vetovoima, Type3 ja Ajan Reunalla.
- Museoissa yhteensä 126 659 kävijää: Malva 62 559, Mastola 11 692, Hiihtomuseo 28 134 ja Historiallinen museo 24 274.
- Malvassa 17 työpajaa, 4 taiteilija-tapaamista, 4 kuraattori-kierrosta, 11 Taidetorstaita. Työpajoja yrityksille, etäopastuksia alueen päiväkodeille. Sinfonia Lahden konsertteja. Historiallisessa museossa näyttelyihin liittyviä teemaopastuksia, konsertteja ja luentoja. Hiihtomuseossa Muistot liikkeeksi -harjoituksia ikäihmisille. Mastolassa elokuva- ja luentotilaisuuksia. Kulttuurikäynnit toteutuivat kaikissa museokohteissa.
- Malvan kokoelmista lainattu eri näyttelyihin 16 teosta.
- Kokoelmia julkaistu Finna.fi:ssä yhteensä 38 445 nimikettä.
- Kokoelmiin otettu 74 hankintaerää ja 225 haastattelua. Kuvakokoelmaihin 6 hankintaerää, joissa satoja kuvia sekä 62 dokumenttikuvausta. Lisäksi vastaanotettu 50 000-100 000 Lahden kaavoitukseen liittyvää valokuvaa seulottavaksi.

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Kaupunkikulttuuripalvelut 4/4

Osallisuuden ja hyvinvoinnin asiantuntijapalvelut

- Lahden osallisuusmalli päivitettiin vastaamaan uutta strategiaa.
- Osallistuvan budjetoinnin (osbu) ideoi-kehitä-äänestä-kierros toteutettiin vuonna 2025. Lautakunta päätti elokuussa vuonna 2026 toteutettavista hankkeista (43 kpl).
- Toteutettiin osbun sisäinen arviointi (asukas- ja henkilöstökysely) ja käynnistettiin osbun laaja arviointitutkimus (2020–2025).
- Kumppanuuspöytien kolmas toimintakausi käynnistyi kesäkuussa. Uudet jäsenistöt aloittivat elokuussa. Kumppanuuspöydät ovat toimineet aktiivisessa yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa.
- Kerro Pois! -konseptin kehittämistyö toteutettiin syksyllä 2025.
- Järjestettiin Päijät-Hämeen osallisuusmessut yhteistyössä osallisuusverkoston kanssa.
- Omalahti.fi-alustaa testattiin kaupunkitasoisesti. Alusta on ollut käytössä syksystä 2024. Sivustolla on vierailut yli 50 000 kävijää, yli 6 700 rekisteröitynyttä lahtelaista. Alustan kilpailutuksen valmistelu käynnistettiin loppuvuodesta.
- Vanhus- ja vammaisneuvostot ovat toimineet linkkinä järjestöjen ja kuntaorganisaation välillä. Vammaispoliittinen ohjelma päivitettiin kaupunkitasoisessa yhteistyössä. Vanhustenviikolla kaupungin eri yksiköt järjestivät ikääntyneille suunnattuja tapahtumia.

- Pakka-toimintamallin mukaiset ikärajavaalvottavien tuotteiden (alkoholi sekä tupakka- ja nikotiinituotteiden) ostokokeet tehtiin kaikkiin Lahden vähittäismyyntipisteisiin neljännen kerran. Koeostoja tehtiin yhteensä 363 kappaletta. Tulokset ovat parantuneet: 90 % koeostajilta kysyttiin paperit.
- Organisoitiin Kiusaamisväkivalta ja yksinäisyys -toivoa ja ratkaisuja etsimässä seminaari, johon osallistui noin 400 kohtaamistyötä tekevää ammattilaista. Seminaarin yhteydessä olevassa pop-up-tapahtumassa esittäytyi 22 matalan kynnyksen toimijaa.
- Asunnottomien yö lokakuussa kokosi yhteen ison joukon Lahden alueen toimijoita.
- Päihdetilannekysely toteutettiin Päijät-Hämeessä syyskuussa. Lahdessa vastaajia oli 2 691. Kyselyn tuloksia esiteltiin loppusyksyllä eri työryhmissä.
- Lahden kaupungin hyvinvointikertomus 2021–2024 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa maaliskuussa. Hyvinvointisuunnitelman 2026–2029 valmistelu käynnistettiin.

Kaupungin- orkesteri

Lahden kaupunginorkesteri

intendentin katsaus

Tulos: ylijäämää +0,1 milj. euroa (poikkeama +0,1 milj.)

Vuoden klassisten konserttien useista kohokohdista nostettakoon orkesterin 75- ja Sibeliustalon 25-vuotisjuhlakonsertit maaliskuussa, ylikapellimestari Dalia Stasevskan ylikapellimestarikauden päättäneet Verdin Requiemin esitykset toukokuussa ja Hannu Linnun ensimmäisen kauden avaus Sinfonia Lahden taiteellisena partnerina. Vuosi oli myös Sibelius-festivaalin osalta merkittävä, sillä 26. festivaalin ohjelmistoon otettiin ensimmäistä kertaa mukaan myös muiden kuin Sibeliuksen sävelteoksia. Festivaalivieraita saapui Lahteen yli 20 maasta.

Viihdekonserttien osalta suurin ja komein oli yhteistyö Apulanta-yhtyeen kanssa Ratinan stadionilla Tampereella. Yhteistyö palkittiin Lahti-teko-palkinnolla ja se oli myös ehdolla Etelä-Suomen sanomien Aukusti-palkinnon saajaksi.

Orkesterin tulosta paransivat kertaluonteiset, muihin tuottoihin toteutuneet erät, joista osa budjetoitiin myyntituottoihin (liikevaihto). Pääsylipputulot toteutuivat tulo-odotuksen mukaisesti (0,8 milj. euroa). Poikkeamat palvelujen ostoissa ja liiketoiminnan muissa kuluissa johtuivat käyttösuunnitelman kohdennuksista.

Lahden kaupunginorkesteri 1 000 euroa	TP 2024	Alkup. KS 2025	KS+LTA 2025	TOT 2025	Poikkeama KS+LTA/TOT
Liikevaihto	935	879	879	831	-48
Tuet ja avustukset	5 854	6 111	6 122	6 135	13
Kunnalta	5 841	6 111	6 122	6 122	0
Muut	13	0	0	13	13
Liiketoiminnan muut tuotot	107	16	16	292	275
Materiaalit ja palvelut	-1 354	-1 271	-1 282	-1 701	419
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20	-26	-26	-78	52
Palvelujen ostot	-1 334	-1 245	-1 256	-1 623	366
Henkilöstökulut	-4 341	-4 553	-4 553	-4 463	-90
Poistot ja arvonalentumiset	-55	-37	-37	-47	11
Liiketoiminnan muut kulut	-1 076	-1 146	-1 146	-979	-167
LIIKE YLI-/ALIJÄÄMÄ	70	0	0	68	68
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	70	0	0	67	67

LIIKE- VAIHTO	SITOVA YLI-/ ALIJÄÄMÄ	YLIJÄÄMÄ TASEESSA
830,7	67,3	606,9
1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa
(2024: 934,8)	(2024: 69,6)	(2024: 539,6)

Kaupungin- teatteri

Lahden kaupunginteatteri teatterinjohtajan katsaus

Tulos: ylijäämää +0,1 milj. euroa (poikkeama +0,1 milj.)

Teatterissa oli 9 ensi-iltaa, joista seitsemän oli omia ja kaksi yhteistuotantona toteutettuja näytelmiä. Katsojia oli jonkin verran enemmän kuin edellisenä vuonna katsojaluvun ollessa 49 895. Näistä 46 479 katsojaa kävi teatterin omissa ja yhteistuotantoesityksissä ja 3 416 vierailuesityksissä. Esityksiä oli 238. Katsojia/esitys 209,64 (ed. vuosi 198,12). Peruutettuja esityksiä oli 14 (ed. vuonna 37). Lisäksi 92 yleisötyöntapahtumassa oli 11 947 kävijää ja 13:ssa muussa tapahtumassa 3 937 kävijää.

Työhyvinvointia edistävänä hankkeena käynnistyi työaikakokeilu, jolla siirrettiin harjoitusten painopistettä yksiosaisiin harjoituspäiviin.

Selvitys teatterin tulevaisuuden mahdollisuuksista on käynnistynyt ulkopuolisen konsultin toimesta. Teatterin laajan peruskorjauksen hankesuunnittelu on käynnissä.

Teatterin oman toiminnan tulo-odotusta alennettiin syksyn lisätalousarviossa, mutta ne jäivät silti hieman tavoitteistaan. Menoja jäi toteutumatta materiaalien ja palvelujen ostoista, mikä paransi teatterin tulosta. Syksyn lisätalousarviolla myönnetyllä tuella teatterin koko vuoden tulos toteutui odotuksia paremmin eikä taseen alijäämä kasvanut.

Lahden kaupunginteatteri	TP 2024	Alkup. KS 2025	KS+LTA 2025	TOT 2025	Poikkeama KS+LTA/TOT
1 000 euroa					
Liikevaihto	1 268	1 897	1 447	1 368	-79
Tuet ja avustukset	7 901	7 986	8 486	8 486	0
Kunnalta	7 901	7 974	8 474	8 474	0
Muut	0	13	13	12	0
Liiketoiminnan muut tuotot	63	149	99	75	-24
Materiaalit ja palvelut	-1 676	-1 797	-1 797	-1 569	-227
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-326	-384	-384	-301	-84
Palvelujen ostot	-1 349	-1 412	-1 412	-1 268	-144
Henkilöstökulut	-5 599	-5 468	-5 468	-5 514	47
Poistot ja arvonalentumiset	-177	-155	-155	-165	11
Liiketoiminnan muut kulut	-2 557	-2 603	-2 603	-2 570	-33
LIIKE YLI-/ALIJÄÄMÄ	-775	10	10	110	100
Rahoitustuotot ja -kulut	-10	-10	-10	-9	-1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-785	0	0	101	101

LIIKE- VAIHTO	SITOVA YLI-/ ALIJÄÄMÄ	ALIJÄÄMÄ TASEESSA
1368,2	100,8	-1419,9
1 000 euroa (2024: 1265,8)	1 000 euroa (2024: -785,1)	1 000 euroa (2024: -1520,7)

Liitteet

- Talouden toteuman seuranta
- Sanastoselitteet
- Strategian kärkihankkeiden toteumat

Talouden toteuman seuranta

Elinvoiman yhteiset

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2025, tammi - joulukuu

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma-% kum. TA
Toimintatuotot	2 600 t. €	1 885 t. €	72,5%	715 t. €	2 600 t. €	72,5%
Tuet ja avustukset	2 600 t. €	1 885 t. €	72,5%	715 t. €	2 600 t. €	72,5%
Toimintakulut	-3 958 t. €	-3 139 t. €	79,3%	-819 t. €	-3 958 t. €	79,3%
Henkilöstökulut	-2 307 t. €	-2 041 t. €	88,5%	-266 t. €	-2 307 t. €	88,5%
Palvelujen ostot	-1 521 t. €	-967 t. €	63,6%	-554 t. €	-1 521 t. €	63,6%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-59 t. €	-85 t. €	144,1%	26 t. €	-59 t. €	144,1%
Avustukset		-8 t. €		8 t. €		
Muut toimintakulut	-72 t. €	-39 t. €	54,3%	-33 t. €	-72 t. €	54,3%
Toimintakate	-1 359 t. €	-1 255 t. €	92,4%	-104 t. €	-1 359 t. €	92,4%

Luvut esitetään organisaation 1.6.2025 mukaisena.

Talouden toteuman seuranta

Kasvupalvelut

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2025, tammi - joulukuu

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma-% kum. TA
Toimintatuotot	34 t. €	65 t. €	193,8%	-32 t. €	34 t. €	193,8%
Maksutuotot	24 t. €	4 t. €	18,7%	19 t. €	24 t. €	18,7%
Tuet ja avustukset	10 t. €	39 t. €	385,4%	-29 t. €	10 t. €	385,4%
Muut toimintatuotot		22 t. €		-22 t. €		
Toimintakulut	-31 663 t. €	-31 034 t. €	98,0%	-630 t. €	-31 663 t. €	98,0%
Henkilöstökulut	-11 766 t. €	-11 682 t. €	99,3%	-83 t. €	-11 766 t. €	99,3%
Palvelujen ostot	-3 101 t. €	-2 963 t. €	95,5%	-139 t. €	-3 101 t. €	95,5%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-925 t. €	-949 t. €	102,6%	24 t. €	-925 t. €	102,6%
Avustukset	-9 241 t. €	-8 861 t. €	95,9%	-380 t. €	-9 241 t. €	95,9%
Muut toimintakulut	-6 630 t. €	-6 578 t. €	99,2%	-52 t. €	-6 630 t. €	99,2%
Toimintakate	-31 630 t. €	-30 968 t. €	97,9%	-661 t. €	-31 630 t. €	97,9%

Luvut esitetään organisaation 1.6.2026 mukaisena.

Talouden toteuman seuranta

Työllisyyspalvelut

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2025, tammi - joulukuu

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma-% kum. TA
Toimintatuotot	7 407 t. €	6 366 t. €	85,9%	1 041 t. €	7 407 t. €	85,9%
Myyntituotot	5 148 t. €	5 385 t. €	104,6%	-237 t. €	5 148 t. €	104,6%
Tuet ja avustukset	1 859 t. €	582 t. €	31,3%	1 277 t. €	1 859 t. €	31,3%
Muut toimintatuotot	400 t. €	399 t. €	99,8%	1 t. €	400 t. €	99,8%
Toimintakulut	-45 867 t. €	-43 195 t. €	94,2%	-2 673 t. €	-45 867 t. €	94,2%
Henkilöstökulut	-10 465 t. €	-9 864 t. €	94,3%	-600 t. €	-10 465 t. €	94,3%
Palvelujen ostot	-3 834 t. €	-2 755 t. €	71,9%	-1 079 t. €	-3 834 t. €	71,9%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-112 t. €	-110 t. €	98,4%	-2 t. €	-112 t. €	98,4%
Avustukset	-30 658 t. €	-29 672 t. €	96,8%	-986 t. €	-30 658 t. €	96,8%
Muut toimintakulut	-800 t. €	-794 t. €	99,3%	-6 t. €	-800 t. €	99,3%
Toimintakate	-38 460 t. €	-36 829 t. €	95,8%	-1 631 t. €	-38 460 t. €	95,8%

Ei vertailukelpoinen Q1-raportin kanssa. Luvut esitetään organisaation 1.6. mukaisena.

Talouden toteuman seuranta

Kaupunkikulttuuripalvelut

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2025, tammi - joulukuu

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma-% kum. TA
Toimintatuotot	3 392 t. €	3 778 t. €	111,4%	-387 t. €	3 392 t. €	111,4%
Myyntituotot	208 t. €	213 t. €	102,6%	-5 t. €	208 t. €	102,6%
Maksutuotot	1 908 t. €	2 138 t. €	112,0%	-229 t. €	1 908 t. €	112,0%
Tuet ja avustukset	117 t. €	171 t. €	146,5%	-54 t. €	117 t. €	146,5%
Muut toimintatuotot	1 159 t. €	1 257 t. €	108,4%	-97 t. €	1 159 t. €	108,4%
Toimintakulut	-48 561 t. €	-48 058 t. €	99,0%	-503 t. €	-48 561 t. €	99,0%
Henkilöstökulut	-7 975 t. €	-8 020 t. €	100,6%	46 t. €	-7 975 t. €	100,6%
Palvelujen ostot	-5 439 t. €	-5 703 t. €	104,8%	264 t. €	-5 439 t. €	104,8%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 608 t. €	-2 558 t. €	98,1%	-50 t. €	-2 608 t. €	98,1%
Avustukset	-17 598 t. €	-16 912 t. €	96,1%	-686 t. €	-17 598 t. €	96,1%
Muut toimintakulut	-14 942 t. €	-14 865 t. €	99,5%	-76 t. €	-14 942 t. €	99,5%
Toimintakate	-45 169 t. €	-44 280 t. €	98,0%	-889 t. €	-45 169 t. €	98,0%

Ei vertailukelpoinen Q1-raportin kanssa. Luvut esitetään organisaation 1.6. mukaisena.

Talouden toteuman seuranta

Lahden kaupunginorkesteri

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2025, tammi - joulukuu

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma-% kum. TA
Toimintatuotot	7 017 t. €	7 257 t. €	103,4%	-240 t. €	7 017 t. €	103,4%
Myyntituotot	79 t. €	4 t. €	5,2%	75 t. €	79 t. €	5,2%
Maksutuotot	800 t. €	827 t. €	103,3%	-26 t. €	800 t. €	103,3%
Tuet ja avustukset	6 122 t. €	6 135 t. €	100,2%	-13 t. €	6 122 t. €	100,2%
Muut toimintatuotot	16 t. €	292 t. €	1811,1%	-275 t. €	16 t. €	1811,1%
Toimintakulut	-6 981 t. €	-7 143 t. €	102,3%	162 t. €	-6 981 t. €	102,3%
Henkilöstökulut	-4 553 t. €	-4 463 t. €	98,0%	-90 t. €	-4 553 t. €	98,0%
Palvelujen ostot	-1 256 t. €	-1 623 t. €	129,2%	366 t. €	-1 256 t. €	129,2%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 t. €	-78 t. €	301,3%	52 t. €	-26 t. €	301,3%
Muut toimintakulut	-1 146 t. €	-979 t. €	85,4%	-167 t. €	-1 146 t. €	85,4%
Toimintakate	37 t. €	115 t. €	313,5%	-78 t. €	37 t. €	313,5%

Talouden toteuman seuranta

Lahden kaupunginteatteri

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2025, tammi - joulukuu

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma-% kum. TA
Toimintatuotot	10 032 t. €	9 929 t. €	99,0%	103 t. €	10 032 t. €	99,0%
Myyntituotot	22 t. €	6 t. €	28,7%	16 t. €	22 t. €	28,7%
Maksutuotot	1 424 t. €	1 362 t. €	95,6%	63 t. €	1 424 t. €	95,6%
Tuet ja avustukset	8 486 t. €	8 486 t. €	100,0%	0 t. €	8 486 t. €	100,0%
Muut toimintatuotot	99 t. €	75 t. €	75,5%	24 t. €	99 t. €	75,5%
Toimintakulut	-9 868 t. €	-9 653 t. €	97,8%	-214 t. €	-9 868 t. €	97,8%
Henkilöstökulut	-5 468 t. €	-5 514 t. €	100,9%	47 t. €	-5 468 t. €	100,9%
Palvelujen ostot	-1 412 t. €	-1 268 t. €	89,8%	-144 t. €	-1 412 t. €	89,8%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-384 t. €	-301 t. €	78,3%	-84 t. €	-384 t. €	78,3%
Muut toimintakulut	-2 603 t. €	-2 570 t. €	98,7%	-33 t. €	-2 603 t. €	98,7%
Toimintakate	165 t. €	275 t. €	167,4%	-111 t. €	165 t. €	167,4%

Sanastositteet

Kuvioissa ja strategiataulukoissa käytetyt lyhenteet

- **KS** = alkuperäinen toimielimen vahvistama käyttösuunnitelma
- **KS+LTA:t** = voimassa oleva käyttösuunnitelma
- **TA** = alkuperäinen, valtuuston hyväksymä talousarvio
- **TA+LTAt** = voimassa oleva talousarvio
- **ENN** = koko vuoden ennuste toteumasta
- **Poikkeama** = ennusteen poikkeama voimassa olevaan käyttösuunnitelmaan
- **ELVO** = elinvoiman palvelualue

Talous

- **Toimintatuotot** = toiminnasta saadut myynti-, maksu-, vuokra- ja muut tuotot sekä saadut tuet ja avustukset
- **Toimintakulut** = toiminnasta aiheutuneet henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, vuokratulot sekä muut toimintakulut
- **Valmistus omaan käyttöön** tuloslaskelmakaavassa = tuloslaskelman oikaisu, jolla omaan käyttöön valmistuksen vaikutus tulokseen eliminoidaan, kun valmistuksen menoja sisältyy tuloslaskelman menoihin
- **Toimintakate** = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakatteeseen lasketaan mukaan valmistus omaan käyttöön -tuloutuserä
- **Vuosikate** = toimintakatteeseen lisätään verorahoitus sekä rahoituserät, tunnusluku kuvaa poistojen kattamiseen käytettävissä olevaa määrärahaa
- **Tilikauden tulos** = kuvaa tilikauden aikaista taloudellista tulosta
- **Sitovuustaso** = kaupunginvaltuustoon nähden sitova organisaatiotaso tai muu osakokonaisuus. Elinvoimapalvelujen ja työllisyyspalvelujen sitova taso on toimintakate.

Työllisyys

- **Työttömyysaste** = työttömien prosenttiosuus työvoimasta
- **Nuorisotyöttömyys** = 15-24-vuotiaiden työttömien prosenttiosuus suhteessa saman ikäiseen väestöön
- **Työhaun kesto** = työhaun kesto vuorokausina
- **Aktivointiaste** = aktiivisten työvoimapolitiittisten palvelujen piirissä olevien prosenttiosuus suhteessa työttömiin työnhakijoihin ja palvelujen piirissä oleviin
- **Työmarkkinatuen kuntaosuus** = kunnan maksuosuus työttömyyden perusteella maksetusta työmarkkinatuesta, jonka osuus on sitä suurempi, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä

Henkilöstö

- **Henkilötyövuosi (HTV)** = palkallinen henkilöstöresurssi, jossa on vähennetty palkattomat poissaolot ja osa-aikaisuudet
- **Henkilöstömäärä** = palvelussuhteessa olevien yksittäisten henkilöiden määrä kuukauden viimeisenä päivänä

Tekstissä esiintyvät lyhenteet

- **LUT** = LUT-yliopisto
- **LAB** = LAB-ammattikorkeakoulu
- **IHL** = International House Lahti, maahanmuuton palvelut
- **EU** = Euroopan unioni
- **ETJ** = Elinvoima- ja työllisyysjaosto
- **TKI** = tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta
- **OSBU** = osallistuva budjetointi

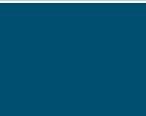
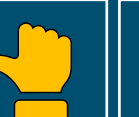
Strategian kärkihankkeet 2025 **ELVO**

- 1. Johtava ympäristökaupunki Lahti**
- 2. Osaava Lahti**
- 3. Elävä Lahti**
- 4. Hyvinvoiva Lahti**
- 5. Houkutteleva työyhteisö Lahti**

ELVO

Kärkihankkeiden toteumat 2025

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

1. Johtava ympäristökaupunki Lahti
2. Osaava Lahti
3. Elävä Lahti
4. Hyvinvoiva Lahti
5. Houkutteleva työyhteisö Lahti

		
12 KPL	8 KPL	3 KPL

Johtava ympäristökaupunki Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

	Edistämme luontoposiitiivisuutta
	Edistämme uusiutuvia käyttövoimia liikenteessä
	Tiivistämme yritysysteistyötä ilmasto- ja luontotavoitteissa
	Toteutamme kestävän liikkumisen vuoden 2025
	Vauhditamme siirtymistä kestäväan rakentamiseen
	Edistämme asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä luontolähtöisesti: Luontoaskel terveyteen –planetaarisen terveyden ohjelman toteutus

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahti on hiilineutraali 2025
- Kiertotalous liiketoiminta kasvaa
- Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän
- Suurin osa uudesta rakentamisesta sijoittuu kestäville kaupunkirakenteen vyöhykkeille
- Luonnon monimuotoisuus vahvistuu

Johtava ympäristökaupunki

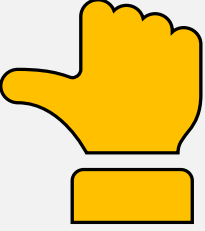
- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Edistämme luontoposiitivisuutta (Elvo+kymp+sivi) 	Elvo: Lähtö: Strategiaan kirjattu tavoitteeksi luonnon monimuotoisuuden vahvistuminen, sen toteuttamiseksi asetettu/valmisteltu luontoposiitivisuustavoite ja laskettu luontojalanjälki. Tavoite: Toimenpideohjelma laadittu ja toteutus aloitettu. Kymp: Lähtö: Kaupunkipuurekisteri on ajan tasalla, kaupunkipuulinjaus ja viheralueohjelma hyväksytty (KV) Tavoite: Kartoitetaan kaupunkitasoisesti katupuupotentiaali (mihin mahtuu) ja tehdään investointiohjelma seuraaville 4-5 vuodelle Tehdään kestäviä ratkaisuja juhlistamaan kaupungin 120 v. juhlavuotta Kehitetään kaavoituksen käyttöön paikallisen tason luontojalanjälki- ja kaavatalouslaskentamenetelmä tutkimusyhteistyön kautta. Sivi: Perusopetuksen ympäristökasvatusohjelman laatiminen lv 2024-25, toimeenpano 1.8.2025 alkaen	Kuntalaiskysely, tehty/ei Toimenpideohjelman valmiusaste Katupuupotentiaali on kartoitettu kaupunkitasoisesti, kyllä/ei Uusia katupuita lisätty lkm. Investointiohjelma valmis, (kyllä/ei) Viherkertoimen käyttö asemakaavoissa ja rakennusluvissa (kpl) (= ”luontokädenjälki”) Kaavatalous- ja luontojalanjälkilaskennan menetelmiä on kehitetty ja pilottikohde laskettu 2025. Jatkuu seuraavina vuosina. Toimeenpanon aloitus 1.8.25 alk. (kyllä/ei)	Luonto- ja kaupungin kasvutavoitteiden yhteensovittaminen Osaamisen puute. Toimintatapojen uudistamisessa kyse kulttuurin muutoksesta, mikä tapahtuu hitaasti Resurssien puute. Luontojalanjäljen laskentamenetelmää ei saada kehitettyä. Opettajat eivät ota käyttöön (kuormitus)	-Luontoposiitivisuustiekartta on valmisteltu ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 21.1.2026 -Toimenpideohjelman valmiusastetta aletaan mitata vuonna 2026. -Erillistä kuntalaiskyselyä ei ole toteutettu. Teema on kuitenkin sisältynyt lukuisiin kaupungin tekemiin kyselyihin. -Maaliskuun sidosryhmätapaaminen kokosi yhteen noin 100 sidosryhmien edustajaa luontoposiitivisuus ja –terveys teeman äärelle. -Luontoposiitivinen elämä hankkeen vaihe 1 saatiin päätökseen ja vaiheelle 2 saatiin jatkorahoitusta 30.9.2026 asti. Vaihe 2 on käynnistetty toukokuussa 2025. Hankkeen vaiheessa toteutettu ja ollaan toteuttamassa useita toimenpiteitä luonnonmonimuotoisuuden edistämiseksi kuten vahvistettu tukea ja viestintää yrityksille luontoasioissa. -Kaupungin luontojalanjälki on laskettu LUT:n toimesta helmikuussa 2025 -Luonnonmonimuotoisuutta on vahvistettu siinä määrin, kun on pystytty ilman hyväksyttyä luontoposiitivisuuden tiekarttaa. Kaupunkiympäristölautakunta päätti viherkertoimen käyttöönotosta kokouksessaan 23.4.2025. Viherkertoimen käyttöä on edellytetty rakennusjärjestyksen mukaisesti omakoti- ja paritaloja suuremmissa uudis- ja lisärakentamishankkeissa. Asemakaavoissa on tehty viherkerrointarkastelut. Laskentamenetelmiä on kehitetty Planect-työkalussa yhteistyössä Sitowisen kanssa kahdessa kehittämishankkeessa: yleiskaavatason ilmastolaskenta ja luontojalanjäljen laskenta. Konsultti on tavoiteaikataulusta jäljessä laskentatyökalun kehittämistyössä. Yleiskaavan reservialueiden laskentapilotointi toteutetaan vuonna 2026, kun työkalu valmistuu. Pilotointi asemakaavoituksessa jatkuu vuonna 2026.

Johtava ympäristökaupunki

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Tiivistämme yritysyhteistyötä ilmasto- ja luontotavoitteissa 	Lähtö: Lahti on mukana EU:n kaupunkimissiossa. Tarve tiivistää yritysyhteistyötä ilmasto- ja luontoasioissa vaikuttavuuden lisäämiseksi. Tavoite: EU:n kaupunkimission yritysyhteistyöverkoston toimintaa kehitetään ja yhdistetään ilmastokumppanuustoimintaan. Konkreettisia yhteistyö- ja rahoitusmahdollisuuksia kumppaneille ja kaupungille. Molemmipuolisen hyödyn näkyväksi tekeminen: ympäristötyö ja -johtajuus on yritykselle kilpailuetu ja edistää samalla kaupungin tavoitteita. Tavoitteena toteuttaa 1-2 yhteistä kampanjaa ja 1 yhteinen hanke.	Yritysyhteistyön viestinnän kehittäminen: - yhteiset kampanjat (lkm) - yhteiset hankkeet (lkm)	Yhteistyökumppanien sitoutuminen, rahoituksista kova kilpailu/rahoituksen epävarmuus.	-Luontonäkökulmaa lisätty ilmastokumppanuuteen: alkukartoitukseen lisättyjen luontopainotettujen kysymysten ja tavoitteiden asetannan kautta. Ilmasto- ja luontokumppanuuden konseptia kehitetään edelleen kevään 2026 aikana. -Osana Helle-hanketta toteutettiin ilmastoriskien kartoitus kolmen pääjäthämäläisen yrityksen kanssa. Kartoitusten pohjalta yritysten sopeutumistoimien tärkeydestä tullaan viestimään vuoden 2026 alussa. -Yritysten ympäristövastuullisuuden lisäämistä on toteutettu yrityksille järjestetyissä kiertotalouteen, kestävään rakentamiseen, kestävään liikkumiseen ja luontoposiitivisuuteen perehdyttävissä tilaisuuksissa. -Yhteistä viestintäkampanjaa ei ole toteutettu (0 kpl) -Kariston päiväkodin ja koulun pihalle toteutettu viherrakenteita yhdessä Hämeenmaan kanssa (1kpl)

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Toteutamme kestävän liikkumisen vuoden 2025 (Kymp + elvo+ sivi) 	Lähtö: Liikennesektorilla tarvitaan merkittäviä päästövähennyksiä asetettuihin tavoitteisiin pääsemiseksi. Tavoite: Kestävän liikkumisen vuosi toteutetaan laajassa yhteistyössä. Teemavuonna toteutetaan erilaisia kokeiluja sekä viestintää kestävän liikkumisen ja Lahden elinvoimaisuuden edistämiseksi. Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvaa 3,5% vuodessa.	Päästövähenny svaikutukset Joukkoliikentee n käyttö,	Aikataulu, päätöksenteko, kustannukset	Asiakassegmentointitutkimus on valmistunut 3/2025. Segmenttejä käyttöönotettu joukkoliikenneyksikön sisäisesti ja käyttöönotto etenee brändityön ja uudistuksen yhteydessä alkuvuodesta 2026.
	Lähtö: Työsuhdematkalippua on vuonna 2024 pilotoitu yrityksille. Mankeli-työsuhdematkalippua ei tällä hetkellä ole. Tavoite: Kehitetään Mankelien ja joukkoliikenteen integroimista esimerkiksi yhteisillä lipputuotteilla tai kampanjoilla. Tavoitteena lisätä työsuhdematkalipun käyttöä. Tavoitteena lisätä mankelien käyttöä 10%. Kehitetään tapahtumiin saapumista kestävillä kulkumuodoilla: Aktiivinen yhteistyö LSL. Tavoitteena 5 yhteistyökumppania.	Työsuhdematk alipun käyttö. Yhteistyökump paneiden lkm. Mankelien käyttömäärät Yhteistyökump paneiden lkm.		Työmatkaliikkumista on edistetty KELPO-hankkeen kanssa sekä markkinoinnin toimesta. E-passi tullut käyttöön maksutapana Waltille. Työmatkaliikkumiskysely toteutettu (mukana kaupungin lisäksi hyvinvointialue, konserniyhtiöitä). Organisaatiokohtaiset tulokset jaettu; koko kyselyn analysointi 2026 puolella. Vuonna 2025 Mankeleiden kokonaislainausmäärä on kasvanut 17,6 % edellisvuodesta (2024: 329 589, 2025: 387 583) Kauden 2025 aikana otettu käyttöön työmatkaeduista Edenred Mankeleiden Tap&Ride-maksutavalle. E-passi tulee käyttöön kaudelle 2026 Freebiken backend-järjestelmän päivityksen myötä. Mankeleiden lipputuotteiden lisäämistä Waltti-mobiiliin selvitetty yhdessä Waltin kanssa, mutta tätä ei kustannussyistä ja Freebiken backend-päivityksen myötä edistetty pidemmälle vuonna 2025. Otetaan tämä mahdollisessa tulevassa hankinnassa paremmin huomioon. Tapahtumalipusta on käyty keskustelua tapahtumapalvelujen kanssa ja tapahtumapalvelut ovat tunnistaneet tapahtumien tarpeen ja kysynnän tuotteelle. Suoria kontakteja tapahtumajärjestäjiin on kuitenkin osin rajoittanut resurssit. Tapahtumalippu on kuitenkin vuoden mittaan ollut käytössä useammassa tapahtumassa. Joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat kasvaneet Q3 jälkeen +0,4%. Matkustajia oli 2024: 7 937 306, 2025: 8 042 967. Kasvua vuodessa 1,3%. Koulumatkaliikkumisen kehittämisen pilotointitoimenpiteet on saatu päätökseen ja palautteet kerättiin joulukuussa 2025. Laadittu nykytilaselvitys kestävästä liikkumisesta (kävely ja pyöräily). Koululiikkumissuunnitelmat sekä -malli ovat pääosin valmistuneet. Asukasviestintäkampanja "Kestävät lahtelaiset liikkujat" toteutettu. Nuorten harrastusmatkakysely toteutettu yhteistyössä urheiluseurojen kanssa. Alakoululaisille laadittu kestävän liikkumisen diasarja (osa Lahden kaupungin ympäristökasvatusohjelmaa; jaetaan myös P-H:n muihin kuntiin). Päästövähennysvaikutusselvitys valmistunut.

Johtava ympäristökaupunki

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Vauhditamme siirtymistä kestäväan rakentamiseen (KYMP+Kasvupalvelut) 	Lähtötilanne: Tavoite on asetettu. Kiertotalouden tiekartan yhtenä toimenpidekokonaisuutena on lisätä kiertotalouden ja muiden kestävyyskriteerien käyttöä hankinnoissa sekä edistää kiertotaloutta kaupunki- ja infrasuunnittelun lähtökohtana. TAVOITE: Vähähiilisen ja uusiorakentamisen edistäminen. Vähähiilisyyden arviointia tehdään uusien alueiden esi- ja infrarakentamisen rakennussuunnitteluhankkeissa ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään suunnitteluratkaisuissa vähähiilisyyden ja uusiorakentamisen edistämiseksi. Uusiomateriaalien käyttömahdollisuudet tarkastellaan osana suunnittelua. Tavoitteena lisätä kestävien hankintakriteerienkäyttöä infrarakentamisen urakkahankinnoissa. Ilmastonmuutoksen haasteet: Koulujen ja päiväkotien piharakentamisessa varaudutaan ilmastonmuutokseen sekä kehitetään sopeutumISRatkaisuja nykyiseen ja tulevaisuudessa rakennettavaan rakennuskantaan Rakennusmateriaalien käytön tehokkuus ja alkuperä Kehitetään toimintamalli materiaalitehokuuden edistämiseksi talonrakennushankkeissa ja pilotoidaan yhdessä käynnistyvässä rakennushankkeessa. Vähennetään tyhjien tilojen neliömäärä vähenee 5 %	Tehdyt suunnitteluvaiheen vähähiilisyyden arvioinnit (osuus uusien alueiden suunnitelmista) Kiertotalous, uusiorakentaminen ja kestävyyskriteerit huomioitu suunnitteluttamisen ja rakennuttamisen asiakirjapohjissa ja ohjedokumenteissa. (toteutunut/ei toteutunut) Päivitystyö on jatkuva. Uusiotuotteesta rakennetun meluntorjuntarakenteen pilottihanke, johon haettu/saatu investointirahoitus/-tuki (toteutunut/ei toteutunut) Toimintakonsepti luotu koulujen ja päiväkotien pihojen rakentamiseen, kyllä/ei. Toimintamalli on luotu, kyllä/ei Tyhjien tilojen neliömäärä.	Suunnittelu- ja rakennuttamisvaiheen kustannusten nousu. Toimintatapojen uudistaminen voi olla hidasta. Painoarvon antaminen vähähiilisille ratkaisuille vrt. kustannuksille päätöksenteossa. Ei saada rahoitusta, ei löydy sopivaa kohdetta Sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen Kustannusriski Markkinariski Suojelu- ja kulttuurihistorialliset arvot väestökehitys	Kunnallisteknisten suunnitelmien suunnitteluohjeiden ja suunnitelmien laatimisoHjeiden päivitys on tehty. Päivityksen pääpaino on ollut kiertotalouden huomiointi. Dokumentteja päivitetään jatkossa tarpeen mukaan. Kaupunkisuunnittelun ja kaupunkitekniikan käyttöön on laadittu maarakentamiskohteen uusiomateriaalien tarkistuslista sekä massataulukko, jota voidaan käyttää kaavoituksesta alkaen ja päivittää suunnittelun edetessä. Taulukkoa kehitetään edelleen saatujen kokemusten perusteella. Ympäristöselosteiden tulkintaoppaan luonnos valmis kommentointikierrokselle. BF IJH- rahoitushakua varten valmistellaan projektisuunnitelmaa. Skaalataan BF:n kannustamana maakuntaa tukevaksi. Mukana Heinola ja Kärkölä. (Kapanen)

Johtava ympäristökaupunki

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteet toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Edistämme asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä luontolähtöisesti: Luontoaskel terveyteen –planetaarisen terveyden ohjelman toteutus (Elvo+kymp) 	Tavoite: 1) Luontoaskel terveyteen – ohjelman päivitys 2) Lahden luontojalanjäljen laskentatieto ja toimenpiteet luontoposiitivisuuden saavuttamiseksi käynnistyvät. 3) Verkostojen kanssa yhteistyön tiivistäminen. Tavoitteena 1-2 yhteistä toimenpidettä/projektia. Sivi: Kasvisruoan menekin lisääminen. Ruokahävikin määrän vähentäminen koulu- ja päiväkotiruokailussa.	Luontoaskel terveyteen –ohjelma päivitetty yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ja Lahden yliopistokampuksen kanssa. (kyllä/ei) Luontoaskel terveyteen – Lahden toimenpideohjelma vahvistettu (kyllä/ei) Yhteisten toimenpiteiden/projektien lkm. Kasvisruoan syöty määrä koulu- ja päiväkotiruokailussa. Ruokahävikin määrä koulu- ja päiväkotiruokailussa.	Sidosryhmätyötä on vaikea ennakoida. Rahoituksen puute estää toimenpiteitä. Ruokahävikin määrä	- Luontoaskel terveyteen –ohjelma on päivitetty (kyllä). - Lahden toimenpideohjelma on valmisteltu. Toimenpiteet sisältyvät perustekemiseen (mm. perusopetuksen ympäristökasvatusohjelma, yhteistyö Päijät-Hämeen Ateriapalveluiden kanssa mm. Vesijärven kalapihvipäivän toteutus ja viestintä) tai toimenpiteitä edistetään hanketyössä (One Health Gov –hanke). - Luontoaskel terveyteen –ohjelman vaikuttavuuden seurantatyö on käynnistynyt. Ympäristövahti ei sovellu seurantaan toistaiseksi. - One Health Gov -hanke sai Interreg Europe –rahoituksen ja käynnistyi 1.5.2025. Lahti on hankepartnerina. Sidosryhmien kanssa yhteistyö on käynnistynyt, Lahden omia toimia on valmisteltu kestävyystavoitteiden jalkautuksen vahvistamiseksi. - One Health for Cities –hanke päättyi 31.12.2025. Hankkeessa mm. kehitettiin ympäristökasvatusohjelmaa perusopetukseen, tuotettiin opetusmateriaaleja kouluille sekä tehtiin sidosryhmäyhteistyötä mm. Päijät-Hämeen Ateriapalveluiden kanssa. Vaikuttamista tulevaan EU-rahoitukseen kansainvälisellä yhteistyöllä. - Luontoaskel terveyteen –ohjelman sidosryhmäviestintä aloitettiin (uutiskirje) ja henkilöstölle suunnatut luontoaamukahvitilaisuudet (teams) ovat jatkuneet. Viestintä on jatkuvaa eri some-kanavissa ja myös printtiviestintää tehty. - Yhteisinä projekteina 2 EU-hanketta.

Osaava Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

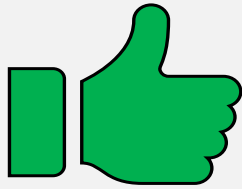
	Houkuttelemme uusia yrityksiä, turvaamme nykyisten yritysten laajennusmahdollisuudet, kasvatamme yritystonttitarjontaa ja systematisoimme kaupungin yritysysteistyötä.
	Edistämme ja tuemme LUT-yliopiston kasvua Lahdessa entisestään.
	Tiivistämme yrittäjäyyskasvatus -yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa
	Kehitämme Lahden ja Päijät-Hämeen työllisyysalueen työnantaja- ja yritysasiakkaiden palvelukonseptin
	Edistämme työllisyyspalvelujen normien purkua toteuttamalla alueellisia pilotteja esim. VM:n käynnistämien hankkeen osana
	Panostamme nuorten, alle 29-vuotiaiden sekä juuri työttömäksi jääneiden (0-6 kk) työllistymiseen. Näin vähennämme kaupungin rahoitusvastuuta työttömyysturvan rahoituksesta ja estämme pitkäaikaistyöttömyyttä.
	Käynnistämme perusopetuksen englanninkielisen opintopolun ja laajennamme IB-lukion kaksisarjaiseksi.

Tukee strategian tavoitteita:

- Yritysten ja työpaikkojen määrä kasvaa
- Yrittäjien arvio elinkeinopolitiikasta paranee
- Yritysten investoinnit lisääntyvät Lahden alueella
- Lahdessa on korkeakouluopiskelijoita 8500 hlöä v. 2026 ja 10 000 hlöä v.2030
- Lahden koulutustaso nousee
- Työllisyys kehittyy positiivisesti
- Osaavan työvoiman saatavuus parantuu

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Houkuttelemme uusia yrityksiä, turvaamme nykyisten yritysten laajennusmahdollisuudet, kasvatamme yritystonttitarjontaa ja systematisoimme kaupungin yritysysteistyötä. (Elvo + Kymp) 	Tavoite: Vahvistaa yhteistyötä kasvu- ja kumppanuussopimus yritysten kanssa. Edellyttää merkittävää työpanosta ja yhteistyötä Ladecin kanssa. Laadimme vähintään 1-2 kasvu- ja kumppanuusopimusta. Pippon III-vaiheen tavoitteet: -tasaussuunnitelma (syntyvien massojen optimointi) ja katujen rakentamisen yleissuunnitelma valmiit -asemakaava vähintään ehdotusvaiheessa. Asemakaavassa osoitetaan paikat myös läjitettäville ylijäämämassoille. -kadunrakentamis ja tasausurakan kilpailutusasiakirjat laadittu Nastola-Uusikylä radanvarren yritysalueen kannattavuusselvityksen ja mahdollisena jatkotyönä kaavarungon laadinta. Jokimaan yritysalueen asemakaava ehdotusvaiheessa Tavoite: Elinkeinoelämän alueiden asemakaavoitettu kokonaispinta-ala kasvaa min 10ha.	Laadittujen kasvu- ja kumppanuussopimusten lkm. Tasaus ja katujen rakentamisen yleissuunnitelma valmis (kyllä/ei) Asemakaava ehdotusvaiheessa (kyllä/ei) Kilpailutusasiakirjat valmiit (kyllä/ei) Selvitys valmis (kyllä/ei). Asemakaava ehdotusvaiheessa (kyllä/ei) Elinkeinoelämän alueiden asemakaavoitettu kokonaispinta-ala	Resurssien puute. Mahdolliset kilpailutusvaiheen valitukset. Henkilöresurssien puute. Tavanomaiset asemakaavaprosesseihin liittyvät riskit; mm. yllättävät selvitystarpeet ja mahdolliset valitukset.	- Vuoden 2025 aikana solmittu kaksi uutta kasvu-/kumppanuussopimusta. Elokuussa 2025 päätettiin kasvusopimuksen allekirjoittamisesta DayOne kanssa datakeskushankkeeseen liittyen. Joulukuussa 2025 allekirjoitettu ohjelmistoalan kumppanuussopimus, jossa mukana Lahden kaupungin lisäksi, Ladec, LUT-yliopisto, LAB-ammattikorkeakoulu sekä yli 10 paikallista softa-alan yritystä.

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Edistämme ja tuemme LUT-yliopiston kasvua Lahdessa entisestään. (Elvo+kymp) 	LUT-yliopisto on kasvanut Lahdessa nopeasti. Vuonna 2026 yliopisto käynnistää rakennus- ja yhdyskuntatekniikan koulutus- ja tutkimustoiminnan Lahdessa, joka merkitsee noin 500-600 uutta opiskelijaa. Kaupunkia tarvitaan tukemaan uuden toiminnan sujuvaa käynnistämistä (mm. yritysysteistyö, tilat ja laboratoriot, opiskelija-asuminen, markkinointi jne.)	Rakennus- ja yhdyskuntatekniikan koulutus- ja tutkimustoiminta on valmis käynnistymään vuonna 2026.	Suurimpana riskinä on se, että ministeriö ei myönnä LUT-yliopistolle uutta koulutusvastuuta syksyn 2024 aikana. Tämä tarkoittaisi sitä, että alan koulutus- ja tutkimustoimintaa ei voida käynnistää.	Rakennus- ja yhdyskuntatekniikan koulutuvastuu saatu LUTille ja koulutus alkaa Lahdessa vuonna 2027.
	LUT-konsernin toiminta sijaitsee tällä hetkellä Niemen kampuksella. Toiminnan kasvaessa merkittävästi tulevana vuosina on tarpeen tarkastella Niemen ja tiedepuiston alueen kehittämismahdollisuuksia. Työtä tehdään yhteistyössä LUT-konsernin, kaupungin ja LADECin kanssa.	Niemen alueen kehityssuunnitelmat valmistuneet kyllä/ei		Kampuksen suunnittelu Rantakartanon alueelle julkistettu joulukuussa 2025.
	Tarvitaan uusia opiskelija-asumisen mahdollisuuksia kehittämällä uusia menetelmiä ja rakenteita sekä asemakaavoittamalla yksi uusi paikka. Opiskelija-asuntojen määrä kasvaa väh. +50 kpl	Yksi uusi opiskelija-asumisen paikka asema kaavoitettu ehdotusvaiheeseen kyllä/ei Opiskelija-asuntojen määrän kehittyminen	Opiskelija-asuntojen määrän kehittyminen, kun valtion investointuet vähenevät huomattavasti. Asemakaavaprosessin riskit (selvitykset, valitukset)	Opiskelija-asumisen ohjelma vuosille 2025-2035 päätetty KH:ssa syyskuussa 2025ä.
	Kaupunki tukee LUT-konsernin TKI-toiminnan vahvistumista Lahdessa yhdessä sidosryhmiensä kanssa. Tavoitteena TKI-toiminnan 3%- kasvu.	TKI-toiminnan määrä (€)	Kaupungilla rajalliset vaikuttamismahdollisuudet TKI-toiminnan kasvulle. Kasvu lähtee ensitöiksansä korkeakouluista ja yrityksistä.	TKI-innovaatiokyvykkyyden selvitys toteutettu keväällä 2025 yhdessä Kymi Ppartnersin ja LAB-ammattikorkeakoulun kanssa. Kehitystoimet laadinnassa. - Niemen kampuksen välittömään läheisyyteen Laatikkotehtaankadulle on rakenteilla kaksi VARKE rahoitteista kerrostaloa opiskelija-asunnoiksi. Kohteiden tavoite valmistua toukokuussa 2026. Kohteissa on yhteensä 99 opiskelija-asuntoa. - Opiskelija-asumisen ohjelma valmis ja hyväksytty 09/2025. - Opiskelija-asuntojen rakentamisen mahdollistava semakaavan muutos A-2901 (Saimaankatu 23) on saanut lainvoiman 21.10.2025. TKI-menot nousivat Päijät-Hämeessä lähes 120Me. Kasvua oli vuodesta 2023 vuoteen 2024 noin 20 prosenttia, mikä oli maakuntien kolmanneksi korkein kasvuprosentti.

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Kehitämme Lahden ja Päijät-Hämeen työllisyysalueen työnantaja- ja yritysasiakkaiden palvelukonseptin (Elvo) 	Lähtö: Valtion työnvälityspalvelujen päättyessä ja JTYPL-lain mukaisten työnantajapalvelujen siirtyessä työllisyysalueiden hoidettavaksi 1/2025 alkaen muodostetaan Päijät-Hämeen työnantajille palvelukonsepti yhdessä Päijät-Hämeen työllisyysalueen, Ladecin ja Salpauksen kanssa yhteistyössä. Tavoite palvelusuunnitelmassa: Kaupungilla on toimivat työnantaja- ja yrityspalvelut, joka tarkoittaa toimivaa työnvälitystä ja yhteistyötä Ladecin ja alueen oppilaitosten kanssa. Toimivaa yhteistyötä tiivistetään entisestään ja sidotaan yhteen oppilaitosten kanssa tehtävään yhteistyöhön, jotta voidaan nopeuttaa työhön sijoittumista.	Käyntiin saadut JTYPL-lain mukaiset työnantajapalvelut (lkm).	Suurin tunnistettu riski liittyy siihen, ettei valtiolta siirry riittävästi työnantajapalvelua kattavasti hallitsevia työntekijöitä työvoimaviranomaisille.	• Työnantajapalvelut on toiminnassa ja yritykset ja muut työnantajat saavat lakisääteisiä palveluja työllisyyspalveluista. • Yhteistyö on tiivistä Päijät-Hämeen työllisyysalueen kanssa, on toteutettu yhteisiä työpajoja, linjattu yhdessä asioita ja tehdään käytännön tasolla yhteistyötä. • Salpauksen ja Päijät-Hämeen työllisyysalueen kanssa on yhteistyötä ohjaus- ja seurantaryhmätasolla sekä käytännön tasolla työvoimakoulutuksen tiimoilta. • Työllisyyspalveluilla ja Ladecilla on ollut yhteisiä asiakascaseja mm. aloittavien yrittäjien, yritystoiminnan kehittämisen ja muutosturvan tiimoilta. • Työllisyyspalveluiden kohtaanpalvelut on rakentanut myös yhteistyöverkoston jossa on mukana ELY, Ladec, Salpaus, Lahden elinvoima ja Päijät-Hämeen työllisyysalue. • Työnantajapalvelut perustettu, 16 HTV:tä
Edistämme työllisyyspalvelujen normien purkua toteuttamalla alueellisia pilotteja esim. VM:n käynnistämien hankkeen osana (Elvo) 	Tavoite: Toteuttaa vähintään yksi alueellinen pilotti osana isompaa kokonaisuutta, jonka tavoitteena on purkaa tarpeettomia normeja. Normeja purkamalla parannetaan työllisyyspalvelujen asiakaskokemusta sujuvoittamalla prosesseja.	Alueellisten pilottien lkm.	Lainsäädäntö saattaa asettaa esteitä normien purkamiselle.	• Normin purku-pilotti esitys on valmisteltu ja toimitettu TEM:n. Pilotin mahdollinen etenemisestä päätetty hallituksen puoliväliriihen yhteydessä. Asian käsittely on kesken ministeriössä. • Vaikuttavuusperusteisia työllisyshankkeista on kilpailutettu ja palveluntuottajat valittu 100 työttömyysturvan maksupäivää työttömänä olleiden palveluun, joka käynnistyy keväällä 2026. • Lisäksi selvitetään mahdollisuutta käynnistää palvelutuotannon (ei viranomaistyön osuutta) alueellinen ulkoistus. • Alueellinen pilottiesitys 1kpl annettu ministeriölle

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Panostamme nuorten, alle 29-vuotiaiden sekä juuri työttömäksi jääneiden (0-6 kk) työllistymiseen. Näin vähennämme kaupungin rahoitusvastuuta työttömyysturvan rahoituksesta ja estämme pitkäaikaistyöttömyyttä.	Pitkäaikaistyöttömät: Lahden pitkäaikaistyöttömien määrä on korkea (2791 henkilöä, 33,3 % työttömistä (6/24). Palveluprosessin tehostamisella ja mm. palkkatuen uudelleen suuntaamisella työllisyyden näkökulmasta vaikuttavasti voidaan edistää pitkäaikaistyöttömyyden alentamista. Tavoite: Pitkäaikaistyöttömiä on alle 2550 hlöä. Nuorisotyöttömyys: Nuoria (alle 25v) on työttömänä 994 (06/24) ja nuorisotyöttömyysaste on 18,4 %. Nuorten työllistämiseen varattu palkkatuki suunnataan työllisyyden näkökulmasta vaikuttavasti, ensisijassa yksityiselle sektorille ja erityisesti oppisopimuksiin. Tavoite: - 1,5 % vuoden 2024 keskim. Nuorisotyöttömyysasteesta Vahvistamme Koulutuskeskus Salpauksen ohjausta ja yhteistyötä. Kuntayhtymän ohjaus ja yhteistyörakenteet vaativat systemaattista otetta, jotta vaikuttavuutta voidaan parantaa yhdessä entisestään.	Työnvälitystilasto: Yli 12 kk yhtäjaksoisesti työttömänä työnhakijana olleiden määrä. Kelan etuustietopalvelu Kela: Kunnan maksuosuudet työttömyysetuuksista Työnvälitystilasto: Alle 25-vuotiaiden työttömänä työnhakijana olleiden työttömyysaste. Työnvälitystilasto: virtavarantotiedot, 3kk, 6 kk ja 12 kk. Koulutuskeskus Salpauksen ohjaukselle ja yhteistyörakenteille on laadittu malli. Tämä toimintamalli on myös otettu käyttöön.	Kokonaistyöttömyyden kasvu vaikuttaa tähän merkittävästi. Samoin pitkäaikaistyöttömien ikärakenne ja työkykyhaasteet vaikuttavat mahdollisuuksiin työllistyä. Nuoret ovat työmarkkinoiden ns. Puskurityövoimaa eli he ovat usein osa-aikaisissa tai määräaikaisissa työsuhteissa. Jos työllisyystilanne heikkenee, niin nuorisotyöttömyys kasvaa kokonaistyöttömyyttä nopeammin. Mahdollinen riski on se, että kaupungin ja Koulutuskeskus Salpauksen intressit olisivat hyvin erilaiset ja tämä vaikeuttaisi yhteistyömallien kehittämistä.	- Nopeasti työhön- palvelukokonaisuus käynnistyi 1.6. 25, Tuotannossa on verkkovalmennuksia, ryhmävalmennuksia ja henkilökohtaista työnvälitystä - Työnantajapalvelussa on panostettu esittelypaikkojen saamiseen ja tehdään kysyntälähtöistä työnvälitystä - Työnantajakäyntejä on tehty sekä työmahdollisuuksien löytämisen, yritysten palvelutarpeiden kartoittamisen kuin muutosturvan näkökulmasta. - Alle 25-vuotiaiden palveluprosessissa on saatu toteutettua oma-asiantuntijamallia - Nuorille on järjestetty mahdollisuus CV- ja digiklinikan käyttöön ja panostettu yhteishaun aikaiseen lisäneuvontaan. Nuorille on varattavissa aikoja työllisyyspalveluiden koulutus- ja uraohjaajille Duossa ja Ohjaamolla sekä myös suoraan Salpauksen Suunta-opoille. - Työllisyyspalvelut on järjestänyt 3 suurta rekrytapahtumaa, joissa nuoret työnhakijat ovat olleet merkittävä kohderyhmä, Kohti koulutusta tapahtumia on järjestetty 2 - Nuorisopalveluiden kanssa on otettu käyttöön pajojen omasopimustoiminnan ja työllisyyspalveluiden työkokeilujaksojen polutus ja palveluiden yksilöllistäminen - Nuorisopalveluilla on päivystys sekä Ohjaamolla että Duossa - Koulutuskeskus Salpauksen kanssa on aloitettu ohjausryhmän ja seurantaryhmän toiminta Työnvälitystilasto: Yli 12 kk yhtäjaksoisesti työttömänä työnhakijana olleiden määrä.Pitkäaikaistyöttömiä oli 4 362, eli 42,9 % työttömistä on ollut työttömänä vähintään 1 vuoden työttömänä. Kunnan maksuosuudet työttömyysetuuksista: Lahden työllisyysalue 12/2025 - etuuksien saajia 7339 henkilö, maksetut etuudet 5 886 697€, joista kunnan osuus 2 340 507€ Alle 25 –vuotiaiden työttömyysaste 12/2025 24,5% virtavarantotiedot, alle 3kk – 3kk 60,70% 3kk - 6 kk 36,78 % ja 6kk -12 kk 21,77% Salpauksen kanssa sovittu yhteiset rakenteet koulutuksien ja InHouse hankintojen osalta.

Osaava Lahti

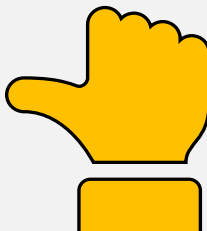
Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteet toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Käynnistämme perusopetuksen englanninkielisen opintopolun ja laajennamme IB-lukion kaksisarjaiseksi. (Sivi) 	Lähtö: Selvitys perusopetuksen englanninkielisen opintopolun toteuttamisen mahdollisuuksista sekä kustannuksista ja aikataulusta toteutettu on lv 2023-24. Tavoite: Toimenpiteiden tarkentaminen ja hakumenettelyn käynnistäminen lv 2024-25 sekä opetuksen järjestämisen aloittaminen 1.8.2025 alkaen. IB-lukion kaksisarjaisuus: Lähtö: Kustannukset on 06/24 mennessä arvioitu. Tavoite: Suunnittelu jatkuu vielä koko lukuvuoden 24/25 Todennäköinen aloitus 08/25	Englanninkielinen opintopolku, ns. natiivipolku, käynnistyy 1.8.2025 (kyllä/ei) Vähintään 25 opiskelijaa aloittaa lv. 25-26	Uuden palvelun järjestäminen lisää opetuksen kustannuksia. Riskinä, ettei määrärahoja opetuksen järjestämiseen myönnetä.	Perusopetuksen englanninkielisen opintopolun valmistelu on toteutunut suunnitellusti. Opetukseen haku on käynnistynyt kesällä 2025 ja opetuksen käynnistämiseen on ollut valmius elokuusta alkaen. Perusopetuksessa on syksyn aikana järjestetty pääsykokeita englanninkieliseen opetukseen hakeneille. Tammikuussa 2026 aloittaa opetuksessa viisi oppilasta. IB-lukion kaksisarjaisuus ei toteutunut, koska IB-linjalle hakeneissa ei ollut riittävästi IB-kriteerit täyttäviä hakijoilta. Kiinalaisten hakijoiden osalta tieto potentiaalisista opiskelijoista saatiin lukuvuosisuunnittelun näkökulmasta liian myöhään.
Tiivistämme yrittäjyyskasvatus -yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa (Elvo+sivi) 	Perusopetus: Yrittäjyyskasvatusohjelman päivitys ja kytkeminen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteisiin ja sisältöihin lv 2024-25. Toimeenpano 1.8.2025 alkaen.	Yrittäjyyskasvatusohjelman toimeenpano 1.8.2025 alk (kyllä/ei) Yrityskyläkäynnit toteutuvat suunnitellusti (kylä/ei)		Yrittäjyyskasvatus on sisällytetty osaksi Lahti oppimisympäristönä -kokonaisuutta, joka kokoaa yhdeksi kokonaisuudeksi Lahden perusopetuksessa jo käytössä olevat opetussuunnitelmaa täydentävät ohjelmat ja suunnitelmat Gaudialle saatu uusia työnantajakumppaneita toteuttamaan työelämäpäivää (Ramboll, Design Kumina, Päijät-sote). Opetussuunnitelmamuutosten valmistelu on toteutunut suunnitellusti: Yrittäjyyskasvatusohjelma on kytketty osaksi Lahti oppimisympäristönä –kokonaisuutta. Jalkautus on alkanut elokuussa 2025. Yrityskyläkäynnit ovat toteutuneet suunnitellusti vuonna 2025.

Elävä Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

	Toteutamme keskustavisiota
	Varmistamme elävät ja vetovoimaiset kulttuuripalvelut
	Toteutamme tapahtumaohjelmaa + liikuntapaikkasuunnitelmaa
	Vauhditamme kulttuuritapahtumien kasvua sportin rinnalla
	Tehostamme tiedonkulkua ja viestintää tapahtumista eri sidosryhmien suuntaan
	Kehitämme tapahtumien vaikuttavuuden mittaamista.
	Tarjoamme yhden luukun palvelut tapahtumajärjestäjille

Tukee strategian tavoitteita:

- Vierailijoiden lkm. Lahdessa palaa vuoden 2019 tasolle ja kasvaa sen jälkeen vuosittain 1,5%
- Keskustan viihtyisyys kasvaa
- Matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee
- Aktiivisesti osallistuvien asukkaiden määrä ja osallistumismahdollisuudet lisääntyvät

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Toteutamme keskustavisiota (Kymp+elvo+sivi) 	- Kauppatorin Keskustavision mukainen kehittäminen (toiminnot, kaupunkikuva, hotelli, kiinteistöt) -Jalankulun opastusjärjestelmä (matkakeskus- keskusta-ranta-kohteet) - Keskustan uusi vaihtopysäkkialue - Hotelli – investointien vauhdittaminen - Kisapuiston asemakaavoitus, visio/luonnosvaihe	Kauppatorialueen toimijoiden yhteisen vision laadinta, kyllä/ei Opastussuunnitelma valmis, kyllä/ei Vaihtopysäkkialueen yleis-, katu- ja rakennussuunnittelu käynnistetty, kyllä/ei. Kisapuiston kaavan tavoitteet ja luonnos laadittu, kyllä/ei	Kisapuiston kehittämiselle ei löydetä yhteistä tahtotilaa	- Asemakaavatyöt etenevät aikataulussa. - A-2934 Alatorin kaavan tavoitevaihe 05/06 torin kokonaisuuden yhteydessä, asukastilaisuus pidetty 09/2025, luonnos v. 2026 alupuolella - A-2926 Kisapuisto tavoitetyöpajat pidetty: päättäjien iltakoulu 19.2., sidosryhmätyöpaja 13.3. ja asukastilaisuus 27.3. Kysely sidosryhmille 27.3.-13.4.2025, luonnos v. 2026 alussa - A-2846 Jaksokadun asemakaavaluonnos nähtävillä 01/2025, kaavaehdotuksen valmistelua jatketaan, kun selvillä saadaanko mahdollinen yksityinen toimija mukaan - Pysäköintitalolle saatu MAL-rahoitus ja hankesuunnitelma valmistellaan kaavatyön edetessä - Uuden pysäkkikeskusvaihtoehtojen liikenteellinen ja kunnossapitoselvitys valmistunut. Lisäksi toteutetaan 1v pysäkkikokeilu 08/2026 - 08/2027, suunnitelma laadittu ja päätös toteutuksesta hyväksytty (KYLA 12/2025) - Kaupunkiopastussuunnittelua ei ole aloitettu - Torin ja lähialueen kehittäminen - Kiinteistöjen tapaaminen 04/2025 - Sisäinen työpaja vision tavoitteista 05-06/2025 - Tori-ideoiden vaihtoehtojen havainnollistaminen 11-12/2025 → arvioitavaksi asukastilaisuuteen 02/2026 Keskustassa käynnit asioinnit ka as kesto kulkijat Aleksilla - 2019 48 849 28 840 74 min 4.01 M (2017) - 2023 41 995 25 484 65 min 4,05 M - 2024 40 807 24 706 66 min 3,96 M - 2025 3,70 M (Nortecon Oy) Aleksin laskurit Tapahtumainfran kehittämissuunnitelma on valmistunut ja torin(kin) osalta siinä on listattu olennaiset toimenpiteet tapahtuma-alustan kehittämisen näkökulmasta. Keskustavisioon liittyen torin kehittämistä joita viedään eteenpäin KYMP:n johdolla ensi vuonna. Hotellin sijoittumista alatorille on selvitetty. Opastusta ei ole selvitetty. Se piti sisällyttää hankkeeseen, joka ei päässyt käynnistymään vielä tänä vuonna rekrytointikiellon vuoksi. Hotelli-investoinnin saamista Lahteen edistetty mm. toteuttamalla hotellimarkkinaselvitys, jota voidaan hyödyntää operaattori- ja investorimarkkinoinnissa.

Tavoitteet toteutuivat

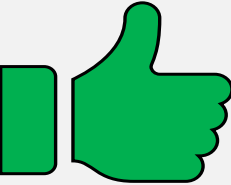
Tavoitteet toteutuivat osittain

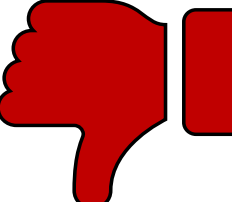
Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Toteutamme tapahtumaohjelmaa + liikuntapaikkasuunnitelmaa (Kymp+elvo+sivi) 	- Tapahtumainfran kehittämissuunnitelma valmistuu 03/2025 mennessä. Suunnitelmassa tunnistetaan eri urheilulajien järjestämispaikat ja niiden soveltuvuus erilaisten arvokisojen tuottamiseen. Suunnitelmassa huomioidaan lisäksi myös kulttuuri- ja viihdetapahtumien tarpeet. - Urheilukeskus. Lähtö: Urheilukeskusta ei koeta viihtyisäksi. Tavoite: Kasvatetaan Urheilukeskuksen vetovoimaa muodostamalla visio alueen vaiheittaisesta kehittämisestä. - Liikuntapaikkasuunnitelman tavoitteet viedään investointisuunnitelmaan. - Tapahtumaohjelman toimenpidesuunnitelma valmistuu 2024 ja ensimmäiset toimenpiteet käynnistyvät vuonna 2025. Tavoitteena toteuttaa väh. 5 toimenpidettä.	- Tapahtumainfran kehittämissuunnitelma valmis, kyllä/ei- Visioproessi on aikataulutettu, valmistelu käynnistetty. - MM-2029 hankkeet viety investointisuunnitelmaan, kyllä/ei - Radiomäki valmis, kyllä/ei - Kisapuiston tekonurmi valmis, kyllä/ei - Tapahtumaohjelman toteutettujen toimenpiteiden lkm.	Investointitaso Visiota varten tarvittavat reunaehdot eivät selvillä. Keskeiset päätökset viivästyvät.	Tapahtumainfran kehittämissuunnitelma on valmistunut. Siinä ei kuitenkaan pystytty selvittämään eri urheilulajien tarpeita tiedonsaantihaasteiden vuoksi. Tapahtumaohjelman toimenpidesuunnitelma ei valmistunut. Kahdet yt:t vuoden aikana hiekoittivat tietä liikaa. MM 2029 valmistelua on edistetty ja investointikohteet on viety toteutukseen ja tulevan suunnitelma kauden investointilistalle. Urheilukeskuksen Europan 18 – ideakilpailu pidetty ja jatkotyö tilattu kilpailun voittaneilta tekijöiltä. Kilpailuaika oli 3.3.-29.6.2025. Ehdotuksia saatiin yhteensä 16 kpl. Kisapuiston pääkentän tekonurmi on uusittu ja Radiomäen urheilupuiston suorituspaikat on peruskorjattu kaupunkitekniikan toimesta vuoden 2025 aikana. Kisapuiston asemakaavoitus on edennyt luonnovaiheeseen. Luonnosvaihtoehdot tulevat nähtäville Q1/2026.

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Vauhditamme kulttuuritapahtumien kasvua sportin rinnalla (Elvo) 	Lähtö: Lahdessa on pitkä historia urheilun suur tapahtumissa ja niihin panostamisessa. Monien Lahteen juurtuneiden kulttuuritapahtumien historia on myös pitkä, mutta niille ei ole myönnetty kasvuun tarvittavia resursseja, joten potentiaalisille kasvutapahtumille tarvitaan lisäresurssia. Niiden lisäksi tarvitaan myös uusiin kulttuurin ja viihteen suur tapahtumiin panostamista. On kartoitettava potentiaaliset haettavat tapahtumat ja ideoida uusia, Lahteen varta vasten luotavia tapahtumia.	Uusien suurten kulttuuritapahtumien syntyminen 1-3. Uusien suurten viihdetapahtumien syntyminen 1-3. Olemassa olevien tapahtumien kävijämäärän kasvu.	Lahteen sopivia kulttuuri- ja viihdetapahtumia ei löydy, ne ovat liian kalliita tai muuten epäsoivia eikä uusiin itse luotaviin tapahtumiin löydy sopivaa sisältöä/tuottajia/rahoitusta. Olemassa olevat tapahtumat eivät lähde kasvuun.	Kulttuuri- ja viihdetapahtumien haun kartoitus on aloitettu ja sitä jatketaan edelleen. Avustusprosessin uudistaminen on meneillään ja valmistuu helmikuussa 2026. Lahteen on haettu ja saatu vuodelle 2026 INTERKULTUR –kuorofestivaali Nordic Voice Choir Festival, josta on mahdollista tulla myös toistuva tapahtuma ja/tai ottaa tämän rinnalle myös hieman suurempi saman järjestäjän tapahtuma. Uusia viihdetapahtumiakin on syntynyt Lahteen. Tapahtumien määrän mittaamiseksi on tehty monia uusia aloituksia ja tapahtumien tiedolla johtamisen malli valmistuu Lahteen alkuvuodesta 2026, jonka avulla saadaan vuosittain vertailukelpoista dataa tapahtumien kehittymisestä ja vaikuttavuudesta.
Tehostamme tiedonkulkua ja viestintää tapahtumista eri sidosryhmien suuntaan (Elvo) 	LÄHTÖ: Lahdessa järjestetään monenlaisia tapahtumia ja kehittämiskohteena on tunnistettu tapahtumista viestintä ja erityisesti tiedonjako yrityksien suuntaan, jotta he voisivat hyötyä tapahtumista liiketoiminnallisesti mahdollisimman hyvin. Tavoite: Päivitetään tapahtumien viestintäsuunnitelma ja otetaan se käyttöön.	Viestintäsuunnitelma on laadittu ja otettu käyttöön. (kyllä/ei)	Viestintä on monikanavaista ja se kohdentuu monille eri kohderyhmille. Riskinä on, että viesti ei tavoita eri kohderyhmiä.	Tapahtumalistausta on tehty ja lähetetty sidosryhmille. Tilaajien määrä on tällä hetkellä 134 kpl. TAVATA-alusta on otettu käyttöön ja siellä on mukana noin 80 ilmoittautunutta. Tapahtumaoppaan lyhennetystä versiosta on tuotettu englannin-, ukrainan-, venäjän- ja arabiankieliset versiot. Lahdessa kauan käytössä ollut tapahtumakalenteri Menoinfo on uudistettu Keskisuomalaisen toimesta ja tapahtumapalvelut ovat olleet vahvasti mukana kehittämistyössä. Uusi tapahtumakalenteri on otettu käyttöön 07/25, korvaa erikseen lähetettävän tapahtumalistauksen. Sosiaalisen median kanavien sisältöä on tuotettu monipuolisesti Facebookissa ja Instagramissa. Viestintäsuunnitelma on laadittu ja otettu käyttöön. (kyllä)

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Kehitämme tapahtumien vaikuttavuuden mittaamista. (Elvo) 	Lähtö: Lahdessa on pitkä kokemus tapahtumatoiminnasta, mutta tapahtumien vaikuttavuuden mittaaminen on edelleen haasteellista. Tarve on tunnistettu vaikuttavuuden mittaamiselle ja erityisesti vaikutuksien arvioinnille. Tavoite: Lahden tapahtumille on laadittu vaikuttavuuden arvioinnin työkalu ja kriteerit, jotka ovat käytössä kaikissa kaupungin tapahtumissa.	Työkalu ja kriteerit tapahtumien vaikuttavuuden arvioinnille valmistuneet (kyllä/ei) Työkalun ja kriteeristön käyttö Lahden tapahtumissa.	Tapahtumien vaikuttavuuden mittaaminen ei ole vain Lahden haaste, vaan koko tapahtumateollisuuden haaste. Riskinä on, että toimivaa vaikuttavuuden arvioinnin työkalua ei pystytä laatimaan.	Salmi Platformin kanssa on tehty 10 erilaisen tapahtuman vaikuttavuustutkimukset yhteistyössä Lahti Regionin kanssa. Salmin kanssa taloudellisten vaikuttavuuksien tutkimisen lisäksi myös sosiaalisen vaikuttavuuden tutkimista edelleen. Tapahtumakonseptien vaikuttavuusskenaarioiden malli sekä Event Venue Scorecard Bonacube –työkalu on saatu myös tapahtumapalveluiden käyttöön. Sport Event Management Finland (SEMF), jonka jäsen Lahti on, tutki osaltaan uusimman Lahden suur tapahtuman Spartanin vaikuttavuudet. Ympäristökehityksen kanssa on jatkettu ympäristövaikuttavuuden kriteeristön ja mittareiden kehittämistä.
Tarjoamme yhden luukun palvelut tapahtumajärjestäjille (Elvo) 	Lähtö:Lahdessa on hyvä lähtötaso tapahtumajärjestäjien palveluille, mutta ne vaativat jatkuvaa kehittämistä, digipalveluita ja niistä tiedottamista. Tavoite: Lahdessa on nykyistä helpommin löydettävät, monipuoliset tapahtumapalvelut, jotka läpileikkaavat eri palvelualueet palvelutarpeen mukaan. - Otetaan käyttöön TEM:n luotsaama Luvat ja valvonta –palvelun pilotti.	Luvat ja valvonta –palvelut ovat Lahdessa käytössä. (kyllä/ei)	Luvat ja valvonta –palvelut ei onnistu pilotoinnissa ja/tai sen aikataulutuksessa (TEM). Kaupungin oma palvelukeskittymä ei kata kaikkia palvelualueita ja/tai olennaisia yksiköitä.	Luvat ja Valvonta –palvelukokonaisuuden kehittäminen etenee TEM:n suunnalta pienen hiljaiselon jälkeen, mutta pilottivalmiutta Lahdessa ei vielä ollut, mutta oletettavasti vuoden 2026 aikana on. Tietohallinto kilpailuttaa kevytintegraation toteuttamisen, jossa huomioidaan L&V:n ja Trimblen välinen integraatiotarve. Trimblellä on tulossa iso järjestelmä uudistus 2v sisään, jolloin kehittäminen ei ole järkevää tässä vaiheessa. Tapahtumajärjestäjille järjestettiin suuren suosion saavuttanut Tapahtuma Expo maaliskuussa, ilmoittautuneita oli 165. Toista tilaisuutta ei järjestetty organisaatiomuutosten vuoksi.

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Varmistamme elävät ja vetovoimaiset kulttuuripalvelut (Sivi) 	Tavoite: Lahdessa on jatkossakin laadukkaat sekä monipuoliset kulttuuripalvelut kaupungin veto- ja pitovoimatekijöinä Tavoitteena, että yleisömäärät kasvavat 5% vuoden <u>23</u> tasosta.	Konserttien / esitysten / näyttelyiden yleisömäärä	Rahoituksen puute	Kulttuurin yhteismarkkinointikampanjaa suunniteltu yhdessä Visit Lahden ja kaupungin viestinnän kanssa. Teatterissa katsojat: 2025: 49 895 2023: 59 595 Museoissa näyttelykävijät: 2025 129 537 2023 139 735 Orkesterissa 2023: 47 017 kuulijaa 2025: 83 376 kuulijaa, 20 000 Apulannan kanssa tehdystä yhteistyöstä Yleisömäärät kasvoivat yhteensä vuoden 23 tasosta 6,7%

Hyvinvoiva Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteet toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

	Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa kaupungin kehittämiseen.
	Edistämme liikunnallista elämäntapaa.
	Kehitämme yhdistysyhteistyötä
	Vahvistamme yhtenäistä ehkäisevää päihde- ja mielenterveystyötä.
	Luomme strategiset suuntaviivat ikääntyneiden asumistarpeisiin vastaamiseksi yhteistyössä HVA:n kanssa 2025-2026

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän
- Lähiluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat
- Matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee
- Lasten ja nuorten terveelliset elintavat, turvallisuuden ja osallisuuden kokemukset sekä koettu hyvinvointi paranevat
- Päihteidenkäyttö vähenee

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Kehitämme yhdistysyhteistyötä (sivi) 	Lähtö: Vuosiavustushaku vuosittain maaliskuussa. Rahoitus ei ole kasvanut vuosiin. Yhdistysillat kaksi kertaa vuodessa. Kumppanuustalo Fellmannia avattiin alkuvuodesta 2024. Projekteja ja hankkeita toteutetaan yhteistyössä yhdistysten kanssa. Kaupungin verkkosivuille on koottu selkeästi yhdistysten asiat. Tavoite: Yksiköt sitoutuvat yhdistisyhteistyöhön ja sen kehittämiseen (yhdistysillat kaksi kertaa vuodessa, yhdessä järjestetyt tapahtumat, tiedottaminen verkkosivuilla). Tietoa yhdistyksille -verkkosivujen kävijämäärätavoite 1000.	Tietoa yhdistyksille - verkkosivujen kävijämäärä	Talouden paineet	Tietoa yhdistyksille sivusto on auennut maaliskuussa. Verkkosivujen kävijämäärä 31.12.2025 mennessä: Yhdistyksille-sivu: 435 katselukertaa, 335 vierailijaa Avustukset-sivu: 2 799 katselukertaa, 2 130 vierailijaa Lähellä.fi-leijukkeen käyttöönotto on edelleen selvityksessä viestintäpalveluissa

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta ja mahdollisuuksi a vaikuttaa kaupungin kehittämiseen. (sivi+kymp+elvo+koha) 	Lähtö: Lahden kaupungin osallisuusmalli on yksiköiden työn tukena. Lahti on kaikkien lahtelaisten kaupun ki, jossa on mahdollisuus osallistua yhteiseen kehittämiseen. Osallisuus on osa jokaisen Lahden kaupungin työntekijän työtä. Palveluyksiköiden osallisuustyötä ohjaavat ajantasaiset suunnitelmat. - Kaupungin osallisuustilaisuuksien osallistujamäärä kasvaa 5% - Osbun äänestäneiden määrä kasvaa 5% - Digitaaliselle osallisuusalustalle vähintään 500 kävijää. - Vähintään 400 kuntalaista osallistuu strategian valmisteluun.	- Vuosittaisen kyselyn avulla raportointi tehdystä osallisuustyöst ä (kysely tehty, kyllä/ei - Kaupungin osallisuustilaisuuksien osallistujien määrä. - Osallistuvan budjetoinnin äänestäneiden määrä. - Digitaalisen osallisuusalust an kävijätilastot - Strategiatyöhön osallistuneiden kuntalaisten määrä	Eri tahojen sitoutuneisuus osallisuustyöhön suunnitteluun ja toteutukseen Talous- ja toimintaympäristön paineet voivat muuttaa toteutus mahdollisuuksia ja vaikuttaa asukastyytyväisy yteen	- Osallisuustilaisuuksien määrä yht. 34, joihin osallistunut 2623 henkilöä. Viime vuonna osallistui 3193 henkilöä. - OmaLahti-sivustolle rekisteröitynyt n. 6 700 henkilöä ja kävijöitä on ollut n. 50 000. - Omalahiti-alustaa voi käyttää viidellä eri kielellä. Kehitämme jatkuvasti uusia osallistamisen tapoja omalahiti.fi sivuston avulla ja parannamme tuloksien analysointia ja niistä raportoimista. - Ideoi, kehitä , äänestä –kierros toteutui suunnitellusti. Osbussa äänestäneitä: 3019. Laskua 40,8%. - Osallisuuskysely henkilöstölle toteutettiin marras-joulukuussa 2025. - Suunnittelumateriaalia osallisuustyön toteuttamisen tueksi tuotettu intraan. Mm. Osallisuusmalli on päivitetty. - Kaupunkisuunnittelun osallistamista esitelty korkeakouluopiskelijoille (Urbaani viherryttäminen LAB YAMK –kurssi sekä uusien opiskelijoiden kampusmessut) - Osallistu ja Vaikuta sivut uusittu lahti.fi:ssä ja OmaLahti-sivuston etusiun käytettävyyttä parannettu erit. mobiilissa - Osallistumistila Kympin päivitykset saatu loppuun 10/24-3/25. Järjestetty tapaamisia kaupunkisuunnittelusta englanniksi. Newcomer’s guiden valmistelu ei ole edennyt täysin suunnitellusti. Aiheesta on pidetty kaksi työpajaa kohderyhmälle (vieraskieliset kuntalaiset) ja yhteistyökumppaneille (oppilaitokset, kolmas sektori). 1. työpaja 15.4, osallistujia 16 ja 2 työpaja 7.5, osallistujia 21. Lisäksi Newcomer’s guiden konseptia on esitelty useissa tilaisuuksissa, esimerkiksi International House Lahden aamiaisklubilla. Kumppanuuspöytien tilaisuuksissa ja kuntalaisten avoimessa työpajassa oli yhteensä 57 hlöä. Oma-lahti kyselyyn vastasi 115 hlöä. Avoimissa keskustelutilaisuuksissa oli yhteensä 45 hlöä. Opiskelijoiden ja elinkeinoelämän työpajoihin osallistui yhteensä 55 hlöä. Lahden tulevaisuuspäivään osallistui 70 kuntalaista.

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteet toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Edistämme liikunnallista elämäntapaa. (sivi) 	Lähtö: Move!-tulosten käsittely on ollut hajanaista. Tavoite: Lukuvuonna 2024-2025 rakennetaan Lahden Move-polku, ns. "Lahden malli", jolla yhtenäistetään käytänteitä Lahden kaikilla kouluilla ja terveydenhuollossa. Lahden Move-polku -hankkeen tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia Move!-mittaustuloksia (fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmä) hyödyntäen, tehostaen toimijoiden välistä yhteistyötä ja arkiliikuntaa lisäten.	- Lahden Move-polun rakentaminen lv 24/25 (kyllä/ei) - Toimeenpano 1.8.2025 alkaen (kyllä/ei)	Toimintamallin toteutuminen vaatii toimivaa yhteistyörakennetta Päijät-Hämeen hyvinvointialueen koulunterveydenhuollon kanssa.	Toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Move!-polun Lahden malli on otettu käyttöön kaikissa kaupungin peruskouluissa 1.8.2025 alkaen. Oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön sekä yhteistyökumppaneiden hyvinvointiosaamista vahvistettiin koulutuksilla ja kehittämistoimenpiteillä koulupäivän aikaisen liikkumisen edistämiseksi. Koulu-PT –toimintaa toteutettiin kolmella yläkoululla. Syksyllä koulu-PT –toimintaa laajennettiin myös kolmelle alakoululle.

Houkutteleva työyhteisö Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteet toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

	Kehitämme ja vahvistamme työnantajamielikuvaa
	Kehitämme valmentavaa johtamista koko työyhteisössä
	Käynnistämme mentorointiohjelman
	Valmistelemme kaupungin strategian laajassa yhteistyössä
	Onnistumme TE-palveluiden muutosjohtamisessa

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahden maine hyvänä työnantajana vahvistuu
- Kaupungin henkilöstön työhyvinvointi parantuu

Houkutteleva työyhteisö Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Kehitämme valmentavaa johtamista koko työyhteisössä (koha+kymp+sivi+elvo) 	Lähtö: Esihenkilötyön arvosana 2023= 3,76/5 Kokonaisarvosana työhyvinvoinnin kokemuksesta 2023 =3,87/5 Tavoite: - Esihenkilötyön ja työhyvinvoinnin kokemukset arvosanat pysyvät samalla korkealla tasolla (hyvä) tai paranevat. - Valmentavan johtamisen ylläpito ja kehittäminen - Tukea toimivaa vuorovaikutusilmapiiriä, jonka lopputuloksena on uskaltava-kehitys- ja kokeilumyönteinen työyhteisö.	- Esihenkilötyön arvosana - Kokonaisarvosana työhyvinvoinnin kokemuksesta - Työhyvinvointikysely uudistetaan vuodelle 2025	Valmentavan johtamisen opit unohtuvat pikkuhiljaa, esihenkilöt eivät edistä asiaa työyhteisössään, aikaa keskusteluille ei ole.	- Valmentavan johtamisen tiimoilta järjestettiin vuoden aikana kolme tunnin pituista webinaaria, tallenteet katsottavissa intrassa - Lisäksi intrassa on julkaistu valmennusvideosarja, kuusi lyhyttä videota liittyen valmentavaan otteeseen, videoita voi katsoa työyhteisössä esim. yhdessä keskustellen - LAB ammattikorkeakoulun kanssa järjestettiin alkuvuodesta uusi valmentavan johtamisen ryhmä, osallistujia oli yli 20 - Vuodelta 2025 ei ole esihenkilötyön arvosanaa eikä kokonaisarvosanaa työhyvinvoinnin kokemuksesta, koska työhyvinvointikyselyä ei toteutettu

Houkutteleva työyhteisö Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET JA MITTARIEN ARVOT
Onnistumme TE-palveluiden muutosjohtamisessa (elvo+koha) 	Työllisyyden kuntakokeilu päättyy määräaikaisena ja valtion TE-palvelut siirtyvät kaupungille liikkeenluovutuksella. Organisaation rakentamisvaiheen muutosneuvotteluissa tavoitteena on, että jokaiselle työntekijälle löytyy tehtävä, jossa pääsee käyttämään osaamistaan ja kehittymään ammatillisesti, mikä tukee henkilöstön työhyvinvointia. Organisaation tavoitetaso on käynnistää uusi lakisääteinen palvelutehtävä sekä rakentaa yhdessä uuden Lahden työllisyyspalvelujen toimintatapoja ja organisaatiokulttuuria. Tavoitteena vuoden lopussa yli 60% henkilöstöstä mielestä kokemus työskentelystä työllisyyspalveluissa on tasolla hyvä tai parempi.	Henkilöstön vaihtuvuus Työntekijäkokemuskysely	Heikko työhyvinvointi, lisääntyneet sairauspoissaolot. Osaavan työvoiman puute, jos väki lähtee.	- Yhteistoimintaneuvottelut on saatettu päätökseen ja organisaatio on muodostettu, tarvittavat virat on perustettu KH 7.4.2025 - Perehdyttämiseen on annettu tarvittavaa tukea ja tuki jatkuu - Työllisyyspalvelujen viestintäsuunnitelmaa on hyödynnetty sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä - Työllisyyspalveluiden työpaikkaselvitys on tehty 2025 - AVI on tehnyt työsuojelutarkastuksen psykososiaaliseen kuormitukseen liittyen (ei yhtään kehotusta vain suosituksia) - Esihenkilöiden ja työnantajapalveluasiantuntijoiden tutkintotavoitteiset koulutukset on meneillään - Esihenkilöille ja johdolle on ollut ryhmätyönohjausta touko-marraskuussa - Johto on suorittanut FCG:n valmennuksen - Henkilöstölle on tarjottu yksilötyönohjausta kohdennetusti. - Henkilöstön vaihtuvuus on ollut erittäin vähäistä. - Työntekijäkokemuksen mittaamiseksi tehdään säännöllisesti fiiliskyselyjä ja toteutetaan niistä nousseita toimenpiteitä. - Tavoite yli 60% henkilöstön kokemuksesta ei toteutunut. - Henkilöstön perehdytystarpeet on ollut substanssiosaamisen osalta ennakoitua suurempia. Tähän on vastattu järjestämällä perehdytystä ja hankkimalla kunnallishallinnon peruskoulutusta FCG:ltä verkkokurssina. - Henkilöstölle on tehty henkilökohtaiset koulutussuunnitelmat syksyllä kehktyskeskustelujen yhteydessä ja koulutukset sisältyy 2026 koulutussuunnitelmaan